๒๓ ผู้กลับมาเกิดใหม่

พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ

นางทองคำ วินิจเขตคำนวณ

ณ วัดธรรมาภิรตาราม (วัดสะพานสูง บางซื่อ)

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๖

๒๓ ผู้กลับมาเกิดใหม่

โดย

เต็ม สุวิกรม

รวบรวมจากบุคคล

ในอลาสกา, เลบานอน, บราซิล, ลังกา, อินเดีย

และ

ในประเทศไทย

ที่จังหวัดนครสวรรค์, จังหวัดราชบุรี, จังหวัดสมุทรปราการ

พิมพ์เป็นอนุสรณ์

ในงานฌาปนกิจศพ นางทองคำ วินิจเขตคำนวณ

วัดธรรมาภิรตาราม (วัดสะพานสูง บางซื่อ)

วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๖

พิมพ์ที่ ร.พ. สุทธิสารการพิมพ์ ๔๔๓ โพธิ์สามต้น ถนนอิสรภาพ กรุงเทพ ฯ
โทร. ๖๑๗๖๘ นายสุรพงษ์ เขียวสุทธิ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๖

คุณแม่ทองคำ วินิจเขตคำนวณ

ชาตะ : กุมภาพันธ์ ๒๔๓๒

มตะ : ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

คำนำ

ด้วยคุณสงวน วัฒกานนท์ ได้มาแจ้งกับอภิธรรมมูลนิธิว่า ใคร่จะพิมพ์หนังสือที่อภิธรรมมูลนิธิ วัดพระเชตุพนฯ เผยแพร่อยู่ เพื่อแจกเป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพนางทองคำ วินิจเขตคำนวณ และได้เจาะจงขออนุญาตพิมพ์หนังสือเรื่อง "๒๓ ผู้กลับมาเกิดใหม่" เพราะรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมในงาน คือเป็นการแสดงถึงเรื่องการตายการเกิด ไม่ใช่ตายสูญอย่างที่มีบางท่านเข้าใจกัน แม้ว่า เรื่องที่กล่าวไว้ในหนังสือนี้กล่าวเป็นเพียงพฤติการณ์เฉพาะเรื่องเฉพาะราย ผู้ซึ่งมิได้ศึกษาอภิธรรมก็สามารถอ่านเข้าใจเรื่องได้ เพราะไม่ใช่หนังสือที่นำเอาหลักวิชาการในพุทธศาสนาที่ว่าด้วยเรื่องจุติ–ปฏิสนธิ โดยเฉพาะ อย่างเช่นเรื่อง "ชีวิตภายหลังความตาย" หรือ "คนตายแล้วไปเกิดได้อย่างไร" ซึ่งเป็นหนังสือที่อภิธรรมมูลนิธิพิมพ์เผยแพร่อยู่ ๒ เรื่องนี้ ถ้ามิได้ศึกษาพระอภิธรรมแล้ว ก็ออกจะอ่านเข้าใจเรื่องได้ยากไปหน่อย ส่วนความเป็นมาของเรื่องที่พิมพ์ในหนังสือนี้ เกิดขึ้นได้อย่างไร มีกล่าวไว้ในคำปรารภที่พิมพ์อยู่ในเล่มแล้ว

อภิธรรมมูลนิธิยินดีอนุญาตให้พิมพ์ได้ตามประสงค์ และขออนุโมทนาในกุศลบุญราศีทักษิณานุปทานที่เจ้าภาพและญาติมิตรได้บำเพ็ญแล้ว ตลอดจนการพิมพ์หนังสือนี้เป็นวิทยาทาน เพื่อผู้อ่านเกิดปัญญาเป็นทานมัยกุศล ร่วมอุทิศส่วนกุศลแด่นางทองคำ วินิจเขตคำนวณ ผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น ให้มีปัญญาแก้ปัญหาของชีวิตพ้นจากทุกข์ที่ต้องเวียนว่าย ตาย เกิด สมเจตนาของเจ้าภาพทุกประการ เทอญ.

(นายบุญมี เมธางกูร)
โรงเรียนมงคลทิพย อภิธรรมมูลนิธิ
วัดพระเชตุพน ฯ

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์บุญมี เมธางกูร ที่ได้กรุณามอบเรื่อง "๒๓ ผู้กลับมาเกิดใหม่" ให้ลงพิมพ์เป็นหนังสืออนุสรณ์ เนื่องในการฌาปนกิจศพคุณแม่ทองคำ วินิจเขตคำนวณ

ด้วยความนับถือ

เจ้าภาพ

๓๐ พ.ค. ๒๕๑๖

ขอบพระคุณ

ขอขอบพระคุณ คุณหมอนัยสันต์ วงศ์เจริญรัตน์ ที่ได้กรุณารักษาพยาบาลคุณแม่มาตั้งแต่ต้นจนถึงแก่กรรม และขอขอบคุณ คุณจินดา บัณฑุรัตน์ ผู้ซึ่งเป็นทั้งกำลังกายกำลังใจช่วยเหลือ ในงานบำเพ็ญกุศลศพคุณแม่ ตั้งแต่ต้นจนถึงวันฌาปนกิจศพ

ขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่ได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพในงานสวดพระอภิธรรมและบำเพ็ญกุศลให้ ตลอดจนได้ให้เกียรติสละเวลามาร่วมการฌาปนกิจศพในวันนี้ พร้อมทั้งขอได้โปรดให้อภัยในความบกพร่อง หรือไม่ได้รับความสะดวกในงานนี้ด้วย

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวง จงโปรดบันดาลให้ทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ โดยทั่วกันเทอญ.

เจ้าภาพ

รายนามผู้รับอุปการะเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรม

คืนวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	กองแพทย์ และโรงพยาบาลชลประทานปากเกร็ด
คืนวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	ผู้ว่าราชการ และข้าราชการจังหวัดน่าน
คืนวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	กองก่อสร้างกรมชลประทาน
คืนวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	คุณพี่ถนอม การะเกตุ
คืนวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	ญาติพี่น้องสกุล วัฑฒกานนท์ – นิยมวัน – หงสกุล
คืนวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	เพื่อน ส.ห. และเพื่อนเภสัชกร รุ่น ๒๔๙๕
คืนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖	บริษัท ช. อมรพันธุ์

ตั้งหีบบรรจุศพบำเพ็ญกุศลที่บ้าน

ญาติมิตรผู้ใหญ่ผู้น้อยที่ร่วมการบำเพ็ญกุศล

ประวัติ

คุณแม่ทองคำ วินิจเขตคำนวณ เป็นบุตรของคุณตาหลำ และคุณยายทองย้อย เกิด ณ ตำบลบางซื่อ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๒ มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา รวม ๔ คน คือ

๑. นางทองคำ วินิจเขตคำนวณ (ถึงแก่กรรม)

๒. นางทองใย จิตรภักดี (ถึงแก่กรรม)

๓. นางทองหยิบ ฉัตรแก้ว (ถึงแก่กรรม)

๔. นางยวงทิพย์ มหาสารินันทน์

คุณแม่เป็นกำพร้า บิดา มารดา ตั้งแต่ยังเล็กมาก มีอายุเพียง ๑๒ ปี และเนื่องจากคุณแม่เป็นบุตรคนโต จึงต้องรับภาระเลี้ยงดูน้องทั้ง ๓ คน ด้วยความยากลำบาก แต่คุณแม่เป็นผู้ที่มีความมานะ อดทน จึงเลี้ยงดูน้อง ๆ มาจนเติบใหญ่ และได้แต่งงาน มีครอบครัวเป็นหลักฐาน คุณแม่ได้ทำการสมรสกับคุณพ่อ ขุนวินิจเขตคำนวณ มีบุตรธิดา รวม ๕ คน คือ

๑. น.ส. อรุณ วินิจเขตคำนวณ

๒. นายโชติ วินิจเขตคำนวณ

๓. นายเลื่อน วินิจเขตคำนวณ

๔. พ.ต.อ. คณิต วินิจเขตคำนวณ

๕. นางชูจิตต์ วัฑฒกานนท์

ถึงแม้คุณแม่จะแต่งงานมีครอบครัวแล้ว แต่ก็ยังต้องลำบากกาย เนื่องจากคุณพ่อเป็นข้าราชการกรมแผนที่ ดังนั้นงานของคุณพ่อต้องออกต่างจังหวัด ในชนบทถิ่นทุรกันดาร คุณแม่ก็ต้องติดตามไปปรนนิบัติรับใช้ แม้แต่บางคราวต้องเข้าไปในป่าเป็นเวลานาน ๆ คุณแม่ก็ต้องติดตามไปด้วยเสมอ เพราะจะต้องเป็นผู้ดูแลประกอบอาหารให้ทั้งคุณพ่อและพวกคนงานสำรวจ ซึ่งต้องเหน็ดเหนื่อยไม่น้อย กับทั้งจะต้องดูแลเลี้ยงลูกเล็ก ๆ อีก แม้นเมื่อคุณพ่อได้ย้ายมารับราชการกรมที่ดิน งานของคุณพ่อก็ยังต้อง

ออกตามต่างจังหวัดไกล ๆ แต่คุณแม่ก็สู้อดทนติดตามไปรับใช้คุณพ่อทุกหนทุกแห่ง มิเคยปริปากบ่นว่าให้คุณพ่อต้องสะเทือนใจเลย จนในที่สุดเมื่อมีลูกคนเล็กแล้ว คุณแม่จึงได้กลับมาอยู่บางซื่อบ้านเกิดเป็นแห่งสุดท้าย ไม่ต้องโยกย้ายติดตามอีกต่อไป

คุณแม่เป็นผู้มีจิตใจเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และโอบอ้อมอารีต่อทุกคน แม้แต่เครือญาติจะเป็นทางคุณพ่อ หรือทางคุณแม่ก็ดี คุณแม่ก็จะให้ความรัก ความเป็นธรรมเสมอกัน และด้วยคุณธรรมอันนี้ และด้วยการอบรมที่ดี ลูก ๆ ของคุณแม่ทุกคนก็ได้รับการถ่ายทอดอุปนิสัยและการปฏิบัติตนดังเช่นคุณแม่ คุณแม่เป็นผู้รู้คุณเมื่อผู้ใดทำบุญคุณให้ คุณแม่จะขอบคุณให้ศีลให้พร แม้แต่กับลูกหลานก็ตาม เมื่อไปเยี่ยม ไปเคารพในวันขึ้นปีใหม่ คุณแม่จะดีใจพร่ำให้ศีลให้พร

ทางด้านศาสนา คุณแม่ชอบการทำบุญกุศลร่วมสร้างโบสถ์ สร้างศาลา และกุฏิ เมื่อร่างกายยังแข็งแรงก็ไปวัดฟังเทศน์ทุกวันพระ เมื่อมีใครมาบอกบุญเรี่ยไร คุณแม่จะช่วยทำเสมอไม่ว่าจะมากน้อยแค่ไหนก็ทำตามกำลังทรัพย์ ทางโรงพยาบาลก็ร่วมบริจาคเสมอ ก่อนหน้าที่คุณแม่จะถึงแก่กรรม ก็ได้ให้บ้านหลังเก่าซึ่งเคยอยู่อาศัยมาช้านานถวายวัดกลาง ปากเกร็ด เป็นกุฏิพระ ปรกติคุณแม่จะใส่บาตรทุก ๆ เช้าเป็นประจำ ยกเว้นแต่จะเกิดเจ็บป่วย แต่กระนั้นก็จะสั่งให้คนอื่นใส่แทน จนถึงวันสุดท้าย คุณแม่เป็นลมแต่เช้ามืด จึงลุกไม่ไหว แต่ก็ยังพยายามจะไปใส่บาตรให้ได้

เนื่องจากกุศลผลบุญที่คุณแม่ได้ทำมาตลอดชีวิต เมื่อถึงคราวจะจากโลกนี้ไป คุณแม่ก็จากไปอย่างสงบ ท่ามกลางลูกหลานและน้องพร้อมหน้า และได้กลับมาสิ้นที่บ้านสมดังปรารถนา เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ เวลา ๑๘.๐๐ น. สิริรวมอายุได้ ๘๔ ปี.

ประดับเครื่องสักการะในการบำเพ็ญกุศล

ที่ระลึกในการประกอบกุศลแก่ผู้วายชนม์

ทองคำผู้จากไป

เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของที่ทุกคนหลีกไม่พ้น ทุกคนต้องประสบการเกิด คือการมาชดใช้กรรม แล้วแต่ว่าใครจะทำกรรมอะไรมา ทำกรรมดีก็ได้รับผลดีตอบสนอง ทำกรรมชั่วก็ได้รับผลไม่ดี เธอจากไปแล้วนับว่าเธอได้ชดใช้กรรมหมดไปชาติหนึ่ง เรียกได้ว่าเธอสบายแล้ว

ตลอดเวลา ๖๔ ปี ที่ได้อยู่ด้วยกันมาด้วยความซื่อสัตย์ อดทน เมื่อจากไปก็ย่อมต้องอาลัย และคิดถึง เวลาอันยาวนานที่เราใช้ชีวิตร่วมกัน ย่อมต้องมีการขัดใจกันบ้างเป็นธรรมดาของ สามี ภรรยา สิ่งใดที่ฉันได้ล่วงเกินเธอ จะเป็นด้วย กาย วาจา ใจ ขอให้เธออโหสิกรรมให้ด้วย และขอให้เธอจงไปสู่สุคติ.

วินิจ วินิจเขตคำนวณ

อาลัยคุณแม่

การจากไปของคุณแม่ครั้งนี้ นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิตของลูก ความเสียใจของลูกนั้นยากจะบรรยายได้ ตั้งแต่ลูกเกิดจนจำความได้ ลูกก็อยู่กับคุณแม่ตลอดมา ยามเมื่อน้อง ๆ ต่างมีครอบครัวแยกย้ายกันไป ลูกก็ยังอยู่ด้วยกันกับคุณแม่ คุณแม่เองยังปรารภกับลูกเสมอว่า ลูกทุกคนเขาสบายกันหมดแล้ว หมดห่วง ยังห่วงก็แต่ลูกคนเดียว ถ้าสิ้นแม่แล้วลูกจะลำบาก ก่อนหน้าคุณแม่จะเสีย ๔—๕ วัน ลูกไม่ค่อยสบาย พอเสร็จงานประจำวันแล้วลูกก็มานอนพัก คุณแม่ยังเดินเข้ามาดูลูกและถามว่า ลูกเป็นอะไรไป แล้วลูบหลังลูกพูดว่า ทำไมลูกจึงผอมนัก ให้ไปหาน้องเล็กพาไปโรงพยาบาลให้หมอตรวจเสีย เดี๋ยวจะเป็นมาก ลูกยังตอบคุณแม่ว่า ลูกไม่เป็นอะไรมาก คุณแม่อย่าลุกเดินไปไหนมาไหนบ่อยนัก น้องเล็กสั่งว่าให้นั่ง ๆ นอน ๆ พักผ่อน ถ้าล้มลงไปจะเป็นอัมพาตเดินไม่ได้ ส่วนใจลูกเองคิดว่าลูกคงจะจากไปก่อนคุณแม่ ให้คิดสงสารคุณแม่ว่า ถ้าไม่มีลูก ใครจะคอยดูแลปรนนิบัติคุณแม่ แต่การณ์กลับกลายเป็นคุณแม่ด่วนจากลูกไปเสียก่อน ทิ้งให้ลูกอ้างว้างว้าเหว่แต่ผู้เดียว ต่อไปนี้ลูกจะไม่มีคุณแม่คอยนั่งปรึกษาปรับทุกข์สุขอีกต่อไปแล้ว

บุญกุศลที่ลูกได้ทำมาทั้งหมด จงได้สัมฤทธิ์ผลให้คุณแม่ของลูกไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ.

จากลูก

อรุณ วินิจเขตคำนวณ

อาลัยคุณแม่

เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ เวลา ๑๖.๐๐ น.เศษ ลูกได้รับจดหมายจากน้องชายบอกข่าวว่าคุณแม่สบายดี ลูกซึ่งอยู่ห่างไกลก็สบายใจ ครั้นเวลา ๑๙.๓๐ น. ก็ได้รับข่าวทางวิทยุตำรวจจากน้องว่าคุณแม่ถึงแก่กรรมเสียแล้วเมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น. ลูกตกใจอย่างที่สุด ความรู้สึกชาวูบคล้ายจะหมดสติไปชั่วขณะหนึ่ง เมื่อตั้งสติได้มีความรู้สึกคล้ายกับว่าลูกอยู่คนเดียวอย่างโดดเดี่ยวในโลกนี้ มีความอ้างว้างขาดหลักขาดสิ่งที่จะยึดมั่น

คุณแม่ยึดมั่นต่อพระศาสนา และหลักธรรมของพระพุทธองค์อย่างเคร่งครัด เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ ลูกจะต้องเดินทางไปรับราชการที่จังหวัดเชียงใหม่ ลูกยังจำได้ว่าขณะที่เข้าไปกราบเท้าลาคุณแม่ คุณแม่ได้ให้พรแล้วพร่ำสอนว่า การปกครองคนต้องใช้พรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา โดยเฉพาะให้ยึดหลักธรรมของพระพุทธองค์ไว้ข้อหนึ่งว่า "ผู้ใดแสวงหาความสุขโดยการเบียดเบียนผู้อื่นให้เขาได้ทุกข์ ผู้นั้นละโลกนี้ไปแล้วจะไม่ได้พบความสุข" ลูกได้ยึดมั่นต่อคำสอนของคุณแม่ตลอดมา และจะยึดมั่นต่อไปตราบชั่วชีวิต

ขอกุศลผลบุญที่คุณแม่ได้สร้างไว้ ตลอดถึงกุศลผลบุญที่ลูกได้เจริญรอยตามคุณแม่ ได้โปรดดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณแม่ไปสู่สุคติในสัมปรายภพ ลูกขอวิงวอนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เมื่อลูกต้องสิ้นบุญในชาตินี้ ขอให้ลูกได้ไปเกิดเป็นลูกของคุณแม่ทุกชาติไป.

จากลูก

พ.ต.อ. คณิต วินิจเขตคำนวณ

ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดน่าน

แด่คุณแม่ที่เคารพรักของลูก

ถึงแม้ลูกจะรู้อยู่แก่ใจตนเองตลอดเวลาว่า คุณแม่อายุมากแล้ว ประกอบกับป่วยกระเสาะกระแสะเป็นประจำ อาหารก็รับประทานได้น้อยมาก คุณแม่ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชลประทาน ปากเกร็ด หลายครั้ง และได้พยายามทำใจอยู่เสมอมาว่าคุณแม่นั้นเปรียบเสมือนผลไม้สุกงอมเต็มที่ รอเวลาจะร่วงหลุดจากขั้วมิวันใดก็วันหนึ่ง แต่เมื่อถึงเวลานั้นเข้าจริง ๆ ลูกก็อดใจหาย เสียใจ และโศกสลดมิได้ เพราะลูกไม่คาดคิดว่าคุณแม่เข้าโรงพยาบาลครั้งนี้จะเป็นครั้งสุดท้าย คิดว่าคงเหมือนทุกครั้ง คือพอเข้ารับการรักษาสัก ๔–๕ วัน พอสบายดีคุณแม่ก็จะรบเร้าขอกลับบ้านเช่นทุกคราว แต่คราวนี้คุณแม่รบเร้าเพื่อกลับบ้านก็จริง แต่เป็นการกลับมาเพื่ออยู่บ้านตลอดกาลจะไม่มีการหวนกลับเข้าโรงพยาบาลอีกแล้ว ฉะนั้น ใครจะบอกลูกว่าการพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก ย่อมเป็นของธรรมดา ทุกสิ่งล้วนอนิจจัง เป็นการพูดได้ แต่ถ้าผู้ใดประสบกับตนเอง จึงจะทราบซึ้งว่าเราต้องได้รับทุกข์มากมายลึกซึ้งยากจะเปรียบได้ ที่ต้องสูญเสียของรักซึ่งเป็นแม่ผู้มีพระคุณสูงสุดของลูก

ลูกเคยปรารภกับพี่สาวใหญ่พร้อมทั้งคิดเสียใจอยู่ตลอดเวลาว่า ลูกนั้นมิได้มีโอกาสอยู่ปรนนิบัติรับใช้ สนองพระคุณคุณแม่ที่ได้ให้กำเนิด เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนลูกมา เมื่อยามคุณแม่ชรา เช่นลูกหญิงที่ดีทั้งหลาย ลูกได้กราบขอโทษและอธิบายถึงอุปสรรคภาระหน้าที่ ๆ ลูกไม่สามารถมาปรนนิบัติรับใช้ใกล้ชิดคุณแม่ได้ คุณแม่ก็เข้าใจและทราบดี พร้อมทั้งยังสั่งสอนอบรมให้ลูกพึงรู้ พึงปฏิบัติตนตามหน้าที่ของแม่บ้านที่ดีทุกครั้งที่ลูกไปเยี่ยม ต่อไปนี้ลูกจะไม่ได้เห็นคุณแม่นั่งรอ และบ่นคิดถึงลูกว่าหายไปนาน ซึ่งความจริงแล้ว ลูกจะมาเยี่ยมคุณแม่เป็นประจำสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง และหาก

คุณแม่มีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้น ลูกก็จะมาทุก ๆ เย็น แต่พวกพี่ ๆ ว่าคุณแม่คงหลงลืมไปบ้างตามอายุ จึงจำไม่ได้ว่าลูกมาเยี่ยม ต่อแต่นี้ไปลูกจะมีก็แต่ความทรงจำ รำลึกถึงวาจา คำสั่งสอน อบรม และภาพเก่า ๆ ของคุณแม่เท่านั้น

ขออำนาจแห่งบุญกุศล และความดีของคุณแม่ที่ได้เพียรทำมาตลอดชีวิต อีกทั้งกุศลผลบุญที่ลูกได้ทำมา ไม่ว่าชาตินี้ชาติไหน จงได้ส่งผลให้คุณแม่ของลูกไปสู่สุคติ เกิดชาติใหม่ภพใหม่ขอให้คุณแม่สุขกาย สบายใจ มีสุขภาพสมบูรณ์.

จากลูก

ชูจิตต์ วัฑฒกานนท์

แด่คุณพี่ของน้อง

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. เป็นวันที่น้องไม่อาจลืมได้เลยในชีวิตนี้ เพราะเป็นวันที่ได้สูญเสียคุณพี่ทองคำ วินิจเขตคำนวณ ซึ่งเป็นเสมือนผู้บังเกิดเกล้า เพราะได้เลี้ยงดูอุ้มชูน้องมาตั้งแต่น้องยังไม่อดนม โดยพ่อ แม่ได้ถึงแก่กรรมไปเสียก่อน พอถึงเวลาน้องหิวนม พี่ได้พาไปหาญาติเพื่อขอนมให้น้องกิน ตอนเย็นต้องพาน้องไปนอนที่บ้านญาติทุกคืน รุ่งเช้าจึงพากลับมาบ้าน ปฏิบัติเช่นนี้ตลอดไปจนน้องอดนมได้ และได้เลี้ยงน้องมาจนเติบใหญ่ ซึ่งเป็นเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทร การที่พี่ได้จากไปครั้งนี้ เป็นการสูญเสียอันใหญ่หลวง ไม่มีสิ่งใดในโลกที่จะยิ่งใหญ่กว่านี้ น้องรู้ดีว่าชีวิต สังขารเป็นของไม่เที่ยงแท้แน่นอน อาจถึงกาลแตกดับเมื่อใดก็ได้ แต่ก็ไม่อาจระงับความโศกเศร้าเสียใจอย่างลึกซึ้งได้

พระคุณของพี่ที่มีต่อน้องนั้นมีมากกว่าที่น้องจะพรรณนาพระคุณของพี่ด้วยวาจาได้หมด นอกจากจิตใจของน้องเท่านั้น ที่สำนึกตระหนักดีถึงพระคุณของพี่อันใหญ่หลวง

ขอผลแห่งความดีงาม และอานิสงส์ผลบุญทั้งหลายที่พี่ได้ประกอบมาชั่วชีวิตจงเป็นพลวปัจจัย ให้ดวงวิญญาณของพี่ อันเป็นที่เคารพยิ่ง จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ.

จากน้อง

ยวงทิพย์ มหาสารินันทน์

อันตรายจากยาและสารเคมี

ประชาชนคนไทยส่วนมากมักนิยมการรักษาตนเอง โดยการไปซื้อยารับประทานเองตามร้านขายยา โดยจำสรรพคุณของยาจากการโฆษณา จนทำให้มีศัพท์พูดกันติดปากว่า ไปหาหมอตี๋ดีกว่า แต่ความจริงแล้วหมอตี๋ก็มีประโยชน์มิใช่น้อย ถ้าหากผู้ไปพึ่งบริการจะเข้าใจถึงหลักการใช้ยาบ้างพอสมควร สาเหตุที่ทำให้คนส่วนใหญ่ไปพึ่งหมอตี๋ ก็เนื่องจากสาเหตุ ๓ ประการ คือ

๑. เกี่ยวกับภาวะสังคมปัจจุบัน
๒. เกี่ยวกับการประหยัดเวลาทำมาหากิน
๓. เกี่ยวกับกำลังทรัพย์

ปัจจุบันค่าครองชีพสูง การใช้จ่ายเรียกได้ว่าแทบจะใช้เงินจากต้นเดือนไม่พอชนปลายเดือนในยามปกติ ถ้าหากเกิดมีคนหนึ่งคนใดในครอบครัวเกิดเจ็บป่วยขึ้น เงินก็ยิ่งขาดมือลง บางครอบครัวอาจต้องกู้หนี้ยืมสินก็ต้องยอม เพื่อรักษาชีวิตของตนเองและของคนที่ตนรัก ครั้นจะไปตามโรงพยาบาลเพราะเสียค่าใช้จ่ายถูกหน่อยแต่ก็ต้องเสียเวลานาน เพราะคนไข้ตามโรงพยาบาลนั้นมีจำนวนมาก ต้องเสียเวลาคอย บางทีอาจต้องมีการลาหยุดงานทั้งวัน ถ้าเป็นบุตรเล็ก ๆ ป่วย ก็ต้องมีบิดาหรือมารดาเป็นผู้พาไป ทั้งบิดามารดาส่วนใหญ่ก็ต้องช่วยกันทำงานหาเงิน บ้างก็ทำราชการ บ้างก็เป็นลูกจ้าง และบ้างก็ประกอบการค้าขายเล็กๆ น้อยๆ เมื่อต้องหยุดทำมาหากินไปวันหนึ่ง ๆ รายได้ก็หดหายไปจำนวนหนึ่ง และคนส่วนใหญ่มักมีนิสัยชอบให้คนเอาอกเอาใจ ยิ่งเป็นคนมีอำนาจวาสนามักยิ่งชอบให้คนเอาใจ ฉะนั้นเมื่อไปตามโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ที่โรงพยาบาลก็ทำงานกันตามหน้าที่ และงานของเจ้าหน้าที่ตามโรงพยาบาลนั้นล้นมือจริง ๆ เรียกได้ว่าคนทำงานไม่พอกับงาน เมื่องานมากก็ไม่มีเวลาจะมาเอาใจคนไข้ พูดจา

ก็ไม่หวานเพราะเสนาะหูคนไข้ ตามความรู้สึกของคนไข้ก็บังเกิดอาการไม่พอใจ บางคนถึงกับมีการต่อว่าต่อขานกัน ซึ่งดูจะเป็นของธรรมดาตามโรงพยาบาลทั่ว ๆ ไป

เมื่อมีเหตุเหล่านี้เกิดขึ้น คนไข้ก็จะหลบจากโรงพยาบาลหนีภาวะต้องคอยตามคิวเสียเวลา หนีจากการที่ไม่มีคนพูดจาเอาอกเอาใจ หันไปหาแพทย์ตามคลีนิคส่วนตัว ซึ่งเป็นของแน่นอน ตามคลีนิคส่วนตัว การรับรอง การต้อนรับขับสู้คนไข้ ย่อมดีกว่าตามโรงพยาบาล ตามภาวะของสังคมและการอยู่รอด แต่ค่าใช้จ่ายก็ต้องแพงกว่าโรงพยาบาล ฉะนั้นคนไข้ที่มีฐานะค่อนข้างยอบแยบ ก็จะหนีจากคลีนิคส่วนตัวไปหาหมอตี๋ และด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในการใช้ยาให้ถูกต้องตามควร จึงทำให้เกิดอันตรายจากการใช้ยา

ปรากฏว่ามีคนเป็นจำนวนมากเป็นโรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ยาซึ่งใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ จะเป็นโดยแพทย์สั่งหรือซื้อหารับประทานเองก็ตาม เมื่อใช้ติดต่อเป็นเวลานาน จนสารเคมีเหล่านั้นเข้าไปเพิ่มพูนสะสมทำให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่นโรคอะพลาสติคอะนีเมีย (Aplastic Anemia) อาการของโรค คือ มีเลือดออกง่าย ซูบซีด มีไข้เพราะการติดเชื้อเกิดขึ้น เพราะไขกระดูกเสื่อมสมรรถภาพ ซึ่งเป็นโรคร้ายแรงเกือบเท่ามะเร็งของเม็ดเลือดขาว แต่เป็นที่น่าเวทนากว่าก็ตรงที่ว่าโรคนี้เป็นโรคที่ป้องกันได้ เพราะเกือบทั้งหมดเกิดจากการใช้ยาและสารเคมี ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นเพราะยาปฏิชีวนะชื่อคลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol) ยานี้ในต่างประเทศไม่จำเป็นจริง ๆ แล้ว เขาจะไม่ใช้กัน และยังมีสาเหตุอื่น ๆ ของโรคอีก เช่น พวกยาฆ่าแมลง ดีดีที น้ำมันโซล่าและของที่มีพวกเบลซอล ในประเทศไทยเรา คลอแรมเฟนิคอล เป็นยาที่ใช้กันมากทั้งที่แพทย์สั่ง และซื้อเองตามร้านขายยา เกือบทั้งหมดเป็นการใช้ที่ไม่ถูกต้องสมควรนัก

นอกจากนั้นยังมียาอื่น ๆ อีก เช่น ยาแก้ปวดและลดไข้ ที่มีชื่อว่า ไดไพโรน (Dypyrone) ซึ่งเป็นยาที่ทำให้เม็ดเลือดขาวต่ำมากและตายได้ง่ายจากการติดเชื้อ ยานี้ใช้แพร่หลายในประเทศไทย โดยใช้ชื่อทางการค้าต่าง ๆ กัน แล้วแต่บริษัทที่ผลิต

ยาแก้ปวดและลดไข้ ที่ไม่ใช่ แอสไพริน และไม่ใช่ เอ พี ซี ส่วนใหญ่เป็นยา

จำพวกนี้ และยาอื่นก็ยังมีอีก เช่น เฟนีลบิวตาโซน ซึ่งใช้เป็นยารักษาโรคปวดข้อ และยาพวกฟีโนไธอะซีน ซึ่งเป็นยากล่อมประสาท และบำบัดการอาเจียน เป็นต้น

เท่าที่ยกตัวอย่างมากล่าว เป็นเพียงตัวอย่างของยาที่ทำให้เกิดอันตรายเพียงเล็กน้อย ยาอย่างอื่นยังมีอีกมาก ฉะนั้นควรถือหลักว่า การใช้ยาอย่าพยายามใช้เดาสุ่ม และใช้ติดต่อกันเป็นระยะยาวนาน ไม่ใช่ว่าไปหาแพทย์ ๆ สั่งยาอย่างนี้เอามาใช้แล้วถูกกับโรค ก็พยายามจำชื่อยาและจำเม็ดยาไปหาซื้อรับประทานเองเรื่อย ๆ บางโอกาสเห็นเพื่อนบ้านมีอาการเป็นเหมือนกับตนก็ไปแนะนำให้เขาใช้ต่อ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิด ไม่สมควรที่จะไปแนะนำคนอื่น เพราะอาการของโรคอาจคล้ายกัน แต่ลักษณะของโรคอาจไม่เหมือนกัน แพทย์เท่านั้นที่จะวินิจฉัยว่าท่านป่วยเป็นโรคอะไร จะใช้ยาอะไรรักษา และจะใช้ยาจำนวนมากน้อยเท่าใด เป็นเวลานานเท่าใด

ส่วนสารเคมีต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอันตรายก็จะเป็นจำพวกตะกั่ว ทองแดงซัลเฟต แมงกานีส เป็นต้น ซึ่งสารเหล่านี้จะมีตามโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ คนงานที่ทำงานทุก ๆ วันก็จะได้รับสารเหล่านี้ไปวันละเล็กละน้อย เพิ่มพูนสะสมทำให้เกิดโรคได้

นอกจากนั้นคนไข้บางคนชอบการรักษาด้วยการฉีดยา หรือใช้ยาแรง ๆ ครั้นแพทย์ไม่สั่งให้ฉีดยา มักไม่พอใจ หรือถ้าได้ยาที่บรรจุในแคปซูลก็พอใจเพราะคิดว่าได้ยาสูง ๆ แล้ว ทั้งนี้เป็นความเข้าใจผิด เพราะยาที่บรรจุในหลอด (แคปซูล) นั้นบางทีก็เป็นยาธรรมดาเหมือนยาเม็ดนั่นเอง แต่เพื่อการค้าและเพื่อเอาใจคนไข้ที่ชอบ เขาก็จะบรรจุยาในหลอด (แคปซูล)

ดังนั้นขอเตือนท่านทั้งหลายที่ชอบรักษาตนเอง และชอบขอร้องแพทย์ที่สนิทสนมพอจะขอร้องกันได้ให้ให้ยาตนตามที่ขอ โปรดนึกถึงปัญหาจากการใช้ดังกล่าวถึงอันตรายนั้น ๆ ด้วย และขอแนะนำท่านที่ชอบใช้ยาเอง พึงระวังและปฏิบัติตนดังนี้ คือ

๑. พยายามใช้ยาให้จำนวนน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น และควรใช้ยารับประทาน อย่าพยายามฉีดยาโดยไม่จำเป็น เพราะจะทำให้เกิดช็อกส์และถึงแก่ชีวิตได้

๒. อย่าใช้ชนิดเดียวกันเป็นเวลานาน เช่นพวกยาปวดข้อ เพราะยาจำพวกนี้มีสารเคมีที่จะทำให้ท่านเกิดโรคอื่นขึ้นแทน เช่น บวมตามร่างกายเป็นต้น และอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต

๓. พยายามหลีกเลี่ยงยาพวก เพรดนิโซโลน คลอแรมเฟนิคอล ไดไพโรน (แก้ไข้ แก้ปวด) ยาฆ่าแมลง ดีดีที สารเคมีเบนซอล (C_6H_6) ที่มีอยู่ตามโรงงานอุตสาหกรรมที่ท่านทำงาน

๔. ถ้ามีอาการเป็นไข้ ปวดศีรษะเล็กน้อย พยายามใช้ แอสไพริน เอพีซี เป็นดีที่สุด ยาแก้ปวดอื่น ๆ ตามที่โฆษณาสรรพคุณนั้น อาจมีตัวยาที่ทำให้เม็ดเลือดขาวต่ำไม่สมควรใช้

๕. ควรมียาสามัญชุดตำราหลวงของโรงงานเภสัชกรรมไว้ประจำบ้าน

๖. ทางที่ดีควรปรึกษาแพทย์

ขอให้ความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ จงเป็นประโยชน์ต่อท่านทุกคนด้วย.

คำนำ

ปัญหาเรื่องตายแล้วเกิด มีข้อชี้ให้เห็นได้เป็นเบื้องต้น คือมีคนระลึกชาติได้

ข้าพเจ้ามีโอกาสไปสอบถามเรื่องคนระลึกชาติได้หลายราย เช่น ที่นครสวรรค์ ที่ราชบุรี เป็นต้น และรายสุดท้ายนี้ก็ที่พระประแดง ซึ่งเป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้าเอง

ข้าพเจ้ายังมีโชคดีที่ได้รู้จักกับท่านศาสตราจารย์นายแพทย์เอียน สตีเวนสัน เอ็ม.ดี. ผู้บรรยายวิชาจิตศาสตร์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย สหรัฐ-อเมริกา ซึ่งท่านสนใจในเรื่องระลึกชาติ ถึงกับได้ทุนจากนิธิ ออกค้นคว้าเรื่องระลึกชาติ แทบจะกล่าวได้ว่าทั่วโลก ท่านได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องระลึกชาติไว้เป็นอันมาก หนังสือเล่มใหญ่ของท่านเล่มหนึ่งชื่อว่า "หลักฐานตายแล้วเกิด ๒๐ ราย" เขียนให้แก่สมาคมการค้นคว้าทางจิตแห่งสหรัฐอเมริกา

ท่านศาสตราจารย์เอียน สตีเวนสัน ยังได้ออกสอบถามเรื่องระลึกชาติอีกโดยไม่ได้หยุดยั้ง ได้ท่องเที่ยวสืบถามไปดังได้กล่าวแล้วว่าแทบจะทั่วโลก ซึ่งต่อไปเราคงจะได้อ่านหนังสือเรื่องระลึกชาติของท่านอีกมากทีเดียว

ในการที่ท่านมาสืบถามเรื่องระลึกชาติในประเทศไทย ข้าพเจ้าได้รู้จักกับท่านและได้มีโอกาสช่วยท่านไปสืบถาม เป็นล่ามให้ท่านหลายราย ทั้งในพระนครและต่างจังหวัด

ข้าพเจ้าได้ถามท่านว่า การที่ท่านศาสตราจารย์สนใจในเรื่องระลึกชาตินี้เพื่อประสงค์อะไร ท่านศาสตราจารย์ตอบว่า ถ้าคนเชื่อว่าตายแล้วเกิดอีก คนจะทำดีขึ้นอีกมาก ข้าพเจ้าได้ฟังแล้วก็รู้สึกรักท่านศาสตราจารย์ผู้นี้มากยิ่งขึ้น เมื่อท่านกลับไปสหรัฐแล้ว ท่านได้ส่งหนังสือของท่านหลายเล่มมาให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอ่านด้วยความเพลิดเพลิน และเมื่อชอบมากก็อดเล่าให้ผู้อื่นฟังไม่ได้

ท่านอาจารย์บุญมี เมธางกูร ได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า อภิธรรมมูลนิธิอยากจะมีหนังสือเรื่องระลึกชาติไว้เผยแพร่แก่ผู้สนใจ เพราะอยู่ในแนวของพระอภิธรรม อันเกี่ยวกับเรื่องตาย – เกิด ขอให้ข้าพเจ้าช่วยเขียนหนังสือขึ้นสักเล่ม โดยนำเรื่องของ

ท่านศาสตราจารย์เอียน สตีเวนสัน และเรื่องที่ข้าพเจ้าสืบถามมาแล้ว ในประเทศไทย มาเรียบเรียง ข้าพเจ้ายินดีรับ เพื่อสนองคุณท่านอาจารย์บุญมี เมธางกูร และเพื่อได้บำเพ็ญประโยชน์แก่อภิธรรมมูลนิธิ ในโอกาสเดียวกัน

ข้าพเจ้าได้ขออนุญาตไปยังท่านศาสตราจารย์ เอียน สตีเวนสัน ยังสหรัฐ ท่านก็ได้อนุญาตโดยให้ข้าพเจ้าเก็บข้อความจากเรื่องที่ท่านได้สืบถามมาแล้ว มาเรียบเรียงขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้นำเรื่องราวของผู้ระลึกชาติได้ตามที่ท่านศาสตราจารย์เอียน สตีเวนสัน สืบถามไว้มาเรียบเรียงเป็นหนังสือนี้

ส่วนเรื่องในประเทศไทยนั้น มีอยู่สามเรื่องตอนท้าย ซึ่งข้าพเจ้าได้ไปสอบถามมาด้วยตนเอง สองเรื่องแรก คือรายเด็กชายบงกช ที่จังหวัดนครสวรรค์ และรายนายจุกหรือทองสุก ที่จังหวัดราชบุรี ข้าพเจ้าได้เคยเขียนลงในหนังสือวารสารมาแล้ว จึงได้นำมาลงตามที่ได้เรียบเรียงไว้ก่อน ส่วนรายพระภิกษุสมพิศที่พระประแดง ได้เขียนขึ้นใหม่

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ เอียน สตีเวนสัน เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้โอกาสข้าพเจ้าเก็บข้อเท็จจริงจากหนังสือของท่านมาเขียนขึ้นไว้ในโอกาสนี้

หนังสือนี้หากบกพร่องประการใดขอได้โปรดอภัยในความผิดพลาดของข้าพเจ้า และคุณความดีอันเกิดจากหนังสือนี้ ข้าพเจ้าขออุทิศให้แก่ผู้มีพระคุณและสรรพสัตว์ที่ยังเวียนว่ายอยู่ในสังสารวัฏฏ์ทั้งหมดทั้งสิ้น เทอญ.

(นายเติ่ม สุวิกรม)

๙๕๓ ถนนอิสรภาพ สี่แยกบ้านแขก

ธนบุรี

คำปรารภและเหตุผลในการพิมพ์หนังสือเล่มนี้

วิทยาการทั้งหลายในโลกนี้มีมากมายยิ่งนัก บางเรื่องก็มีประโยชน์อย่างเหลือเกิน บางเรื่องก็มีประโยชน์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น บางเรื่องก็ศึกษาให้จบสิ้นได้ง่าย แต่บางเรื่องค้นคว้าให้จบสิ้นไม่ได้เลยแม้ในชั่วชีวิตหนึ่ง และบางเรื่องก็สลับซับซ้อนหรือลึกซึ้งเกินกว่าที่ใคร ๆ จะค้นคว้าศึกษาเข้าไปให้ถึงได้

ในบรรดาเรื่องที่มีประโยชน์แก่ชีวิตมากที่สุด มีคุณค่าสำหรับการศึกษาเหนือวิทยาการใด ๆ ก็เห็นจะไม่มีเรื่องอะไรเกินกว่าเรื่องของชีวิต คือศึกษาให้เข้าถึงความจริงว่า ชีวิตนี้คืออะไร ชีวิตนี้มาจากไหน เมื่อตายลงแล้วจะมีชีวิตไปเกิดต่อได้อีกหรือไม่ ด้วยเหตุใด เพราะถ้าไม่มีความเข้าใจในชีวิตเสียแล้ว จะไปแก้ไขปัญหาให้แก่ชีวิตได้อย่างไร

ในบรรดาเรื่องของชีวิตก็มีอยู่หลายแง่หลายมุม แต่ที่มีคุณค่าสำหรับการศึกษายิ่งกว่าเรื่องชีวิตใด ๆ ก็ไม่มีเรื่องอะไรเกินกว่า "ชีวิตภายหลังความตาย" คือศึกษาเพื่อให้ทราบว่า เมื่อชีวิตได้สิ้นสุดลงไปแล้วมีเหตุการณ์อะไรบ้าง หลังจากนั้นชีวิตจะตั้งต้นขึ้นมาใหม่ได้อีกหรือไม่ประการใด

ถ้าเราทราบว่าคนตายแล้วก็ต้องเกิดได้อีก บุญบาปทั้งหลายที่ได้ทำเอาไว้ก็มิได้สูญสิ้นหายไปไหน ย่อมจะตามไปสนองตอบต่อผู้กระทำได้เสมอ ดังนี้แล้ว เราก็จะได้เตรียมสร้างหนทางที่ดีที่สุดของเราเอาไว้ เพื่อจะได้ใช้เมื่อเราจำต้องเดินทางไกลนำชีวิตอันเราแสนรักและแสนหวงแหนของเราไปสู่ทิศทางที่ดีที่ทุดเท่าที่จะดีได้

เมื่อได้ศึกษากันโดยกว้างขวางทั่วไปแล้ว ประชาชนทั้งหลายก็จะได้หวั่นไหวในการกระทำชั่ว ความมักได้เห็นแก่ตัวจะได้ลดลง การต้องเบียดเบียนซึ่งกันและกันก็จะได้น้อยเข้า ความคุกรุ่นเร่าร้อนที่มีอยู่ทุกหย่อมหญ้าก็จะได้คลาย แล้วสันติก็จะได้ย่างกรายเข้ามาใกล้ชิดได้ง่าย

แต่วิทยาการที่ว่าด้วยเรื่องของชีวิต และเรื่องการตายการเกิดนั้น เป็นเรื่องเร้นลับที่ยังแอบแฝงอยู่ภายในเงามืดมิด ยังไม่มีผู้ใดที่จะคิดคลี่คลายปัญหาเหล่านี้ให้ลุล่วงลงได้ ด้วยเหตุว่าใช่วิสัยของปุถุชนผู้ซึ่งยังมีกิเลสทั้งหลาย

เรื่องนี้ใช่วิสัยของนักปราชญ์ราชบัณฑิต ใช่วิสัยของปุถุชนคนใด หากแต่ต้องอาศัยสัพพัญญุตญาณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น ที่จะให้เหตุผลข้อเท็จจริงพร้อมด้วยบทพิสูจน์จากพระธรรมคำสั่งสอนของพระองค์

แต่พระธรรมคำสั่งสอนที่ว่าด้วยเรื่องชีวิตภายหลังความตาย (พระอภิธรรมปิฎก) ก็มิใช่ว่าจะศึกษาได้ง่าย ๆ จะต้องอาศัยเวลา จะต้องอาศัยการครุ่นคิดพิจารณาในปัญญาที่ละเอียดอ่อนเหล่านั้นให้ดีให้พอสมควร ชีวิตภายหลังความตายเป็นปัญหาอันใหญ่ จะใช้เวลาเพียงเล็กน้อย หรือไม่ยอมศึกษาจริงจังนั้นไม่ได้

ชีวิตภายหลังความตายเป็นปัญหาอันใหญ่และสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงเป็นการยากที่ผู้ใดจะศึกษาค้นคว้าจากปรมัตถธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเอาไว้ เพราะจะต้องอาศัยความตั้งใจจริงเป็นพิเศษอยู่บ้าง แต่ประชาชนทั้งหลายเข้ามาสู่ความจริงดังกล่าวนี้ไม่สู้มาก ก็เพราะกำลังอำนาจที่จะสนับสนุนบันดาลใจให้ศึกษาหาความจริงนั้นมีกำลังไม่เพียงพอ และในกาลปัจจุบันก็มัวหลงอยู่ในเรื่องสารพัดทั้งปวงเสีย

การที่อภิธรรมมูลนิธินำเรื่อง ๒๓ ผู้กลับมาเกิดใหม่ มาเสนอต่อท่านนั้น ก็เป็นเรื่องราวการสอบสวนจากตัวบุคคล ซึ่งเป็นแต่ผลอันเกิดจากเหตุเท่านั้น หาได้เอาสาเหตุแท้ ๆ อันเป็นข้อเท็จจริงออกมาตีแผ่ต่อหน้าท่านผู้อ่านไม่ เช่นว่า ตายอย่างไร เกิดอย่างไร ทั้งนี้ก็เพราะใช่วิสัยของผู้มีกิเลสทั้งหลาย

เรื่องของการเวียนว่ายตายเกิดนั้น ความจริงก็หาได้ลึกลับซับซ้อนจนเกินไปไม่ หาได้เป็นปัญหาโลกแตกดังที่ใคร ๆ พากันเข้าใจ ทั้งนี้สำหรับผู้ที่มีความเอาใจใส่จริง ๆ อยู่ในวิสัยของผู้มีความสนใจเป็นพิเศษ แล้วจะต้องเข้ามาอาศัยพระธรรมอันเกิดจากสัพพัญญุตญาณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และท่านทั้งหลาย พระธรรมคำสั่งสอนอันละเอียดอ่อนนั้นกำลังรอคอยผู้มีปัญญาที่จะแสวงหาความจริงของเรื่องชีวิต ด้วยคิดเห็นว่าจะนำชีวิตให้ดำเนินไปสู่สันติสุขอันสถาพรได้นั้น จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องของชีวิตเป็นอย่างดี

อภิธรรมมูลนิธิ เป็นองค์การนิติบุคคล คณะกรรมการเสียสละตัวเองออกมารับใช้ประชาชน ก็ด้วยหวังว่าจะให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของชีวิต แล้วจะได้อาศัยความเข้าใจอันนี้เดินทางไปสู่ความพ้นทุกข์ ดังนั้น อภิธรรมมูลนิธิจึงได้เปิดโรงเรียนสอน

เรื่องชีวิต (อภิธรรมปิฎก) และได้พิมพ์หนังสือในเรื่องนี้ออกสู่ประชาชนเป็นจำนวนมาก ได้อ่านเข้าใจง่าย ๆ สามารถศึกษาได้ที่บ้านของท่านเอง ขอเชิญท่านจงได้หาประโยชน์อันประเสริฐสูงสุดนี้ให้กับชีวิตที่รักของท่าน อภิธรรมมูลนิธิกำลังรอรับใช้ท่านอยู่แล้ว

ต้นเหตุที่สนับสนุนให้ผมจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้น ก็เพราะว่า ครั้งหนึ่งผมได้ไปฟังปาฐกถาจากสมาคมที่เกี่ยวกับจิตใจ ทางสมาคมได้เชิญท่านศาสตราจารย์นายแพทย์เอียน สตีเวนสัน เอ็ม. ดี. ผู้บรรยายวิชาจิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา ผู้ซึ่งได้รับทุนจากมูลนิธิ เพื่อออกเดินทางเที่ยวได้ค้นคว้าเรื่องการระลึกชาติเกือบจะทั่วโลก มาแสดงปาฐกถาว่าด้วยเรื่อง การระลึกชาติ ณ สมาคมนี้

ท่านผู้นี้เป็นศาสตราจารย์ในวิชาจิตวิทยาที่มีความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับการระลึกชาติ ได้สอบสวนบุคคลผู้ระลึกชาติได้รวมจำนวนหลายร้อยราย ท่านได้กล่าวว่ามีอยู่ ๒๐ รายที่มีข้อเท็จจริงอันท่านเชื่อถือว่ามิได้มีอะไรแอบแฝง นอกจาก ๒๐ รายนี้ก็เป็นเรื่องที่หาเหตุผลไม่ได้บ้าง แล้วเวลานานเกินไปบ้าง ท่านได้พิมพ์ ๒๐ รายของผู้ระลึกได้ออกมาเป็นเล่มหนังสือ

ในวันแสดงปาฐกถาดังได้กล่าวมาแล้ว ได้มีคำถามที่จะให้ท่านตอบหลายข้อด้วยกัน และที่สำคัญ ๒ ข้อ ก็คือถามว่า ท่านนับถือศาสนาอะไร ท่านได้ตอบว่านับถือศาสนาคริสต์ คำถามที่ ๒ ว่า ท่านเชื่อเรื่องตายแล้วไปเกิดใหม่หรือไม่ ท่านได้ตอบว่าแน่นอน ท่านมีความเชื่อถือเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด หลังจากที่ได้ค้นคว้าหาความจริงจากผู้ระลึกชาติได้เป็นจำนวนมาก

คุณเต็ม สุวิกรม เป็นผู้คุ้นเคยกับนายแพทย์ เอียน สตีเวนสัน เพราะได้เป็นล่ามพาไปค้นคว้าหาความจริงจากผู้ระลึกชาติได้ในประเทศไทยหลายจังหวัด ผมจึงได้ร้องขอต่อคุณเต็ม สุวิกรม ให้ช่วยขอหลักฐานตายแล้วเกิด ๒๐ รายของท่านมาให้อภิธรรม-มูลนิธิพิมพ์เผยแพร่ออกสู่ประชาชนบ้าง คุณเต็มก็มิได้มีความลังเลใจ เพราะได้โอกาสกุศลยิ่งใหญ่ในครั้งนี้ ได้ช่วยเก็บข้อความรวบรวมเรื่องให้ออกมาเป็นภาษาไทย ทั้งได้เติมเรื่องที่ท่านได้สอบสวนมาด้วยตนเองอีก ๓ เรื่องด้วยกัน หนังสือเล่มใหญ่ ๆ เท่านี้ถ้ามิได้กุศลจิตอุดหนุนอยู่เบื้องหลังแล้ว ก็คงจะเป็นเล่มขึ้นมาไม่ได้แน่ นับได้ว่า

อภิธรรมมูลนิธิและผู้อ่านทั้งหลายเป็นหนี้ท่านอยู่มิใช่น้อย ผมจึงขอให้กุศลผลบุญแห่งความปรารถนาดีของท่านนี้ จงได้เป็นพลวปัจจัยสนับสนุนให้ท่านจงมีสติปัญญาแตกฉานในปัญหาของชีวิต แล้วมีความสามารถแก้ปัญหาให้แก่ตนเองได้เป็นอย่างดีตลอดไปทุกๆ ชาติ และถึงซึ่งสันติสุข คือพระนิพพานตามที่ท่านปรารถนาโดยเร็ว เทอญ.

(นายบุญมี เมธางกูร)
อภิธรรมมูลนิธิ วัดพระเชตุพนฯ ท่าเตียน
๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

สารบัญ

จากอลาสกา

๑. นายจิมมี่ สะเวนสัน ๑
๒. นายวิลเลี่ยม ยอร์ช ยูเนี่ยร์ ๒
๓. นายชาลส์ ปอเตอร์ ๖
๔. นายนอแมน เดสเปอร์ ๗
๕. นายเฮนรี่ เอลกิ้น ๘
๖. นายเดเร็ค พิทนอฟ ๑๐
๗. นายคอลิส ชอทคิน ยูเนี่ยร์ ๑๓

จากเลบานอน

๘. นายอิหมัด เอลลาวอ ๑๗

จากบราซิล

๙. นางสาวมาร์ธา ลอเรนซ์ ๒๒
๑๐. นายเปาโล ลอเรนซ์ ๒๗

จากลังกา

๑๑. เด็กหญิงคณานะติเลกะ ๓๐
๑๒. นายวิชรัตนี ๓๔
๑๓. นายรัญจิต มะคะลันทะ ๓๘

จากอินเดีย

๑๔. นายประกาศ ๔๓
๑๕. นายชาสพีระ ๔๗
๑๖. เด็กหญิงสุขลา ๕๓
๑๗. เด็กหญิงสวารณลทา ๕๗
๑๘. เด็กชายระวี ชางการ์ ๖๒
๑๙. เด็กหญิงมัลลิกา ๖๖
๒๐. เด็กชายปาระโมท ๖๙

จากประเทศไทย

๒๑. เด็กชายบงกช ๗๕
๒๒. นายจุก หรือนายทองสุข ๘๑
๒๓. พระภิกษุสมพิศ ๑๐๑
บทส่งท้าย ๑๐๘

แผนที่โลก

แสดงตำแหน่งประเทศผู้กลับมาเกิดตามที่กล่าวในหนังสือนี้

ผู้ระลึกชาติได้ในอลาสกา

อลาสกาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา มีชนเผ่าหนึ่งชื่อเผ่าตลิงกิต จากชนเผ่านี้เองซึ่งด๊อกเตอร์ เอียน สตีเวนสัน ได้ไปพบมาว่ามีผู้ระลึกชาติได้ และได้สอบถามมารวม ๗ ราย ซึ่งจะได้นำมาเล่าให้ฟังดังต่อไปนี้ :—

๑. รายนายจิมมี่ สะเวนสัน

จิมมี่ สะเวนสัน มีมารดาเป็นชาวเผ่าตลิงกิตชื่อมิลลี่ ส่วนบิดาเป็นลูกครึ่งตลิงกิตและครึ่งนอร์เวย์ จิมมี่เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๕ ณ เมืองซิตคา เมื่ออายุได้สองสามขวบ พอพูดได้ จิมมี่ก็พูดถึงชาติก่อนของตน บอกว่า เมื่อชาติก่อนเคยเป็นน้องชายของมารดาในชาตินี้ และอยู่ที่เมืองคลัลวัน ห่างจากเมืองในชาติปัจจุบันประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร จิมมี่มักแสดงกิริยาวาจาเหมือนน้าซึ่งเป็นชาติปางก่อนของตน เวลาเคืองขึ้นมาก็ว่าจะไปอยู่กับมารดาที่คลัลวัน คือยายของตนในชาตินี้

จิมมี่พูดถึงเรื่องชาติก่อนของตนอยู่สัก ๒–๓ ปี ต่อจากนั้นก็ลางเลือนไป

ด๊อกเตอร์ เอียน สตีเวนสัน ไปสอบเรื่องนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ตอนนั้นจิมมี่อายุย่างเข้า ๙ ขวบ จำชาติก่อนไม่ได้แล้ว จึงสอบถามได้จาก มารดา, บิดา, พี่ชาย, พี่สาว และบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว ถึงเรื่องราวการระลึกชาติของจิมมี่ตามที่บุคคลเหล่านั้นได้ประจักษ์มาด้วยตนเอง

ได้ความว่า น้าของจิมมี่ชื่อ จอน ซิสโค ถึงแก่ความตายแล้วมาเกิดเป็นจิมมี่

จอน ซิสโค เป็นชาวเผ่าตลิงกิต ซึ่งเผ่านี้มีความชำนาญในการประมง จอน ซิสโค ชอบดื่มเหล้าองุ่นมาก ถึงแก่ความตายปี พ.ศ. ๒๔๙๓ เมื่ออายุได้ ๒๕ ปี จอนเป็นทหารแล้วได้ลาหยุดพักผ่อนกลับมาบ้าน ที่หมู่บ้านมีปลาแซลมอนชุมนัก วันหนึ่ง จอน ซิสโค นั่งเรือบตลำเล็ก ๆ เที่ยวเล่นกับหญิงสาวสองคนแล้วก็หายไป ก็มีผู้พบเรือบตลำนั้นคว่ำลอยติดอยู่ที่ริมตลิ่ง จึงค้นหากันขึ้นพบศพหญิงสาวสองคนบริเวณนั้น แต่

ตัวจอน ซิสโค หาไม่พบ ลำน้ำในอลาสกาลึกและน้ำเชี่ยวนัก ศพจึงถูกน้ำพัดลอยไปไกล ๆ ได้โดยเร็ว ฉะนั้นถ้าหากมีการฆาตกรรมศพลอยน้ำไปมักจะหาไม่ใคร่ได้ การลอบฆ่ากันจึงทำได้ง่าย และจับกันได้ยากด้วย พี่ชายของ จอน ซิสโค บอกด๊อกเตอร์เอียน สตีเวนสัน ว่า เขาเชื่อว่า จอน ซิสโค ถูกชายที่รักหญิงสาวทั้งสองคนนั้นลอบฆ่าตายเพราะหึงหวง พี่ชายของ จอน ซิสโค ได้ทราบว่ามีผู้เห็นตอน จอน ซิสโค ถูกฆ่า แต่ไม่กล้าเล่าขานเป็นพยานเพราะเกรงจะถูกผู้ร้ายนั้นอาฆาต

พี่สาวของ จอน ซิสโค ชื่อว่า มิลลี่ มีความอาลัย จอน ซิสโส ที่ถึงแก่ความตาย ต่อมาเมื่อเธอให้กำเนิดลูกชายหลังจากน้องตายได้สองปี จึงใคร่จะตั้งชื่อลูกชายให้มีชื่อเดียวกับน้องชาย คือให้ชื่อว่า จอน แต่ด้วยเหตุที่ในตระกูลสามีของตนมีชื่อว่า จอน กันอยู่แล้วหลายคน จึงตั้งชื่อลูกชายว่า จิมมี่

จิมมี่มีรอยเหมือนแผลเป็นอยู่ที่หน้าท้อง ๔ แผล กว้างประมาณ ๑/๔ นิ้ว เหมือนถูกลูกปืน รอยแผลนี้มารดาจิมมี่เล่าว่ามีมาตั้งแต่จิมมี่เกิด

จากการสอบถามผู้ที่รู้เห็นคือบิดามารดา พี่ชาย จิมมี่เมื่ออายุ ๒—๓ ขวบได้เล่าถึงชีวิตเมื่อชาติก่อนของตนที่คลักวัน คือบอกว่า เดิมเขาชื่อจอน เหตุที่เขาถึงแก่ความตายเพราะถูกยิง ชอบพูดถึงตำบลคลักวันที่เคยอยู่เมื่อชาติก่อน เวลาเกิดเคืองขึ้นมามักพูดว่าจะไปอยู่กับยายที่คลักวัน คือมารดาของตนในชาติก่อนนั่นเอง จิมมี่บอกตำแหน่งแห่งที่ ๆ ตำบลคลักวันได้ถูกต้อง เช่น ลักษณะของบึงแห่งหนึ่งแถบนั้น เล่าถึงเรื่องชอบดื่มเหล้า

ลุงของจิมมี่ นายฮั่น ซิสโค ซึ่งเป็นพี่ชายของจอนในชาติก่อนเล่าว่า เมื่อจิมมี่อายุได้ ๖ ขวบ จิมมี่บอกกับลุงของตนว่า เขาไม่ใช่หลานของนายฮั่น ซิสโค เป็นน้องชายต่างหาก

เมื่อจิมมี่อายุได้ ๖ ขวบ ญาติพี่น้องพาไปที่คลักวัน จิมมี่รู้จักที่ทางในตำบลนั้นดี ได้เล่าถึงเรื่องเคยไปตกปลากับเพื่อนบ้านในตำบลนั้น.

---

๒. รายนายวิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์

ฝรั่งบางทีชื่อบิดาและบุตรเหมือนกัน เขาจึงมีแบบเรียกชื่อไม่ให้ซ้ำกันด้วยใช้วิธีเติมคำว่า ยูเนียร์ ซีเนียร์ ท้ายชื่อและนามสกุล ยูเนียร์ แปลว่า น้อย ซีเนียร์ แปลว่า ใหญ่ เช่นในเรื่องต่อไปนี้ มีบุคคลชื่อวิลเลียม ยอร์ช อยู่สองคนเป็นพ่อลูกกัน คนชื่อ วิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ คือพ่อ ส่วน วิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ คือลูก

วิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ เป็นชาวอลาสกา มีชื่อในการจับปลามาก ตอนวิลเลียม อายุชราลงเขาชอบพูดกับลูกชายที่เขารักมาก ชื่อว่า เรยินาล ยอร์ช และกับลูกสะใภ้ บ่อย ๆ ว่า ถ้าเขาได้กลับมาเกิดอีก เขาจะมาเป็นบุตรของเรยินาล และก็หลายครั้งทีเดียว ที่เขามักกล่าวว่า ขอให้สังเกตดูว่าจะเป็นตัวเขากลับมาเกิดอีกจริงหรือไม่ ด้วยให้ดูว่า เด็กนั้นมีรอยปานอย่างตัวเขาหรือไม่ แล้วก็ให้บุตรชายดูรอยปานสองแห่งที่ตัวแก เพราะ แกมีปานกลมขนาดกว้างประมาณครึ่งนิ้วที่บนไหล่ซ้ายแห่งหนึ่ง และที่ท่อนแขนซ้าย ตอนบนอีกแห่งหนึ่ง

เมื่อวิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ อายุประมาณ ๖๐ ปี ในฤดูร้อน ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ แกได้พูดเรื่องจะกลับมาเกิดเป็นลูกของลูกชายแกอีก และได้เอานาฬิกาพกเรือนทองคำ ของแก ซึ่งแกได้รับมรดกมาจากมารดาของแกยื่นให้แก่ลูกชาย กล่าวว่าให้เก็บนาฬิกา พกนั้นไว้ให้แกด้วย

เรยินาล ยอร์ช บุตรชายก็นำนาฬิกาพกนั้นกลับไปบ้าน เล่าให้ภริยาฟังถึงเรื่อง ที่บิดากล่าวเกี่ยวกับจะมาเกิดใหม่และให้เก็บนาฬิกานั้นไว้ให้แก ภริยาเรยินาลก็เก็บ นาฬิกานั้นไว้ในหีบเครื่องเพชรพลอย และไม่ได้นำนาฬิกานั้นออกไปไหนเลยเป็นเวลา เกือบห้าปี

ต้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ หลังจากที่วิลเลียม ยอร์ช ได้ฝากนาฬิกาไว้กับ บุตรชายดังกล่าวข้างต้นได้สัก ๒—๓ สัปดาห์ แกได้นำเรือหาปลาออกไปจับปลา พร้อม ด้วยลูกเรือของแก แล้วปรากฏว่า วิลเลียม ยอร์ช หายไป ลูกเรือค้นหาเท่าไร ๆ ก็ไม่พบ พวกลูกเรือเชื่อว่าแกอาจพลัดตกจากเรือแล้วกระแสน้ำพัดแกจากอ่าวไปสู่ทะเลใหญ่ น้ำ ในอลาสกาแรงมาก คนตกจากเรือย่อมลอยไปโดยเร็ว

ไม่นานนัก นางเรยินาล ยอร์ช ลูกสะใภ้ของวิลเลียม ยอร์ช ที่หายสาบสูญไป ก็ตั้งครรภ์ ให้กำเนิดบุตรชายเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ นับได้เก้าเดือนหลังจากพ่อสามีตาย เด็กชายผู้ได้กำเนิดใหม่นี้มีปานที่ไหล่ซ้าย และที่ท้องแขนท่อนบนข้างซ้าย ตรงกันกับรอยปานที่ปู่ของเด็กนั้นเคยชี้ให้ดู แต่ปานนั้นมีขนาดเล็กลงกึ่งหนึ่ง

ด้วยเหตุฉะนั้น บิดามารดาจึงตั้งชื่อบุตรชายของตนว่า วิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ เป็นชื่อเดียวกับบิดาของตน

เมื่ออายุได้ ๑ ขวบ เป็นไข้ปอดบวม มาพูดได้เมื่ออายุ ๓–๔ ขวบ และก็พูดติดอ่างอยู่หลายปี

เด็กเติบโตขึ้น บิดามารดาก็สังเกตเห็นได้ว่ามีลักษณะอาการหลายอย่างทำให้น่าเชื่อว่าบิดาของตนได้กลับมาเกิดเป็นเด็กคนนี้แล้ว

ประการแรกคือ ท่าทางอาการเดินของเด็ก วิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ คือปู่ของเด็กนี้ เมื่อยังหนุ่มเคยเล่นบาสเก็ตบอลแล้วเกิดอุบัติเหตุทำให้ข้อเท้าแพลง หายแล้วแกก็เดินขาเป๋ เด็กชายวิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ ก็ปรากฏว่าลักษณะอาการที่เดิน แม้แข้งขาจะไม่ได้เสียประการใด แต่ก็เดินขาบิดท่าทางเหมือนกับปู่ที่ตาย

หน้าตาท่าทางก็คล้าย ๆ กัน

นิสัยใจคอก็ทำนองเดียวกัน คือเป็นคนชอบวิตกและชอบสอนคน เด็กมีความรู้ในเรื่องเรือจับปลาและการหาปลามากอย่างไม่น่าจะเป็น เมื่อโตขึ้นพอที่จะลงเรือไปหาปลาได้ ดูแกรู้จักการที่จะจับอวนใช้อวนโดยไม่ต้องมีใครสอน แต่แปลกคือมีความกลัวน้ำมากกว่าคนคราวเดียวกัน และเป็นคนช่างคิดช่างตรองมากเกินตัว

คราวหนึ่งพ่อของเด็กนำลูกของตนลงเรือไปหาปลาด้วยกัน เด็กบอกว่าควรไปหาที่อ่าวแห่งหนึ่ง บอกชื่ออ่าวให้ด้วย และกล่าวว่า เมื่อก่อนนี้เคยจับปลาได้มากที่อ่าวนั้น

บิดาของเด็กมีลูกพี่ลูกน้องอยู่คนหนึ่งชื่อ วอลเตอร์ เมย์ พอเด็กเห็นเข้าก็บอกว่า เมื่อก่อนนี้เคยไปหาปลาด้วยกัน ซึ่งก็เป็นความจริง โดยที่นายวิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ เคยไปหาปลากับวอลเตอร์ เมย์ บ่อย ๆ

จะกล่าวถึงการเรียกขานในหมู่วงศ์ญาติ เด็กชายวิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ มีนิสัยชอบตั้งตัวเองเป็นคนเดียวกันกับปู่ เช่นชอบเรียกลุงและป้าของตน ว่าลูก เรียกย่าของตนซึ่งเป็นน้องภริยาในชาติก่อน ว่าน้อง เป็นต้น และลุงสองคนเป็นคนชอบดื่มสุรามาก เด็กก็มักเตือนให้ดื่มแต่น้อย พวกพี่และน้องบางทีก็เรียกเด็กว่า "คุณปู่" เด็กก็เฉยๆ ไม่ได้โต้เถียงประการใด

คราวหนึ่งเด็กน้อยวิ่งเข้ามาบอกมารดาว่า เห็นน้องสาวเดินผ่านหน้าบ้านไป พ่อมารดาออกไปดูก็เห็นน้องสาวของนายวิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์ เดินผ่านหน้าบ้านไปจริงๆ

พ่อของเด็กเห็นว่าลูกของตนออกจะคิดถึงแต่ชาติก่อนมาก สังเกตเห็นว่าเด็กมักใจลอย ประกอบด้วยคนแก่คนเฒ่ามักจะมาเตือนว่า การนึกถึงชาติก่อนๆ จะเป็นอันตรายแก่เด็ก พ่อจึงคอยห้ามไม่ให้พูดถึงเรื่องเมื่อครั้งเป็นวิลเลียม ยอร์ช ซีเนียร์

จักได้กล่าวถึงเรื่องนาฬิกาพกเรือนทองคำต่อไป

ตอนนั้น วิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ อายุได้ ๔–๕ ขวบ

วันหนึ่งมารดาของแกเอาเครื่องเพชรพลอยออกจากหีบมาตรวจดูอยู่ในห้องนอน และก็หยิบนาฬิกาพกเรือนทองคำออกมาวางไว้ด้วย ขณะที่แม่กำลังนั่งพิจารณาดูของต่างๆ อยู่นั้นเอง เด็กชายวิลเลียมพอมองเห็นนาฬิกาเรือนนั้นเข้าก็พูดขึ้นว่า "นาฬิกาของฉัน" ร้องจะเอานาฬิกานั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า มารดาไม่ยอมให้เพราะเห็นว่ายังเล็กนัก ในที่สุดเด็กชายก็ยอมให้นำเข้าเก็บไว้ในหีบ ต่อจากนั้นเด็กขอนาฬิกาเรือนนั้นอยู่เรื่อยๆ และบอกว่า โตแล้ว แกใช้นาฬิกาได้แล้ว

ทั้งนายและนางเรยินาล ยอร์ช ผู้เป็นบิดามารดาของเด็ก ยืนยันว่า ตั้งแต่ได้นาฬิกามาจากบิดาของตน ก็เก็บไว้ในหีบ มิได้เอาออกมาจากหีบเลย เพิ่งเอาออกมาดูหนเดียวคราวนั้น เด็กเห็นก็ยืนยันว่าเป็นของตน และเด็กก็เห็นโดยบังเอิญ ไม่ใช่เอานาฬิกาออกมาถามดู

ปัจจุบันนี้ นายวิลเลียม ยอร์ช ยูเนียร์ อายุ ๒๐ ปี การจำชาติก่อนได้ลางเลือนไปมากแล้ว แต่นาฬิกาทองคำเรือนนั้นยังรักชอบอยู่.

---

๓. รายนายชาลส์ ปอเตอร์

รายนี้ ผู้เกิดใหม่ชื่อว่า นายชาลส์ ปอเตอร์ เกิดในเผ่าชาวตลิงกิช เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๐ พออายุได้ ๒ ขวบ ก็เล่าได้ถึงชาติปางก่อนว่า ในชาติก่อนเป็นลุงของมารดาตน แล้วถูกแทงด้วยหอกถึงแก่ความตายเมื่อคราวที่เกิดรบพุ่งกันในหมู่ชนต่างเผ่าของชาวอลาสกาในระหว่างปี พ.ศ. ๒๓๘๔—๒๓๘๕ ซึ่งเป็นเวลาก่อนนายปอเตอร์เกิดใหม่ ๖๕–๖๖ ปี

เด็กบอกด้วยว่า ผู้แทงตนตายชื่อว่าอะไร และชี้รอยที่ถูกแทงให้ผู้อื่นดู ซึ่งปรากฏว่าในชาตินี้มีรอยแผลเป็นอยู่ที่สีข้างข้างขวา

ดร. สตีเวนสันได้ตรวจดูรอยแผลเป็นจากนายปอเตอร์ เห็นเป็นรอยเหมือนแผลเป็นอยู่ที่สีข้างข้างขวา รูปเป็นสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด วัดได้ยาว ๑ ๑/๒ นิ้ว กว้าง ๑/๒ นิ้ว ดูลักษณะเป็นรอยเหมือนแผลเป็นเกิดจากถูกแทงด้วยหอกจริง ๆ และตำแหน่งของรอยแผลเป็นตรงกับตับ ซึ่งผู้ถูกแทงตรงนี้จะต้องตายทันที

เมื่อ ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้ นายชาลส์ ปอเตอร์ จำเรื่องชาติก่อนไม่ได้แล้ว ต้องสอบถามจากมารดา ป้า และพี่สาวของแก

ป้าของนายปอเตอร์เล่าให้ฟังว่า นายปอเตอร์ชอบยาสูบชนิดเดียวกับที่ลุงของมารดาเคยสูบ

พี่สาวของนายปอเตอร์เล่าว่า นายปอเตอร์ชอบพูดเรื่องชาติก่อน จนอายุได้ ๙ ขวบ มารดาของแกพยายามห้ามปรามไม่ให้พูดถึง

ญาติผู้หนึ่งของนายปอเตอร์เล่าให้ฟังว่า เมื่อนายปอเตอร์เป็นเด็ก กลัวมีดกลัวหอกนัก เห็นเข้าก็หลบเสียห่างทีเดียว.

---

๔. รายนายนอแมน เดสเปอส์

เมื่อ ดร. สตีเวนสัน ไปสอบเรื่องนายนอแมน เดสเปอส์ ระลึกชาติได้นั้น นายนอแมน เดสเปอส์ อายุได้ ๑๘ ปี เล่าเรียนหนังสืออยู่ที่เมืองซิตคา ในอลาสกา

นอแมน เดสเปอส์ เป็นบุตรชายของนายเฮนรี่ เดสเปอส์ ยูเนียร์ เกิดที่เมืองฮูนา ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗

เมื่ออายุได้ ๓–๔ ขวบ บิดาพาลงเรือไปที่อ่าวแห่งหนึ่งชื่อว่าอ่าวดันดาส ห่างจากฮูนาประมาณ ๓๕ ไมล์ พอถึงอ่าวนั้น เด็กชาย นอแมน บุตรของแกร้องขึ้นมาด้วยความตื่นเต้นว่า เมื่อก่อนนี้ ก่อนที่ตาเขาจะมืด เขาเคยมีโรงรมปลาที่อ่าวนี้

เมื่อเด็กพูดขึ้นอย่างนี้ ทำให้นายเฮนรี่ เดสเปอส์ นึกถึงเรื่องพ่อของตน ชื่อนายเฮนรี่ เดสเปอส์ ซีเนียร์ ขึ้นมาทันที

เพราะนายเฮนรี่ เดสเปอร์ ซีเนียร์ ผู้เป็นปู่ของเด็กลูกชายของตนนั้น เป็นชาวประมง มีโรงรมปลาอยู่โรงหนึ่งที่อ่าวดันดาส ตาแกมืดมองไม่เห็นอยู่ ๔ ปี ก็ถึงแก่ความตายเมื่ออายุ ๘๕ ปี ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ก่อนเกิดบุตรคนนี้ ๗ ปี

เฮนรี่ เดสเปอร์ ยูเนียร์ มีบุตรห้าคน คนหัวปีเกิดจากภริยาคนแรก แล้วภริยาถึงแก่กรรม จึงสมรสใหม่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ แล้วก็ได้บุตรจากภริยาใหม่ ๕ คน คนหัวปีคือ นอแมน เดสเปอส์ นี้ ซึ่งเกิดภายหลังจากบิดาของนายเฮนรี่ เดสเปอส์ สิ้นชีวิตลง

เป็นอันว่า บุตรของนายเฮนรี่ เดสเปอส์ ยูเนียร์ กล่าวถ้อยคำพ้องกับชีวิตปู่ของตนเอง ๒ ประการ คือ มีโรงรมปลาที่อ่าวนี้ และเคยตามืดตอนชราทั้ง ๆ ที่ตนและภรรยาไม่เคยได้เล่าเรื่องของปู่ให้เด็กฟังเลย และอีกประการหนึ่ง โรงรมปลาที่เด็กว่านั้นตอนนั้นก็ผุพังไปหมดแล้ว เพราะพ่อของเขาละเลิกทิ้งไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ตอนพาเด็กไปบริเวณนั้นราวปี พ.ศ. ๒๔๙๐ โรงปลาก็เหลือแต่ซากเสาอยู่สองสามต้นเท่านั้น

ทำให้นายเฮนรี่ เดสเปอส์ เชื่อว่าบิดามาเกิดเป็นบุตรของตนจริง

นอแมน เดสเปอส์ มีลุงทางมารดาอยู่คนหนึ่ง ซึ่งรักนายนอแมน เดสเปอส์ มากบอกว่า เด็กคนนี้ช่างมีลักษณะเหมือนลุง เฮนรี่ เดสเปอส์ ซีเนียร์ ที่ตายไปแล้วจริง ๆ

มีลักษณะที่น่าสังเกตคือ นายนอแมน เดสเปอส์ สายตาสั้น ต้องเข้าแว่นตั้งแต่อายุ ๑๔ ขวบ บิดาคือนายเฮนรี่ เดสเปอร์ ก็ไม่ใช่คนสายตาสั้น. △

๕. รายนายเฮนรี่ เอลกิ้น

นายเฮนรี่ เอลกิ้น เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ ที่เมืองอางคูน อลาสกา แล้วต่อมาย้ายไปอยู่ที่เมืองฮูน่า จนบัดจุบันนี้

นายเฮนรี่ เอลกิ้น มีรอยคล้ายแผลเป็นสองแห่งตั้งแต่แรกเกิด คือ แห่งหนึ่งอยู่ที่หน้าอกเบื้องซ้าย อีกแห่งหนึ่งอยู่ที่หลังได้ระดับตรงกันพอดี รอยคล้ายแผลเป็นที่หน้าอกเป็นวงกลม กว้างประมาณครึ่งนิ้ว สีจางกว่าสีผิวเนื้อธรรมดา ส่วนรอยที่หลังใหญ่กว่าด้านหน้าอก ดูเป็นรอยรูปสามเหลี่ยม สีเหมือนเนื้อธรรมดา ทั้งสองรอยนี้อยู่ต่ำกว่าหัวไหล่ประมาณ ๖ นิ้ว และอยู่ห่างลิ้นปี่สัก ๓ นิ้ว

นอกจากนี้ยังมีแผลเป็นอยู่ระดับเดียวกัน ที่หลังด้านขวาใกล้สันหลัง แต่เป็นรอยเล็กกว่า เป็นรอยแผลเป็นธรรมดา นายเอลกิ้น แจ้งว่า แผลเป็นแห่งหลังนี้เกิดจากเขาเป็นฝีเมื่อเป็นเด็ก ส่วนรอยคล้ายแผลเป็นทั้งสองแห่งข้างต้น มารดาบอกเขาว่ามีติดตัวมาตั้งแต่แรกเกิด

ดร. สตีเวนสัน ได้ตรวจดูรอยคล้ายแผลเป็นทั้งสองแห่งนั้นเห็นว่า เหมือนแผลเป็นจากถูกลูกปืน และทั้งสองรอยนี้อยู่ในระดับเดียวกัน ดูเป็นรอยลูกปืนผ่านทะลุผ่านหน้าอกไปออกทางด้านหลังตรงกันทีเดียว

เมื่อนายเอลกิ้นยังเป็นเด็กเล็ก ๆ อยู่ มารดาได้พาไปที่หอประชุมของประชาชนในเมืองอางกูน เด็กชายเอลกิ้นเหลียวไปเหลียวมารอบ ๆ แล้วบอกกับมารดาว่า เขาเคยเห็นคุณยายมาที่หอประชุมนั้น ซึ่งมารดาของนายเอลกิ้นแจ้งว่า คุณยายได้เคยมาที่หอประชุมนั้นจริง แต่เคยมาเมื่อกว่า ๒๕ ปีมาแล้ว ก่อนเด็กชายเอลกิ้นเกิดเป็นนาน ที่มาก็เพื่อมารอคุณตาผู้เป็นสามีกลับจากสนามรบ เพราะในสมัยนั้นเกิดการรบราฆ่าฟันกันในระหว่างเผ่าของชาวตลิงกิชในอลาสกา พวกผู้หญิงพากันไปรอสามีอยู่ที่หอประชุมในเมืองนั้น คือหอประชุมแห่งนี้

เป็นอันว่า เด็กชายเอลกิ้นได้กล่าวถึงเรื่องก่อนตัวเกิดกว่า ๒๕ ปีได้

ต่อมา เมื่อเฮนรี่ เอลกิ้น อายุได้ ๘ ขวบ วันหนึ่งเกิดพูดขึ้นถึงเรื่องที่บิดาของเขาครั้งหนึ่งออกไปหาปลากับพวกแล้วได้ช่วยชีวิตพวกไปงมสาหร่ายทะเลไว้ ๒ คน ซึ่งบิดามารดาของเฮนรี่ เอลกิ้น ยืนยันว่าถูกต้องทีเดียว แต่เป็นเรื่องเกิดขึ้นก่อนเอลกิ้นเกิด

บิดามารดาของเอลกิ้น ห้ามปรามไม่ให้เอลกิ้นพูดเรื่องชาติก่อนอีกต่อไป

นายเอลกิ้น ยังจดจำเรื่องนี้ได้ดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเขามีอายุได้ ๖๓ ปีแล้ว

แสดงว่า นายเอลกิ้นจดจำชาติก่อนได้ แต่เรื่องสำคัญสิ่งหนึ่ง คือรอยคล้ายแผลเป็นจากถูกลูกปืนทะลุลำตัวอันมีมาแต่แรกกำเนิดนี้ ถ้าสืบดูอาจจะเป็นนักรบผู้หนึ่งที่ตายแล้วมาเกิดใหม่ แต่ก็ไม่มีใครเอาใจสืบหา เนื่องจากชาวตลิงกิชในอลาสกาเชื่อกันว่าผู้ใดพูดถึงชาติก่อน จะประสบเคราะห์ร้าย จึงมักห้ามปรามเด็กที่เกิดระลึกชาติได้ ไม่ให้พูดถึง.

---

๖. รายนายเดเร็ค พิทนอฟ

นายเดเร็ค พิทนอฟ เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ที่เมืองแรงเกล ในอลาสกา

มีรอยเหมือนแผลเป็นมาตั้งแต่ได้กำเนิด ซึ่ง ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ก็ยังมองเห็นได้อยู่ ตอนนั้นนายเดเร็ค พิทนอฟ อายุ ๔๔ ปี

รูปลักษณะของรอยเหมือนแผลเป็นนี้ เป็นรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ตอนที่ ดร. สตีเวนสันไปตรวจดูนั้น ยาวประมาณ ๑ นิ้ว กว้างประมาณครึ่งนิ้ว อยู่บริเวณใต้สะดือเยื้องมาทางซ้ายประมาณ ๑ นิ้ว ยังเห็นเป็นรอยลึกลงไป

นายพิทนอฟแจ้งว่า เมื่อตอนเขายังเป็นเด็กเล็กๆ อยู่ รอยเหมือนแผลเป็นยาวกว่าหนึ่งนิ้ว และดูลึกกว่านี้อีก ตำแหน่งของแผลนี้ ถ้าเป็นรอยถูกแทงด้วยหอก จะต้องถึงแก่ความตายทันที

นายพิทนอฟเล่าว่า เขาเห็นแผลนี้มาตั้งแต่ยังเล็กๆ อยู่ หญิงชราในเมืองแรงเกลได้บอกว่ารอยเหมือนแผลเป็นที่ท้องเขานั้น เกี่ยวอยู่กับบรรพบุรุษของเขาผู้หนึ่งซึ่งเป็นชาวเมืองแรงเกล ผู้มีชื่อเสียงเกียรติคุณมาก ชื่อว่า ชานิคกุ

ในสมัยนั้น ชนชาวเมืองแรงเกลกับชาวเมืองชิตคา เป็นอริกัน มีการอาฆาตวิวาทรบพุ่งกันอยู่เสมอ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๕ หรือปี พ.ศ. ๒๓๙๖ มีงานศพใหญ่ที่เมืองชิตคา ธรรมเนียมงานศพชาวอลาสกาที่เมืองนี้ มีการเลี้ยงกันใหญ่โตแล้วยังแจกของอีกด้วย

ยัควัน หัวหน้าเผ่าชาวชิตคา บอกข่าวมายังชาวเผ่าเมืองแรงเกลว่า งานศพคราวนี้ขอเชิญชาวเผ่าเมืองแรงเกลไปร่วมด้วย จะได้เป็นโอกาสลบล้างความอาฆาตพยาบาท กลับคืนดีมีมิตรภาพกันสืบต่อไป

ชานิคกุ ความจริงแกมิได้เป็นหัวหน้าเผ่าชาวเมืองแรงเกล แต่ได้นำชาวแรงเกลหมู่ใหญ่จากเมืองแรงเกลไปยังชิตคาตามคำเชิญแม้จะมีผู้ทักว่าอาจจะเป็นกลลวงของศัตรู

ไปถึงก็ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี ชาวเมืองแรงเกลพาซื่อไม่ได้พกอาวุธติดตัวไปแต่อย่างใด แต่พอการเลี้ยงดูดำเนินไปได้สักพักใหญ่ ยัควันกับพวกก็กระโจนเข้าใส่พวกแรงเกล แล้วเอาหอกแทงพวกแรงเกลตายไปราว ๔๐ คน มีคนหนีกลับมาเมืองแรงเกลได้สองสามคนเท่านั้น ข่าวเรื่องการทรยศรายนี้ก็แพร่ไปโดยเร็ว เป็นเหตุให้เกิดการรบราฆ่าฟันกันต่อไปอีกจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๖๑ จึงสงบคืนดีกัน แม้กระนั้นบาง

รายก็ยังพยาบาทและหวาดเกรงกันอยู่จนตราบเท่าทุกวันนี้ เรื่องนี้ปรากฏเป็นประวัติศาสตร์ของอลาสกามีข้อขอดพิสดารมาก

มีเรื่องกล่าวตอนชานิคกุจะถึงแก่ความตายอยู่ว่า พอชานิคกุเห็นยัควันกระโดดเข้าใส่พวกแรงเกล ชานิคกุร้องขึ้นว่า "ถ้าสูอยากจะฆ่าผู้ใดก็จงฆ่าเราเสีย"

การกล่าววาจาแสดงเจตนาของชานิคกุเช่นนี้ แสดงความกล้าหาญองอาจในท่ามกลางข้าศึก แต่ก็หนีความตายไม่พ้น จึงตกเป็นคนแรกที่ตายด้วยคมหอก

ยัควันแทงแล้วชักหอกออกแทงผู้อื่นอีกต่อ ๆ ไป ศพของชาวแรงเกลก็ทอดทิ้งอยู่ในเมืองชิตคา

พวกที่หนีรอดกลับเมืองได้ ก็มาเล่าให้พรรคพวกฟังว่าใครตายอย่างไร ถูกแทงที่ใด และเล่าสืบต่อกันมาเป็นที่ทราบชัดเจนกันดีในหมู่ชาวแรงเกล

ลุปี พ.ศ. ๒๔๖๑ คือ ๖๖ ปีหลังจากเกิดเหตุทรยศครั้งนั้น ผู้เฒ่าผู้แก่ชาวแรงเกลก็บอกว่า รอยคล้ายแผลเป็นที่ท้องของนายพิทนอฟ รอยแผลก็ดี และตำแหน่งแห่งที่ก็ดี ตรงกับแผลถึงตายของชานิคกุ และชานิคกุก็คือ ปู่ทวดของนายพิทนอฟนี้

หากมีข้อสงสัยว่า เรื่องนานมาถึง ๖๖ ปี เหตุไฉนจึงยังจำกันได้ที่ใครถูกแทงที่ใด ข้อนี้มีประเพณีของชาวอลาสกาเผ่าตลิงกิชที่จะต้องท่องจำเรื่องราวที่สำคัญ ๆ ไว้ให้แม่นยำ มีการสอบทานเด็กผู้ท่องจำสืบต่ออย่างระมัดระวังไม่ให้ตกหล่นขาดเกินได้ ชาวอลาสกาเผ่านี้ ไม่ยินดีในการที่จะจดบันทึกไว้เป็นตัวหนังสือ โดยถือเหตุผลว่า การจดเป็นหนังสืออาจเขียนตก เติม แก้ไขเอาตามใจได้ ท่องบ่นจดจำเอาไว้ดีกว่า

เมื่อคราว ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้ มีคนแก่เล่านิยายให้ฟัง ดร. สตีเวนสันหยิบกระดาษมาจดบันทึกเรื่องไว้ ผู้เฒ่านั้นแสดงความไม่พอใจ บ่นว่า จดไว้อย่างนี้จะทำให้เรื่องราวเสียไปในภายหน้า เพราะจะมีการต่อเติมขึ้น

เรื่องของชานิคกุ จึงจำกันได้แม่นยำด้วยประการฉะนี้

จะได้กล่าวถึงรอยคล้ายแผลเป็นนี้ต่อไป เหตุไฉนจึงมีรูปลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด แม้ในรายบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ผ่านมาแล้ว

เรื่องเป็นดังนี้ คือหอกของชาวตลิงกิชที่ใช้เป็นอาวุธในการรบพุ่งหรือฆ่าแทงกันนั้น เป็นหอกตอนกลางและปลายแบน แต่ตอนโคนที่จะไปต่อกับด้าม เป็นเหลี่ยมและเป็นรูปลักษณะสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ฉะนั้น เมื่อเวลาแทงกัน ปลายหอกจะกดลงไปตัดเส้น

โลหิต เมื่อแทงมิดลงไปจนถึงโคนแผลก็จะกว้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด

หอกของชาวตลิงกิช เรียวทั้งตอนปลายและโคน กว้างไม่เกินหนึ่งนิ้วครึ่ง

รูปลักษณะ ความยาวของรอยคล้ายแผลเป็นของนายพิทนอฟก็ตรงกัน

นายพิทนอฟเองมิได้ยืนยันว่า ตัวเขาคือชานิคกุผู้มาเกิดใหม่ แต่มีลักษณะอาการหลายประการของนายพิทนอฟ ที่น่าสังเกตดังจะกล่าวต่อไป

ประการแรก นายพิทนอฟมีความรู้สึกกลัวมีด หอก และหอกปลายปืนมาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เขาไม่เล่นมีดเหมือนเด็กอื่นๆ

เมื่อเขาเป็นทหารในระหว่างมหาสงครามโลกครั้งที่สอง ตอนฝึกหัดแทงหอกปลายปืน เขาเกลียดที่สุด

เขาไม่ให้ลูกของเขาเล่นมีด

อาวุธอย่างอื่นเช่นปืน เขาไม่เกลียดเขาไม่กลัว เขาเกลียดเขากลัวแต่อาวุธมีคม

ภริยาของนายพิทนอฟก็ยืนยันในเรื่องนี้ เขากวดขันลูกห้ามไม่ให้เล่นมีดมากทีเดียว

ประการที่สอง นายพิทนอฟแม้จะเกิดในชาวเผ่าเมืองแรงเกล แต่ก็มีน้ำใจอย่างแรงกล้าที่จะส่งเสริมให้ชาวเผ่าแรงเกลและเผ่าชิตคามีน้ำใจรักใคร่กัน เขาไปตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ชิตคา ซึ่งที่นั้นชนเผ่าชาวชิตคายังมีน้ำใจไม่เป็นมิตรกับชาวเผ่าแรงเกลก็ยังมีอยู่ เขารับตำแหน่งสูงในสถาบันหลายแห่งในชิตคา และมีจิตแรงกล้าที่จะช่วยเหลือเผ่าชาวชิตคา แม้มีชาวชิตคาบางคนจะไม่พอใจและคัดค้าน เขาก็พยายามจะเอาชนะน้ำใจคนเหล่านั้น ลักษณะนี้ก็ไปตรงกับคุณสมบัติของชานิคกุ ซึ่งได้พาชาวแรงเกลเดินทางไปยังเมืองชิตคา เพื่อฟื้นไมตรีกับชาวชิตคา ณ เมืองชิตคานั้น ยอมสละชีพเป็นคนแรกเมื่อชาวชิตคาเข้ามาทำร้ายด้วยความทรยศ นายพิทนอฟมาแสดงบทบาทเหมือนชานิคกุผู้ล่วงลับสืบต่อไป

ประการที่สาม เรื่องการถูกแทงที่ท้องนี้ นายพิทนอฟมามีลักษณะอาการแห่งการเจ็บปวดเหมือนชานิคกุผู้ตายไปแล้ว คือเมื่อขณะใดเขามีอาการตึงเครียดทางจิตเกิดขึ้นเมื่อใด ก็จะเกิดความรู้สึกปวดที่ท้อง อาการอย่างนั้นเขาเป็นอยู่เสมอ

ลักษณะ ๓ ประการดังกล่าวแล้ว อันนายพิทนอฟมีอยู่ ทำให้น่าเชื่อว่า ชานิคกุบรรพชนมากำเนิดเป็นนายพิทนอฟ ผู้เป็นอนุชนของตนสืบต่อไปอีก. △

๗. รายนายคอลิส ช้อทคิน ยูเนียร์

นายวิคเตอร์ วินเซ้นต์ ชาวตลิงกิช ถึงแก่กรรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ณ เมืองอางกูน ตอนใกล้อวสานชีวิตของแก แกมีความรักหลานสาวซึ่งเป็นบุตรของน้องสาวมาก ชื่อว่า นางคอลิส ช้อทคิน ซีเนียร์ แกมักไปเยี่ยมเยียนและพักอยู่กับหลานผู้นี้ที่เมืองชิตคาราว ๑ ปี ก่อนแกจะสิ้นชีวิต แกเคยพูดว่าเมื่อแกตายแล้ว แกจะมาเกิดเป็นลูกชายของหลาน ขอให้สังเกตดูว่าใช่ตัวแกหรือไม่ ด้วยให้ดูรอยแผลที่จะติดตัวเด็กแล้วแกก็ชี้รอยแผลเป็นของแกที่หลัง ซึ่งเป็นรอยแผลเป็นจากการผ่าตัดมีรอยเย็บปรากฏอยู่ แล้วแกก็ชี้แผลของแกอีกแห่งหนึ่งที่ข้างจมูกด้านขวา เป็นรอยแผลเป็นเหมือนกัน

นายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ เป็นคนพูดติดอ่าง แกบอกด้วยว่า เกิดชาติใหม่แกคงจะไม่ติดอ่างมากอย่างนี้

หลังจากนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ถึงแก่กรรมได้สิบแปดเดือน นางคอลิส ช้อทคิน ซีเนียร์ ก็ให้กำเนิดบุตรชายเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๐ และตั้งชื่อบุตรว่า คอลิส ช้อทคิน ยูเนียร์ ตามชื่อของบิดา

ปรากฏว่าเด็กนั้นมีรอยแผลสองแห่ง มีขนาดและตำแหน่งที่ปรากฏตรงตามที่วิคเตอร์ วินเซ็นต์ แจ้งไว้ตอนพูดว่าจะกลับมาเกิดนั้น

เมื่อตอนที่ ดร. เอียน สตีเวนสัน ไปสอบเรื่องนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นายคอลิส ช้อทคิน ยูเนียร์ อายุได้ ๑๕ ปี รอยแผลที่ข้างจมูกยังมีสีแดงเห็นได้อยู่

ส่วนรอยแผลเป็นที่หลังก็ยิ่งเห็นได้ชัดมาก อยู่ใต้ไหล่ด้านขวาประมาณ ๘ นิ้ว ยาวประมาณ ๑ นิ้ว กว้างประมาณ ๑ ใน ๔ นิ้ว มีรอยเป็นจุด ๆ อยู่สี่แห่ง เห็นเป็นรอยตะเข็บการเย็บของหมอในการผ่าตัด

รอยแผลเป็นทั้งสองแห่งนี้ บรรดาญาติพี่น้องได้เห็นตั้งแต่แรกเกิด

เมื่อเด็กชายคอลิส ยูเนียร์ เริ่มหัดพูด ญาติพี่น้องก็สอนให้เด็กเรียกชื่อของตัววันหนึ่งเมื่อเด็กอายุได้ ๑๓ เดือน ขณะที่แม่ของเด็กสอนให้แกเรียกชื่อตัวแกนั้นเอง

เด็กชายคอลิส ยูเนียร์ ก็โพล่งออกมาว่า ไม่รู้หรือว่าฉันคือ คาโคดี้, คาโคดี้ นี้คือชื่อของนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ตามภาษาพื้นเมืองชาวอลาสกา เด็กออกชื่อชาติก่อนของตัวได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ

ตอนคอลิส ยูเนียร์ อายุได้สองขวบ แม่พานั่งรถเข็นไปตามถนนในเมืองซิตคา เด็กมองเห็นหญิงผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นลูกเลี้ยงของนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ก็ออกเสียงเรียกชื่อว่า ซูซี่ ได้ถูกต้อง เด็กแสดงอาการดีใจที่ได้พบหญิงผู้นั้น กระโดดโลดเต้นอยู่ในรถเข็นร้องว่า แน่ะซูซี่ของฉัน ขณะนั้นนางช้อทคินไม่ได้ไปหาซูซี่ และนางช้อทคินก็ไม่เห็นซูซี่ก่อนเลย เด็กทักขึ้นเองแท้ ๆ

ตอนหลัง เมื่อซูซี่มาหานางช้อทคิน เด็กชายช้อทคิน ยูเนียร์ จะต้องเรียกว่า ซูซี่ของฉัน ซูซี่ของฉัน อยู่เสมอ

ต่อมา ด.ช. คอลิส ยูเนียร์ ได้พบนายวิลเลียมบุตรชายของนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ซึ่งมาธุระที่เมืองซิตคา เดินอยู่ที่ถนน เด็กมองเห็นก่อนก็ร้องขึ้นว่า "แน่ะวิลเลียมลูกชายของฉัน"

เมื่ออายุได้สามขวบ มารดาพาไปในงานสังคมของชาวตลิงกิช เด็กชายคอลิสยูเนียร์ มองเห็นหญิงผู้หนึ่งในงานนั้น ก็ร้องขึ้นว่า "นั่นโรส แม่เฒ่า" หญิงผู้นั้นคือหญิงหม้าย ภริยาของนายโคเดอร์ วินเซ็นต์ ในครอบครัวของแกเรียกแกว่า "แม่เฒ่า" และแกชื่อว่าโรส เด็กร้องทักขึ้นก่อนที่นางคอลิส ซีเนียร์ จะมองเห็นแก

นอกจากนี้ ด.ช. คอลิส ยูเนียร์ ยังได้ร้องทักเพื่อนของนางวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ชื่อนางอาลิส โรเบิต แกบังเอิญเดินทางมาเมืองซิตคาผ่านหน้าบ้านขณะที่คอลิสกำลังเล่นอยู่ตรงนั้น คอลิสร้องเรียกนางตามชื่อเล่นของนาง นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่น ๆ อีกสามสี่รายซึ่งเดิมเคยเป็นเพื่อนของนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ มาแต่ก่อน ซึ่งพอเด็กชายคอลิสเห็นเข้าก็ร้องทักเรียกชื่อเดิมเหมือนเคยร้องเรียกเมื่อชาติก่อน เด็กพบตามถนนเมื่อไปกับมารดาโดยมารดาไม่ทันเห็นบ้าง พบในที่อื่น ๆ บ้าง

ตอนนั้น ด.ช. คอลิส อายุได้ ๖ ขวบ

คราวหนึ่ง ด.ช. คอลิส ได้เล่าเรื่องของนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ถึงเรื่องครั้งหนึ่งที่นายวิคเตอร์ไปหาปลา เครื่องเรือเกิดเสียตอนเรืออยู่ในช่องแคบ ซึ่งมีคลื่นลมจัด วิคเตอร์ วินเซ็นต์ ได้เปลี่ยนเครื่องแต่งกายใหม่เป็นเครื่องแต่งกายหน่วยกู้ภัยซึ่งเขาเป็นสมาชิกเพื่อให้เรือลำอื่นสังเกตเห็นได้ถนัด แล้วลงเรือเล็กกรรเชียงไปหาเรือเดินทะเลลำใหญ่ ซึ่งบังเอิญเดินทางมาถึงตรงนั้น แล้วขอให้เรือลำใหญ่ส่งข่าวไปให้ทางบ้านทราบ ซึ่งเรื่องนี้ นางคอลิสมารดาของ ด.ช. คอลิส เคยรู้เรื่องจากที่นายวิคเตอร์เล่าให้ฟังก่อนแก่ถึงแก่กรรม และนางคอลิสไม่เคยเล่าเรื่องนี้ให้ ด.ช. คอลิส หรือสามีฟังเลย เป็นการที่ ด.ช. คอลิสเล่าขึ้นเองโดยระลึกถึงชาติก่อนของตน

คราวหนึ่ง นางคอลิสพา ด.ช. คอลิสไปยังบ้านซึ่งนางเคยอยู่กับสามี สมัยเมื่อนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ยังมีชีวิตอยู่ พอไปถึง ด.ช. คอลิสก็ชี้ไปยังห้อง ๆ หนึ่งบอกว่าห้อง ๆ นี้ตัวและภริยาเคยนอนเมื่อคราวมาเยี่ยมนางคอลิส ซึ่งห้องนั้นในตอนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปมาก จนสังเกตไม่ได้เลยว่าเคยเป็นห้องนอนมาก่อน

นางคอลิสสังเกตเห็นว่า ด.ช. คอลิสมีลักษณะเหมือนนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ เช่นหวีผมในลักษณะเหมือนนายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ แม้นางจะไม่ชอบ ได้สอนให้หวีในรูปอื่น เด็กก็ไม่ฟัง

นายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ เป็นคนพูดติดอ่าง และเคยได้พูดกับนางคอลิสเมื่อก่อนตายว่า เมื่อเกิดมาเป็นบุตรของนางแล้ว ขอให้ติดอ่างน้อยกว่านั้น ดังได้กล่าวมาแล้วตอนต้น ปรากฏว่า ด.ช. คอลิสเมื่อเป็นเด็กพูดติดอ่าง พ่อแม่พยายามแก้ไข มาหายได้เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ ปัจจุบันนี้เขาไม่ติดอ่างเลย

นายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ เป็นคนเคร่งครัดในศาสนามาก และเป็นสมาชิกอาสาสมัครในหน่วยกู้ภัย ด.ช. คอลิสก็มีคุณลักษณะ ศรัทธาในศาสนามาก ถึงกับออกปากกับมารดาขอไปเข้าเรียนโรงเรียนศาสนา

วิคเตอร์ วินเซ็นต์ ชอบน้ำ ชอบเรือ อยากอยู่ใกล้น้ำมากกว่าอยู่ในที่ดอน แก้เครื่องเรือยนต์เก่ง ด.ช. คอลิสก็ชอบน้ำ เคยพูดกับมารดาว่าอยากไปเที่ยวทางเรือ พอ

โดขึ้นเขาก็ขับเรือยนต์ได้โดยไม่ต้องมีใครสอน และแก้เครื่องยนต์ได้เก่ง คราวหนึ่งเครื่องยนต์ของบิดาเกิดเสีย บิดาแก้ไม่สำเร็จ ด.ช. คอลิสแก้ได้เอง

เรื่องแผลเป็นที่ข้างจมูก ด.ช. คอลิส ดังได้กล่าวแล้ว ดร. เอียน สตีเวนสัน ผู้สอบเรื่องนี้ ได้รับหลักฐานจากโรงพยาบาลว่า นายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ เคยได้รับการผ่าตัดที่ข้างจมูกเนื่องจากท่อน้ำตาที่มาลงทางจมูกอักเสบ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑

ในส่วนแผลเป็นที่หลังนั้น ดร. สตีเวนสันได้ติดต่อขอทราบหลักฐานจากโรงพยาบาล ปรากฏว่า นายวิคเตอร์ วินเซ็นต์ ได้เข้าโรงพยาบาลเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เนื่องจากเป็นวัณโรคที่ปอดข้างขวา ไม่ปรากฏว่ามีการผ่าตัด แต่อาจมีการเจาะหลังเพื่อถ่ายน้ำในปอดก็เป็นได้.

ผู้ระลึกชาติได้ในเลบานอน

๘. รายนายอิหมัด เอลลาวอ

ผู้ระลึกชาติได้รายนี้ เป็นชาวเลบานอน เผ่าดรุส เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ณ ตำบลคอร์นาเยล บิดาชื่อนายโมฮัมเม็ด เอลลาวอ เรื่องศาสนาชื่อคงบอกได้ในตัวแล้วว่าเป็นอิสลาม

ดร. เอียน สตีเวนสัน ได้ไปสอบเรื่องนี้ถึงสี่ครั้ง ไปครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๗ แล้วต่อไปก็ได้ไปติดต่อสอบถามเป็นลำดับมาจนนับได้สี่ครั้ง ซึ่งเรื่องของการสอบผู้ระลึกชาติได้นี้ จักต้องสอบถามผู้เกี่ยวข้องเป็นอันมาก เมื่อไปครั้งแรก ด.ช. อิหมัด อายุได้ ๕ ขวบเศษ

พอเด็กชายอิหมัด เอลลาวอ อายุได้ระหว่างหนึ่งขวบครึ่ง ถึงสองขวบ แกก็พูดเรื่องชาติก่อนของแก ได้ออกชื่อบุคคลเป็นอันมากที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในชาติก่อน และเรื่องราวต่าง ๆ นานา ตลอดจนทรัพย์สิ่งของที่เคยมี

บางทีแกก็กล่าวออกมาลอย ๆ ถึงชื่อผู้ที่แกเกี่ยวข้องในชาติก่อน แล้วก็ปรารภออกมาดัง ๆ ว่า เวลานี้จะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่ทราบ

บางทีแกเพ้อออกมาเวลานอนหลับก็มี

เมื่อตอน ดร. เอียน สตีเวนสัน ไปสอบถามเรื่องนี้ คือตอนแกอายุได้ ๕ ขวบเศษนั้น แกก็ยังจำชาติก่อนได้อยู่

อิหมัดได้กล่าวว่าชาติก่อนอยู่ที่ตำบลคริบาย เกิดในตระกูลโบฮำซี

แกมักปรารภกับบิดามารดาขอให้พาแกไปที่ตำบลคริบาย ตำบลคอร์นาเยลและคริบายอยู่ห่างกันดังนี้ ตำบลคอร์นาเยลอยู่บนเขาทางทิศตะวันออกของเบรุต ไกลประมาณ ๒๔ กิโลเมตร และตำบลคริบายอยู่ห่างทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเบรุต ห่างประมาณ ๒๗ กิโลเมตร

บิดาของอิหมัดได้บอกแก่ ดร. สตีเวนสัน ว่า เขาได้ดุด่าไม่ให้อิหมัดพูดเรื่องชาติก่อน เพราะเห็นเป็นเรื่องพูดเหลว ๆ ไหล ๆ เด็กเลยเปลี่ยนเป็นไปเล่าให้ปู่และย่าซึ่งอยู่บ้านเดียวกันฟังแทน

วันหนึ่งชาวบ้านตำบลคริบายซึ่งเป็นตำบลที่อิหมัดระลึกได้ว่าเคยอยู่เมื่อชาติก่อนได้มายังตำบลคอร์นาเยลเดินผ่านหน้าบ้านอิหมัดไป ขณะนั้นอิหมัดนั่งอยู่กับย่า มองเห็นเข้าก็ร้องทักออกไปเหมือนคนเคยรู้จักกัน ทำให้บิดาและมารดารู้สึกแปลกใจ แต่แล้วทั้งสองคนก็รู้สึกเฉย ๆ อยู่

ต่อมาหญิงผู้หนึ่งมาจากตำบล มัซเซอร์ เอล จูฟ ซึ่งใกล้เคียงกับตำบลคริบายมาเยี่ยมบิดามารดาของอิหมัด ณ ตำบลคอร์นาเยล บิดามารดาอิหมัดได้กล่าวถึงชื่อบุคคลที่อิหมัดออกชื่อว่าเคยรู้จักเกี่ยวข้องเมื่อชาติก่อน หญิงผู้นั้นก็รับรองว่า บุคคลเหล่านั้นมีตัวจริง ๆ อยู่ ณ ตำบลคริบาย บางคนยังอยู่ บางคนตายไปแล้ว

ต่อมาเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อน ดร. สตีเวนสัน เดินทางไปสอบถามประมาณสามเดือน ได้มีการเชื้อเชิญให้ชาวตำบลคอร์นาเยลไปในงานศพของนายซาอิด โบฮำซี ผู้มีชื่อแห่งตำบลคริบาย ซึ่งเรื่องเชิญไปงานศพระหว่างตำบลใกล้เคียงกันนี้ เป็นประเพณีของชาวดรุ๊สในเลบานอนกระทำกัน

ผู้เป็นลุงของบิดา ด.ช. อิหมัด ซึ่งเป็นผู้มีชื่อของชาวตำบลคอร์นาเยล ตกลงจะไปในงานนี้ และบิดาของอิหมัดก็อยากจะไปเที่ยวตำบลคริบายด้วย จึงตกลงทั้งสองคนได้ไปในงานศพ ณ ตำบลคริบายนั้น

ณ ตำบลคริบายนี้ บิดาของอิหมัดแปลกใจมาก ที่มีผู้ออกชื่อบุคคลสองคนที่มาในงานนั้น ตรงกับชื่อที่ ด.ช. อิหมัดเคยบอกว่าได้เกี่ยวข้องในชาติก่อน

การระลึกชาติได้ของ ด.ช. อิหมัด เอลลาวอ นี้ ด.ช. อิหมัดไม่ได้บอกว่าชาติก่อนตนชื่ออะไร เป็นแต่ได้กล่าวถึงชื่อบุคคลอื่น ๆ ชื่อตระกูลของตน เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ชาติก่อน ด.ช. อิหมัดอยู่ในตระกูลมาหะหมุด โบฮำซี ณ ตำบลคริบาย อิหมัดมักกล่าวถึงด้วยความติดอกติดใจของหญิงผู้หนึ่งชื่อว่า "ยามิล" ชมเชยว่างดงามนักมักกล่าวเสมอว่า สวยกว่ามารดาของตนมาก และได้กล่าวถึงเสมอถึงบุคคลสองคน

บิดามารดาของอิหมัด จึงสรุปความเข้าใจว่า หญิงผู้นั้นคือภริยา และบุคคลสองคน คือบุตรของอิหมัดในชาติก่อน

อิหมัดพูดเสมอถึงเรื่องรถยนต์บรรทุกของทับคน ชายผู้นั้นถึงแก่ความตาย โดยอิหมัดไม่ได้บอกว่าชายผู้นั้นคือตัวเอง

บิดามารดาของอิหมัดกล่าวว่า เมื่ออิหมัดสอนเดินพอเดินได้ อิหมัดก็ร้องด้วยความดีใจว่า ดูซี เขาเดินได้ ดูซี เขาเดินได้ วันหนึ่ง อิหมัดพูดกับมารดาของตนว่ามารดาเคยให้หมอผ่าตัดจนเดินได้หรือเปล่า?

บิดามารดาของอิหมัด จึงสรุปความเข้าใจของตนจากกิริยาวาจาของอิหมัดที่ได้แสดงออกว่า ชาติก่อนอิหมัดคงถูกรถทับที่ขาจนเดินไม่ได้ แล้วก็ถึงแก่ความตาย

ในส่วน "ยามิล" นั้น อิหมัดพูดถึงเสมอว่าเป็นหญิงสวยนัก

พออิหมัดพูดได้ คำแรกก็กล่าวถึง "ยามิล" พูดออกอย่างชัดเจน

อิหมัดเล่าว่า เคยซื้อผ้าสีแดงให้เธอ อิหมัดมักเปรียบเทียบความงามของ "ยามิล" กับมารดาของตนว่าต่างกันอย่างไร ตลอดจนเสื้อผ้าของ "ยามิล" กับของมารดาตน

วันหนึ่ง อิหมัดได้บอกมารดาของตนให้นอนในท่าเดียวกับที่ "ยามิล" นอน

บิดามารดาของอิหมัดได้แจ้งเรื่องนี้แก่ ดร. สตีเวนสัน เพื่อให้ ดร. สตีเวนสันสอบเอาเองว่า ชาติก่อนของอิหมัดเป็นอย่างไร

ดร. สตีเวนสัน จึงได้ไปยังตำบลคริบาย ซึ่งเป็นถิ่นชาติก่อนของอิหมัด ได้ไปสอบถามเรื่องรถทับคนตาย ก็ได้ความจากบุคคลสองคน ณ ตำบลนั้น คือ นายกาซิม มาหะหมุด เอลลักซา และนายกาลิล ลาเตฟ แจ้งว่า มีบุคคลชื่อ ซาอิด โบฮำซี ชาวตำบลคริบายถูกรถทับตายจริง เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ (อิหมัดเกิดเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๑) ทั้งสองคนนั้น ยังได้กล่าวถึงบุคคลซึ่งมีชื่อถูกต้องตามที่อิหมัดเล่า หญิงมีชื่อว่า "ยามิล" ก็มีอยู่จริง

ดร. สตีเวนสัน ได้พา ด.ช. อิหมัดและบิดา ไปยังตำบลคริบาย อิหมัดได้ชี้ไปยังบ้านที่เคยอยู่ได้ถูกต้อง

ดร. สตีเวนสัน ได้สอบถามชื่อบุคคลต่าง ๆ ที่อิหมัดออกชื่อก็มีอยู่จริง และอยู่ในตระกูลโบฮำซีจริง อิหมัดไปถึงบ้านเดิมก็แสดงความเอียงอาย และแสดงความยินดีที่ได้พบบุคคลในสกุลโบฮำซี

อิหมัดได้แจ้งลักษณะของบ้านเดิมของตนไว้ก็ปรากฏเป็นจริง เช่นมีประตูรูปเกือบเป็นวงกลมก็มีอยู่จริง เป็นต้น

ในเรื่องที่รถยนต์ทับคนตายก็ปรากฏว่าเป็นจริง ซาอิด โบฮำซี ถูกรถทับตายจริง เป็นรถยนต์บรรทุกของจริงตามที่อิหมัดระลึกได้ รถยนต์ทับที่ลำตัวและขา ซาอิดถูกพาไปยังโรงพยาบาล ได้รับการผ่าตัด แต่ก็ถึงแก่ความตายจริงตามที่อิหมัดระลึกได้

หญิงที่ชื่อ "ยามิล" นั้นปรากฏว่าเป็นหญิงรูปงาม เป็นภริยาลับ ๆ ของอิบราฮิม โบฮำซี ลูกพี่ลูกน้องของซาอิด เป็นที่ซุบซิบกล่าวขวัญความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสองในหมู่ชาวบ้านตำบลนั้นในสมัยนั้น ต่อมา "ยามิล" มีสามีแล้วย้ายไปอยู่ตำบลอื่น

เมื่อ ดร. สตีเวนสัน พาอิหมัดไปยังตำบลคริบาย อิหมัดไม่ได้พูดอยากพบ "ยามิล" เลย แต่อิหมัดชี้ไปยังบ้านของยามิลได้ถูกต้อง

อิบราฮิม โบฮำซี เป็นลูกพี่ลูกน้องของซาอิด ทั้งสองรักใคร่กันมาก เพราะตามที่อิหมัดกล่าวถึงเรื่องของอิบราฮิม ก็จริงตามที่สอบถามได้จากบิดามารดาของอิบราฮิม ตัวอิบราฮิมเองนั้น ถึงแก่ความตายด้วยวัณโรค เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๔๙๒ ก่อนอิหมัดเกิด ๑๙ ปี

มีข้อน่าสังเกตคือ บิดามารดาของอิหมัดกล่าวว่า ตั้งแต่ยังเป็นเด็กทารก อิหมัดมีความหวาดเกรงรถยนต์บรรทุกมาก ตั้งแต่ยังพูดไม่ได้ พอ ด.ช. อิหมัดเห็นรถบรรทุกเข้า เป็นวิ่งหนีแล้วแอบซ่อนซุกตัวหลบทีเดียว เป็นอยู่อย่างนี้จนอายุได้สี่ห้าขวบ จึงได้หายไป

ตอนเดินได้ ด.ช. อิหมัดเปล่งวาจาออกมาว่า ดูซิ เขาเดินได้แล้ว ก็ตรงกับที่นายซาอิดถูกรถบรรทุกทับที่ลำตัวและขาหัก มีการผ่าตัดหน้าท้อง แล้วคนเจ็บก็ถึงแก่ความตายสองสามชั่วโมงจากการผ่าตัด ด.ช. อิหมัดเคยถามมารดาว่า แม่เคยให้หมอผ่าตัดจนเดินได้หรือเปล่า

ตามที่ ดร. สตีเวนสันสอบถามได้ ปรากฏว่าอิหมัดชอบเรื่องยิงปืน ล่าสัตว์ ตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก เคยพูดว่า อิบราฮิมลูกพี่ลูกน้องของเขา มีทั้งปืนสั้นและปืนยาวและเก็บไว้ ณ ที่ใดก็ปรากฏว่าถูกต้องตรงกับที่เคยพูดไว้

เมื่ออิหมัดไปถึงบ้านเดิมที่ตำบลคริบาย ได้เห็นนกกระทาที่บ้านนั้นก็ชอบนักหนา ก็ตรงกับนิสัยเดิมที่ชอบยิงนก เพราะชาวตำบลนั้นชอบยิงนกกระทากันนัก

บิดาของอิหมัดเล่าว่า เมื่ออิหมัดยังเล็กอยู่ ใครบอกว่าเป็นเด็กก็เคืองนัก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ อิหมัดอายุได้ ๖ ขวบ เขามีงานให้เด็กเต้นรำ อิหมัดไม่พอใจที่ต้องไป เต้นรำร่วมกับเด็กอายุคราวเดียวกัน ขอบิดามารดาให้ไปเต้นรำกับเด็กรุ่นใหญ่ เวลา เล่นกับเด็กเขาจะต้องเป็นหัวหน้า เป็นใหญ่กว่าเด็กอื่นๆ

ปู่ของอิหมัดเล่าว่า อิหมัดอายุได้ ๒ ขวบ ก็ชอบน้ำชาแก่ๆ และชอบกาแฟ อย่างผู้ใหญ่

นี่แหละเป็นเรื่องของการระลึกชาติได้ และการสืบเนื่องของอุปนิสัยของชาติ ก่อนๆ ซึ่งปรากฏ ณ ประเทศเลบานอน.

ผู้ระลึกชาติได้ในบราซิล

---

๙. รายนางสาวมาร์ธา ลอเรนซ์

นางสาวมาเรีย ยานูอาเรีย เดอโอลิเวโร มีชื่อเรียกเล่นๆในครอบครัวว่า ซินนา เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๓ เป็นบุตรสาวของเจ้าของคอกสัตว์มั่งมีแห่งรัฐริโอกรัง โดซุล ซึ่งอยู่ทางใต้สุดของบราซิล เธออยู่ใกล้กับตำบลดอมแฟลิซิอาโน ซึ่งอยู่ห่างประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองปอโตอาเลกรี อันเป็นเมืองท่าและเมืองหลวงของรัฐดังออกชื่อข้างต้น

แม้ซินนาจะรักคอกสัตว์บิดาเธอมาก แต่ด้วยเหตุที่บ้านของเธออยู่ในที่เปล่าเปลี่ยวห่างจากตำบลดอมแฟลิซิอาโนถึงเกือบ ๒๐ กิโลเมตร เธอรู้สึกหงอยเหงา จึงมักไปเที่ยวที่ตำบลนั้น และชอบอยู่กับเพื่อนชื่อ ไอดา ลอเรนซ์ ซึ่งเป็นภริยาของนาย เอฟ วี ลอเรนซ์ ครูโรงเรียนประจำอำเภอ

เมื่อซินนาเป็นสาวได้มีความรักใคร่กับชายหนุ่มคนหนึ่ง แต่บิดาของเธอไม่ชอบชายนั้น จำต้องเลิกร้างกันไป ต่อมาเกิดมีความรักกับชายหนุ่มอีกคนหนึ่ง บิดาของเธอก็ไม่ชอบชายหนุ่มผู้นั้นอีก ชายผู้นั้นเสียใจถึงกับฆ่าตัวตาย ซินนามีความชอกช้ำระกำใจนัก บิดาก็พยายามปลุกปลอบใจให้ซินนาไปเที่ยวพักผ่อนยังชายทะเล ชื่อว่าเพโลทาส เที่ยวดูงานประจำปี แต่ซินนาก็ไม่หายโศกเศร้า เธอปล่อยปละตัวเอง ชอบเดินออกไปนอกบ้านในยามหนาวจัด ยามอากาศชื้นมีละอองฝนโดยไม่สวมเสื้อผ้ากันหนาวกันฝน ในที่สุดก็ล้มเจ็บด้วยโรคที่ปอดและหลอดลม หมอตรวจว่าเป็นวัณโรค ต่อมาอีกสองสามเดือนก็ถึงแก่ความตาย

ตอนซินนามีอาการหนักมาก เธอบอกกับไอดา ลอเรนซ์ เพื่อนสนิทว่า เธออยากตาย และการล้มเจ็บลงนี้เป็นเจตนาที่เธอทำตัวเพื่อให้เป็นไปทั้งนั้น

เธอบอกกับไอดาเพื่อนรักว่า เธอจะกลับมา และจะมาเกิดเป็นบุตรของไอดา ขอให้ไอดาจำไว้ให้ดี และไอดาจะรู้เองว่าเธอมาเกิด

ชินนาถึงแก่ความตายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ อายุได้ ๒๘ ปี เธอถึงแก่ความตายในวันรุ่งขึ้นจากที่ได้บอกเรื่องจะมาเกิดเป็นบุตรของไอดา

อีกสิบเดือนต่อมา วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๑ ไอดา ลอเรนซ์ ก็ให้กำเนิดบุตรหญิง ตั้งชื่อว่า มาร์ธา

เมื่อเด็กหญิง มาร์ธา อายุได้สองขวบหกเดือน พอพูดได้ก็พูดถึงเรื่องชาติก่อนกับพี่สาวของเธอ ชื่อว่า โลลา

วันหนึ่งโลลาไปซักผ้าที่ลำธารน้ำใกล้บ้าน พาน้องไปด้วย

ตอนกลับบ้าน มาร์ธาบอกกับพี่ว่าให้เธอขี่หลังพี่กลับบ้าน

พี่สาวบอกว่า น้องโตแล้ว เดินได้เองแล้วไม่ต้องอุ้มกันอีกแล้ว

มาร์ธาตอบว่า เมื่อก่อนนั้นเธอโตกว่า ส่วนโลลาเป็นน้องเล็กกว่า ยังเคยอุ้มโลลาบ่อย ๆ เลย

โลลาหัวร่อขบขัน แล้วถามว่า มาร์ธาโตกว่าโลลาตั้งแต่เมื่อไรกัน เด็กน้อยก็ตอบว่า ตอนนั้นเธอไม่ได้อยู่ที่นี่ อยู่ไกลไปจากที่นี่ มีวัวมาก มีไร่ส้ม แล้วยังมีตัวอะไรเหมือนแพะ แต่ไม่ใช่แพะหรอก ความจริงเป็นแกะ แต่เด็กเรียกไม่ถูก

เรื่องที่เด็กน้อยเล่าให้พี่ฟังก็คือ เรื่องไร่ของพ่อชินนานั่นเอง

พอถึงบ้าน โลลาก็เล่าเรื่องนี้ให้บิดาฟัง นายเอฟ วี ลอเรนซ์ ผู้เป็นบิดาก็ถามมาร์ธาว่า ที่มาร์ธาว่าเมื่อก่อนไม่เคยอยู่ที่นี่นั่นน่ะ มาร์ธาเคยอยู่ที่ไหนขอให้บอกมา

มาร์ธาบอกบิดาว่า ตอนนั้นมาร์ธามีพ่อแม่เป็นคนอื่น ไม่ใช่คนนี้

พวกพี่ ๆ ของมาร์ธาก็หัวร่อสนุกสนานกันใหญ่ คนหนึ่งถามว่า แล้วตอนนั้นมาร์ธามีบ่าวผู้หญิงเป็นนิโกรเด็ก ๆ อย่างพวกเราไหม ?

นาย เอฟ วี ลอเรนซ์ บอก ดร. สตีเวนสันผู้สอบเรื่องนี้ว่า ที่บ้านมีเด็กหญิงนิโกรเลี้ยงไว้คนหนึ่ง

มาร์ธาตอบอย่างไม่สะทกสะท้านว่า ไม่ใช่ดอก ที่บ้านเธอแต่ก่อนนั้นมีบ่าวนิโกรเหมือนกันแต่เป็นผู้ใหญ่แล้ว คนทำกับข้าวก็เป็นนิโกรแต่โตแล้ว แต่ก็มีเด็กนิโกรอยู่คนหนึ่งเป็นผู้ชาย วันหนึ่งเด็กคนนั้นลืมตักน้ำ พ่อตีเสียใหญ่

นายเอฟ วี ลอเรนซ์ จึงกล่าวว่า พ่อไม่เคยตีเด็กนิโกรเลย

มาร์ธาตอบว่า ไม่ใช่พ่อคนนี้ เป็นพ่อคนก่อน เด็กนิโกรคนนั้นยังร้องให้ช่วย ร้องว่า ซินนาช่วยด้วย เธอจึงบอกกับพ่อว่า อย่าไปตีมันเลย เด็กนิโกรคนนั้นจึงวิ่งหนีไปตักน้ำมา

นายเอฟ วี ลอเรนซ์ ถามว่า เด็กมันไปตักน้ำมาจากห้วยหรือ

มาร์ธาตอบว่า ที่บ้านก่อนไม่มีห้วย ตักน้ำมาจากบ่อ

บิดาจึงถามว่า ซินนาน่ะใครกัน

เด็กก็ตอบว่า คือตัวเธอเอง ตอนนั้นเธอมีชื่ออีกชื่อหนึ่ง คือชื่อว่า มาเรีย แล้วยังมีชื่อยาว ๆ อีก แต่จำไม่ได้เสียแล้ว

ระหว่างอายุได้เจ็ดขวบถึงสิบขวบ มาร์ธาก็พูดถึงชีวิตของซินนาในชาติก่อนน้อยลง ต่อมาเธอก็มีสามี มีบุตรหลายคน

ดร. สตีเวนสันได้ไปพบเธอเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เธออยู่ที่เมืองปอร์โต อาเลกรีได้สนทนากับเธอ เธอลืมเรื่องของซินนาไปมากแล้ว แต่ก็ไม่ลืมจนหมดสิ้นเชิง ยังจำได้อยู่บ้าง โดยเฉพาะตอนเมื่อเธอจะถึงแก่ความตายด้วยวัณโรค

ขอเล่าเรื่องของมาร์ธาตอนยังเยาว์วัยต่อไป

มาร์ธาเมื่อเป็นเด็ก ๆ ชอบพูดเล่าเรื่องเมื่อครั้งเป็นซินนาอยู่เสมอ และมักจะขอให้พ่อแม่พาไปบ้านเดิม

บิดามารดาก็อิดเอื้อนอยู่จนมาร์ธาอายุได้ ๑๒ ขวบ จึงได้พาไป

เมื่อไปถึงบ้าน มาร์ธาได้ชี้ไปยังนาฬิกาแขวนที่ฝาผนังแล้วบอกว่าเป็นของซินนาและบอกด้วยว่าที่ฝาด้านหลังนาฬิกาเรือนนั้นมีหนังสือเขียนชื่อซินนาไว้ด้วย จึงไปปลดนาฬิกาลงมาดูกัน ปรากฏว่าเป็นจริง คือมีอักษรสีทองเขียนชื่อไว้ด้วยว่า "มาเรีย ยานุ-อาเรีย เดอ โอลิเวโร" ซึ่งเป็นชื่อของซินนา นาฬิกาเรือนนี้ซินนาเป็นผู้ซื้อไว้เอง

แท้ที่จริง มาร์ธาได้พบบิดาของตนในชาติก่อนแล้วตั้งแต่อายุได้ ๑ ขวบ คือคราวหนึ่งมีแขกสองคนมาเที่ยวบ้านนายลอเรนซ์ คนหนึ่งชื่อนายวาเลนติน ได้พูดจาหยอกล้อเด็กหญิงมาร์ธา แต่หนูน้อยไม่เล่นด้วย เด็กกลับโผไปหาชายอีกคนหนึ่ง คือบิดาของซินนา ดึงหนวดแกแล้วร้องเรียกว่า พ่อ พ่อ (ปาป๋า ปาป๋า)

เมื่อยังเป็นเด็กเล็ก ๆ มาร์ธาบอกบิดาของตนว่า พ่อคนก่อนของเธอแก่กว่าพ่อใหม่ มีหนวดมาก และพูดจาดุ ๆ ปรากฏว่าเป็นความจริง

มาร์ธาเล่าถึงชาติก่อนว่า เมื่อคราวบิดาเห็นว่าตนโศกเศร้ามากให้ไปเที่ยวชายทะเล ตอนขากลับฝนตกหนัก ต้องพักค้างคืนที่บ้านเก่า ๆ หลังหนึ่ง บิดาของมาร์ธาสอบถาม นาย ซี จี เดอ โอลิเวโร บิดาของซินนาดู ก็ได้ความตรงกัน

มาร์ธาเล่าให้ ดร. สตีเวนสันฟังเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ตอนนั้นอายุเธอได้ ๔๔ ปี) ว่า เธอชอบเอาอานม้าของมารดาเธอมาดูเล่น แล้ววันหนึ่งพูดขึ้นว่า เหมือนกับอานม้าของเธอเมื่อครั้งเป็นซินนา เพราะทั้งสองคนต่างซื้ออานม้าคนละอันในวันเดียวกัน

เมื่อมาร์ธาเป็นเด็ก มักไม่ยอมกินอาหารรวมกับพี่น้องในครัว บอกว่าเคยนั่งกินกับพ่อด้วยกัน และนั่งชิดกันด้วย ซึ่งเป็นความจริงเมื่อมีชาติเป็นซินนา

จักได้กล่าวถึงการพูดจาของบิดาซินนาต่อไป ดังได้กล่าวแล้ว บิดาของซินนา นายซี จี เดอ โอลิเวโร มาเยี่ยมบ้านนายลอเรนซ์ พูดจาด้วยเสียงดัง เด็กหญิงมาร์ธาพูดขึ้นว่า ไม่ชอบพ่อพูดเสียงดังเลย เมื่อก่อนก็ดุบ่าวนิโกรดัง ๆ

จักได้กล่าวถึงซินนาตอนถึงแก่ความตายต่อไป

มาร์ธาเล่าว่า ตอนเมื่อเธอถึงแก่กรรมในชาติก่อน ศพเวลาฝังแต่งชุดขาว มีของบางอย่างวางอยู่เหนือศีรษะ จำไม่ได้ว่าเป็นอะไร

มีชาวนิโกรไปในงานฝังศพมาก แต่พวกฝรั่งคนขาวไปกันน้อย ไอดา ลอเรนซ์ แม่ชาตินี้ก็ไปด้วย ซึ่งเป็นความจริง ฝรั่งผิวขาวไปในงานฝังศพมาร์ธาเพียงสองสามคนคนเท่านั้น ไอดา ด้วยความรักเพื่อนก็ไปในงานฝังศพจริง ทั้งนี้เพราะพวกฝรั่งกลัวติดโรค เนื่องจากซินนาตายด้วยวัณโรค

พี่สาวของมาร์ธาหลอกถามน้องสาวว่า แล้วพ่อชาตินี้ไปด้วยหรือเปล่า มาร์ธาตอบว่าไปด้วยเหมือนกัน พี่สาวค้านว่า พ่อไม่ได้ไป ครั้นสอบถามนาย เอฟ วี ลอเรนซ์ ผู้เป็นบิดา ก็ปรากฏว่าบิดาชาตินี้ก็ได้ไปในงานฝังศพซินนาจริง

จักได้กล่าวถึงรูปร่างลักษณะและนิสัยใจคอมาร์ธาเทียบกับชาติก่อนเมื่อเป็นชินนาต่อไป ผู้ที่รู้จัก ทั้งมาร์ธาและชินนาผู้ที่ตายไปแล้วและมาเกิดใหม่ ยืนยันว่าทั้งสองคนลายมือเขียนหนังสือคล้าย ๆ กัน ตลอดจนรูปร่างลักษณะ

ตอนมาร์ธาอายุได้สิบแปดปี เธอไปเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง หญิงนิโกรผู้ชราผู้หนึ่งเห็นเข้าร้องบอกว่า ครูคนนี้เหมือนชินนาจริงๆ แกเคยเป็นแม่ครัวอยู่ในบ้านชินนามาแต่ก่อน

ชินนาเป็นโรคปอดและหลอดลมอักเสบ จนถึงแก่ความตาย ปรากฏว่ามาร์ธาในชาตินี้มักไม่สบายด้วยหลอดลมอักเสบ เจ็บคอเป็นปกติแทบจะเดือนละครั้ง จนอายุได้เก้าขวบจึงหายไป มาร์ธาบอกว่าเจ็บคอแทบจะตายทุกครั้ง

ชินนารักแมว มาร์ธาก็ชอบแมวมาก พี่ ๆ ของมาร์ธายืนยันว่า ตอนครอบครัวย้ายไปอีกรัฐหนึ่งเพื่อทำไร่กาแฟ มาร์ธาจะต้องพาแมวติดตัวไปด้วย

ชินนาอยากเป็นครูแต่ไม่มีโอกาสได้เป็น แต่มาได้เป็นครูในชาติใหม่ เมื่อเกิดเป็นมาร์ธา

ชินนากลัวฝน มาร์ธาก็กลัวฝน พี่สาวเคยถามว่า ทำไมกลัวฝน มาร์ธาตอบว่า เมื่อเป็นชินนาก็กลัว

ชินนาและมาร์ธา กลัวเลือดเหมือน ๆ กัน เห็นเลือดเข้าเป็นไม่ได้

คราวหนึ่งบิดาของมาร์ธาตกใจ เพราะได้ยินมาร์ธาร้องเสียงหลง ไปดูเห็นเพียงแต่นิ้วเป็นแผลเลือดไหลเท่านั้นเอง คนรู้จักชินนาบอกว่าเหมือน ๆ กับชินนาชาติก่อนนั้น

นี่แหละเป็นการระลึกชาติก่อนได้ของชาวบราซิลผู้หนึ่ง มีการถ่ายทอดรูปร่างนิสัยใจคอ และที่น่าคิด คือยังจำได้ถึงเรื่องงานพิธีฝังศพของตนเอง.

---

๑๐. รายนายเปาโล ลอเรนซ์

น่าพิศวงที่ครอบครัวนาย เอฟ วี ลอเรนซ์ ซึ่งเป็นบิดาของนางสาวมาร์ธา ลอเรนซ์ ผู้ระลึกชาติได้ดังกล่าวแล้วในตอนก่อน มีผู้ระลึกชาติได้ถึงสองคน คือ บุตรชายของแกอีกผู้หนึ่ง ชื่อว่านายเปาโล ลอเรนซ์ ก็ระลึกชาติได้อีก เรื่องมีดังนี้

นายเอฟ วี ลอเรนซ์ มีบุตรรวม ๑๒ คน บุตรหญิงคนสุดท้าย คือ มาร์ธา ลอเรนซ์ บุตรคนหัวปีเป็นชาย ชื่อว่า เอมิลิโล ตายเมื่อเป็นเด็กอายุได้สองสามขวบ

ต่อมาก็มีบุตรเป็นคนที่สองเป็นหญิง บิดามารดาจึงตั้งชื่อคล้ายคลึงบุตรชายหัวปีที่ตายไปว่า เอมิเลีย เอมิเลียเกิดเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๕

เอมิเลีย มีลักษณะแปลกจากธรรมดา คือไม่อยากเป็นหญิงเลย ก่อนเธอจะถึงแก่ความตายหลายปี เธอเคยปรารภกับพี่ ๆ น้อง ๆ ว่า ถ้าได้มาเกิดอีก จะขอเกิดเป็นผู้ชาย เธอเคยพูดเสมอว่า อยากอยู่ตัวคนเดียว ตายคนเดียว ไม่อยากมีสามี ไม่อยากมีครอบครัว เมื่อเป็นสาว มีผู้มาทาบทามขอแต่งงานหลายราย แต่เธอปฏิเสธ

ชีวิตเป็นหญิงของเอมิเลีย ดูไม่มีความสุขเลย เธอฆ่าตัวตายหลายครั้ง คราวหนึ่งกินสารหนู แต่ช่วยกันแก้ไขได้ทัน ด้วยวิธีการกรอกนมสดให้กินมากมาย ครั้งสุดท้ายเธอกินไซยาไนท์ ก็ถึงแก่ความตายสมประสงค์ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ อายุได้ ๑๙ ปี

นางไอดา ลอเรนซ์ มารดาของเอมิเลีย ชอบการประทับทรงในหมู่การประทับทรงสมัครเล่น การประทับทรงคราวหนึ่งวิญญาณหนึ่งมาประทับ บอกว่า เป็นวิญญาณของเอมิเลียมาขอติดต่อกับนางไอดา ลอเรนซ์ ผู้เป็นมารดา วิญญาณนั้นมาแสดงความเสียใจและขอโทษที่ได้ฆ่าตัวตาย แล้วแจ้งว่าจะขอกลับมาอยู่กับนางไอดา ลอเรนซ์ อีก วิญญาณขอร้องที่จะมาเกิดเป็นบุตรนางไอดา ลอเรนซ์ อีก แต่ครั้งนี้จะเกิดเป็นผู้ชาย

วิญญาณเอมิเลียได้มาประทับทรงโดยอาการดังกล่าวแล้วถึงสามครั้ง นางได้เล่าให้สามีฟัง สามีเห็นว่าเป็นเรื่องไม่น่าเชื่อถือ

ดังได้เล่ามาแล้ว นางไอดา ลอเรนซ์ มีบุตรหญิงคนสุดท้าย คือ นางสาวมาร์ธา ลอเรนซ์ ซึ่งเกิดเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๔๕๑ นางไม่คิดว่าจะมีบุตรอีก

แต่หลังจากเอมิเลียสิ้นชีวิตไปได้ไม่ถึงปีครึ่ง เธอก็ให้กำเนิดบุตรอีกเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๕

บิดามารดาตั้งนามให้ว่า เอมิลิโอ ด้วยคิดถึงลูกชายคนหัวปี และมีชื่อเรียกกันในบ้านว่า เปาโล เด็กชอบชื่อหลังนี้มากกว่า

จักได้กล่าวถึงความประหลาดของเด็กชายเปาโลผู้นี้ต่อไป

ตั้งแต่ยังเป็นเด็กพอรู้ความ เด็กชายเปาโลไม่อยากนุ่งห่มเครื่องแต่งตัวชาย ถ้าไม่ได้สวมเสื้อผ้าหญิงก็ไม่ยอมนุ่งห่มอะไร ชอบเล่นตุ๊กตาและเล่นกับเด็กผู้หญิง เย็บจักรเก่งตั้งแต่อายุยังน้อย และมีนิสัยใจคอละม้ายไปทางเอมิเลียมากมายหลายประการ

พออายุได้ราว ๔–๕ ขวบ มารดานำเอาสเก็ตของเอมิเลียมาแปลงเป็นกางเกงให้นุ่ง เด็กชายเปาโลก็พอใจ ตั้งแต่นั้นก็ดูแกรังเกียจเครื่องแต่งตัวผู้ชายน้อยลง แม้กระนั้นก็ยังมีลักษณะนิสัยไปทางหญิงอยู่อีก จนกระทั่งเมื่อ ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นายเปาโลอายุได้ ๔๐ ปี ก็ยังมีลักษณะอาการของเพศหญิงปรากฏอยู่อีกเห็นได้ชัด

เมื่อเอมิเลียยังมีชีวิตอยู่ เอมิเลียชอบจักรเย็บผ้านัก เอมิเลียรบเร้าแม่ขอให้ซื้อจักรเย็บผ้าให้ เมื่อได้มาแล้ว ก็เย็บได้เก่งเหนือน้องหญิงทุกคน และชอบเย็บผ้าเสียจริง ๆ เอมิเลียสอนน้องให้หัดเย็บ ก็ไม่มีใครสนใจและเก่งเท่า

ปรากฏว่าเด็กชายเปาโลเย็บจักรได้เก่งโดยไม่ต้องมีใครสอนตั้งแต่อายุยังไม่ถึง ๕ ขวบ

เมื่ออายุได้ ๔ ขวบ พี่สาวคนหนึ่งกำลังสนเข็มจักรด้วยความยากเย็น เปาโลเห็นเข้าก็สอนให้

คราวหนึ่ง มาร์ธา พี่สาวปักจักร งานยังไม่เสร็จทิ้งไว้แล้วไปทำธุระที่อื่น กลับมาเห็นเด็กชายเปาโลปักต่อให้เสร็จเรียบร้อยโดยไม่ได้มีใครสอนให้เลย

พี่สาวถามว่าทำไมเย็บปักได้เก่ง เด็กชายเปาโลตอบว่า ก็เขารู้อยู่แล้ว และจักรนี้เคยเป็นของเขา เขาเคยเย็บมาแล้ว

เด็กชายเปาโลมีความชำนิชำนาญในการใช้จักรเมื่ออายุได้สี่ห้าขวบ แต่หลังจากนั้นก็มิได้ชำนิชำนาญขึ้นกว่าเดิม

จักได้กล่าวถึงลักษณะรูปร่างนิสัยของเอมิเลีย เทียบกับเปาโลสืบต่อไป

เมื่อเอมิเลียยังมีชีวิตอยู่ ชอบเที่ยว ชอบเดินทาง เปาโลก็เหมือนกัน เรื่องการเดินทางเรื่องเที่ยวนี้แหละที่ทำให้เอมิเลียอยากเป็นชาย เพราะในสมัยนั้นชาวบราซิลไม่ชอบให้ผู้หญิงออกนอกบ้าน

เอมิเลียเคยหัดเล่นไวโอลิน แต่หัดไม่สำเร็จ เปาโลก็เรียนสีไวโอลินไม่สำเร็จเช่นเดียวกัน

เอมิเลียรักน้องสาวตนยิ่ง ชื่อโลลา รักมากทีเดียว เด็กชายเปาโลก็รักพี่ชื่อโลลาเช่นเดียวกัน

เอมิเลีย เวลารับประทานขนมปัง ชอบแกะขอบแข็งออก เปาโลก็เหมือนกัน

ท่านผู้อ่านคงจำได้ว่า เอมิเลียถึงแก่ความตายด้วยการกินยาพิษ

เด็กชายเปาโลพูดได้เมื่ออายุ ๓ ขวบครึ่ง คำแรกที่พูดได้เมื่อได้เห็นเด็กคนหนึ่งกำลังเอาอะไรใส่ปาก เด็กชายเปาโลพลั้งออกมาเป็นคำแรกว่า ระวัง อย่าเอาอะไรใส่ปากจะตาย

ด.ช. เปาโลเกลียดน้ำนมนัก เมื่อคราวเอมิเลียฆ่าตัวตายด้วยการกินสารหนูแก้ไขกันทันด้วยกรอกนมให้กิน ตั้งแต่นั้นเอมิเลียก็เกลียดน้ำนม ด.ช. เปาโลเกลียดน้ำนมตลอดชีวิต

คราวหนึ่ง มาร์ธา พี่สาวพาเปาโลไปเที่ยวสุสาน ด.ช. เปาโลไม่สนใจหลุมศพอื่น ๆ เฝ้ายืนอยู่แต่ที่หลุมศพเอมิเลีย บอกพี่สาวว่า นี่แหละหลุมของตน

อีกคราวหนึ่ง ด.ช. เปาโลเอาดอกไม้จากหลุมศพคนอื่นมาวางที่หลุมศพเอมิเลียแล้วก็ยิ้ม และมีคราวหนึ่งแย่งเอาดอกไม้จากพี่สาวไปวางที่หลุมศพเอมิเลีย

เมื่อ ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ทดลองให้เปาโลเขียนรูปคนให้ดูโดยกำหนดว่าให้เขียน ๓ รูป รูปที่หนึ่งให้เขียนเป็นรูปหญิงหรือชายตามใจชอบ รูปที่สองให้เขียนรูปเพศตรงข้าม รูปที่สามให้เขียนเพศหญิงหรือชายตามใจชอบอีก ปรากฏว่ารูปที่หนึ่งและรูปที่สาม ซึ่งกำหนดให้เขียนตามใจชอบ เปาโลเขียนรูปคนเพศหญิง

นี่แหละเป็นเรื่องของผู้กลับมาเกิดในพ่อแม่เดียวกัน แต่เปลี่ยนเพศจากหญิงเป็นชายด้วยเจตนาไว้ในชาติก่อน แต่ก็ยังมีลักษณะอาการของหญิงปรากฏติดค้างอยู่. △

ผู้ระลึกชาติได้ในลังกา

---

๑๑. รายเด็กหญิงคณานะติเลกะ

เด็กหญิงคณานะติเลกะ ภัทเทวิถานะ เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ใกล้ตำบลเหทะนะเววะ แถบกลางประเทศลังกา บิดาชื่อนายดี เอภัทเทวิถานะ มารดาชื่อนาดี พี ภัทเทวิถานะ

อายุได้หนึ่งขวบ เริ่มพูดก็กล่าวถึงบิดามารดาคนอื่นของตัว พออายุได้สองขวบก็เล่าถึงชาติก่อนเป็นเรื่องเป็นราว เด็กเล่าว่า เธอเคยมีบิดามารดาอยู่ที่อื่น มีพี่ชายสองคน และมีพี่สาวหลายคน ตอนแรก ๆ เธอมิได้กล่าวออกชื่อตำบลที่เธออยู่ มาออกชื่อถึงก็เมื่อเกิดมีคนตำบลเหทะนะเววะผู้หนึ่งซึ่งเดิมเป็นชาวตำบลตลวาลีกี เดินทางไปเยี่ยมบ้าน ณ ตำบลตลวากีลี แล้วกลับมา แกเป็นคนรู้จักกับบิดามารดาของเด็กหญิงคณานะติเลกะ เมื่อคุยกันก็ออกชื่อตำบลตลวากีลีต่อหน้าเด็กหญิงคณานะติเลกะ

พอเด็กได้ยินชื่อตำบลดังกล่าวก็บอกบิดามารดาของตนว่า เดิมตัวเคยอยู่ ณ ตำบลตลวากีลี นั้น

เด็กบอกบิดามารดาว่า อยากไปตำบลตลวากีลี ไปหาบิดามารดาคนก่อนของตัว และได้ออกชื่อบุคคลในครอบครัวชาติก่อนเป็นอันมากตลอดจนบ้านเดิมอยู่ตรงไหน

ความทราบไปถึงพระปิยทัสสี เถระ และ นาย ห.ส. นิสสังกะ ณ จังหวัดแคนดี จึงได้สืบเสาะเรื่องราว ก็ได้ความว่าเรื่องราวตรงกับครอบครัวหนึ่ง ณ ตำบลตลวากีลี มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อ ติลเลเกรัตนี ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๗

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ บิดามารดาคณานะติเลกะ ก็พาเด็กไปยังตำบลตลวากีลี เด็กจำบ้านช่องต่าง ๆ ได้ ด้วยเหตุบ้านเดิมของตนซึ่งเป็นบ้านของเด็กชายติลเลเกรัตนี ได้รื้อไปแล้ว เด็กจึงบอกว่าบ้านอยู่แถบนั้น

ได้ความว่า เด็กชายติลเลเกรัตนีตายเมื่ออายุได้สิบสองขวบ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๗ หลังจากนั้นบิดามารดาก็ย้ายไปที่อื่น ครั้งนั้นสองครอบครัวจึงไม่ได้พบกัน

ต่อมามีครู ๓ คน สอนอยู่ที่วิทยาลัยศรีปทะ ซึ่งเด็กชายติลเลเกรัตนีเคยเล่าเรียน มาดูตัวเด็กหญิงคณานะติเลกะที่บ้าน

พอเด็กเห็นครูทั้งสามคนนี้ ก็ร้องทักจดจำได้ ยังได้เล่าถึงสิ่งของในโรงเรียน ตลอดจนเรื่องต่าง ๆ ในโรงเรียนได้

ฉะนั้น ตอนต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงได้มีการนำตัวเด็กไปยังตำบลตลวากีลี ให้ได้พบญาติพี่น้องของเด็กชายติลเลเกรัตนีหลายคนและคนอื่น ๆ อีก ทั้งนี้ต่อหน้าพระปียทัสสี เถระ นายนิสสังกะ และนายดี วี สุมิถปาละ ครูโรงเรียน ซึ่งเด็กชายติลเลเกรัตนีเคยเล่าเรียน

เด็กหญิงคณานะติเลกะ จดจำญาติพี่น้องได้ถึง ๗ คน และจำคนอื่น ๆ ในตำบลนั้นได้อีกสองคน

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้ ขณะนั้นเด็กหญิงคณานะติ-เลกะ อายุได้ ๕ ขวบ

ตำบลตลวากีลี และเหทูนเววะ อยู่ห่างกัน ๒๖ กิโลเมตร ติดต่อกันยากลำบาก เพราะตลวากีลีอยู่บนเขา เหทูนเววะอยู่ที่ช่องหว่างเขา ทางติดต่อไม่สะดวกไปมายาก

ทั้งสองครอบครัวนี้ไม่รู้จักกันเลย

การระลึกชาติได้ และความเป็นไปของเด็กทั้งสองกล่าวโดยย่อและที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

เด็กหญิงเล่าว่า เมื่อชาติก่อนเคยเห็นพระราชินีอังกฤษเสด็จทางรถไฟ ก็เป็นความจริง คือเมื่อเด็กชายติลเลเกรัตนียังมีชีวิตอยู่นั้น พระราชินีอังกฤษเสด็จลังกา ได้เสด็จทางรถไฟ ผ่านตำบลตลวากีลีด้วย

ชาติก่อน มารดาของเธอต้องซื้อฟืนใช้ ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะบ้านเดิมของเด็กชายติลเลเกรัตนีอยู่ในเมืองบนเขา หาไม้ทำฟืนยาก ต้องซื้อใช้

ชาติก่อน ขึ้นรถไฟไปโรงเรียน ผ่านอุโมงค์ด้วย ซึ่งเป็นความจริงถูกต้อง

ชาติก่อน มารดาของเธอรูปร่างใหญ่ ซึ่งปรากฏว่ามารดาของเด็กชายติลเลเกรัตนีมีรูปร่างใหญ่กว่ามารดาเด็กหญิงคณานะ

เมื่อนำไปหาบ้านเดิมครั้งแรก ชี้บ้านของคนซักผ้าได้ถูกต้อง

เด็กหญิงบอกว่า ครูชื่อว่า นายดี วี สุมิถปาละ ไม่เคยตีเธอเลย ซึ่งก็เป็นความจริง เด็กหญิงจำครูได้ตั้งแต่เมื่อครูไปพบเธอที่บ้าน พอเด็กเห็นก็จำได้ดังกล่าวแล้วข้างต้น และครูคนนี้ดุนัก แต่ไม่เคยตี ด.ช. ติลเลเก เลย

เด็กหญิงเล่านิทานชาดกได้ละเอียดลออทั้ง ๆ ที่ไม่มีใครเคยเล่าให้ฟังเลย ปรากฏว่านายสุมิถปาละ ครูเคยสอนเด็กชายติลเลเกไว้

เด็กหญิงคุยว่า เธอเคยขึ้นยอดเขา อาดามส์ พีค พร้อมกับพระภิกษุหลายองค์ อาดามส์ พีค เป็นยอดเขาสูงสุดในลังกา ชาวลังกาถือเป็นเขาศักดิ์สิทธิ์ เด็กชายติลเลเกก็เคยขึ้นเขานี้แล้ว

เด็กหญิงจำญาติพี่น้องของ ด.ช. ติลเลเก ได้มากมาย ได้ร้องทักชายแก่ผู้หนึ่งว่าเป็นลุงของติลเลเก และเคยสอนติลเลเกที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

เด็กหญิงทักแม่ชีคนหนึ่งจากหมู่คน แล้วบอกว่า แม่ชีคนนั้นเคยไปวัดที่ตำบลตลวากีลีด้วยกัน แม่ชีรับว่า เคยไปกับเด็กชายติลเลเกจริง

เด็กหญิงทักเพื่อนบ้านที่เคยทะเลาะกับมารดาของเด็กชายติลเลเก ว่าคนนี้เคยทะเลาะกับแม่ เพื่อนบ้านผู้นั้นรับว่าจริง แต่เวลานี้ดีกันแล้ว

จักกล่าวถึงสภาวะในบ้านของเด็กชายติลเลเกรัตนีสืบต่อไป เพื่อให้เห็นเค้าของการกลับชาติของเด็กชายติลเลเก ที่กลับชาติจากชายเป็นหญิง

เมื่อเด็กหญิงพบบิดามารดาในชาติก่อน ก็ได้แสดงความรักใคร่ปรากฏออกมาเป็นอันมาก มารดาของเด็กชายติลเลเกถึงกับร้องไห้ แม้บิดาก็ตื่นตันใจมาก เมื่อ ดร. สตีเวนสันไปสอบถาม นางก็ยังแสดงความสะเทือนใจอยู่

ครอบครัวของเด็กชายติลเลเกรัตนีนี้ เด็กชายติลเลเกรัตนีไม่ได้สนิทสนมกับผู้ชายเลย พี่ชายคนโตก็ไม่ใคร่อยู่บ้าน พี่ชายรองลงมาก็ไม่ใคร่ถูกกัน แม้บิดาก็ไม่ใคร่อยู่บ้าน ฉะนั้นความสนิทสนมของเด็กชายติลเลเกจึงมีต่อมารดา ซึ่งมารดาก็ย่อมรักบุตรชายคนสุดท้องนี้มาก ความผูกพันทางจิตใจของเด็กชายผู้นี้จึงเหินห่างจากพี่ชายและบิดาซึ่งเป็นชายมาก จนกระทั่งตาย เด็กชายติลเลเกมีความใกล้ชิดอยู่กับเพศหญิง

เมื่อเวลามีการประชุม มีทั้งเด็กหญิงชายปะปนกัน เด็กชายติลเลเกรัตนี จะไปนั่งรวมกลุ่มกับเด็กผู้หญิง

ชอบเย็บผ้า ชอบผ้าไหม และชอบทาเล็บ

จักกลับมากล่าวถึงเด็กหญิงคณานะติเลกะต่อไป ปรากฏว่า เด็กหญิงผู้นี้มีจิตใจไปทางผู้ชายมาก คือมีความกล้า กลัวอะไร ๆ น้อยกว่าผู้หญิง

เมื่อเล็ก ๆ ก่อนเข้าโรงเรียน ชอบพูดอะไรยาว ๆ ไม่เหมือนพี่น้องคนอื่น

เด็กหญิงคณานะติเลกะบอกกับพ่อแม่ว่า เคยเป็นชาย แต่เวลานี้เป็นหญิงแล้ว และก็ได้บอกกับ ดร. สตีเวนสัน ผู้สอบเรื่องนี้ว่า เมื่อเคยเป็นชายเธออยากเป็นหญิง ดร. สตีเวนสันถามว่า เมื่อเป็นหญิงกับเป็นชายอย่างไหนเป็นสุขกว่ากัน เด็กหญิงตอบว่า เป็นผู้หญิงสบายกว่า

เด็กหญิงชอบผ้าสีน้ำเงิน บอกว่าเมื่อก่อนก็เคยชอบ บิดาของเด็กชายติลเลเก-รัตนีบอกว่า เด็กชายติลเลเกชอบใส่เสื้อเชิ้ตสีน้ำเงิน

จักกล่าวถึงความตายของเด็กชายติลเลเก

เด็กชายติลเลเกคงจะตายด้วยความชอกช้ำภายในเมื่ออายุได้สิบสองปี เพราะปรากฏว่าพลัดตกเก้าอี้ แล้วเจ็บภายในร่างกาย บิดามารดาพาส่งโรงพยาบาล ปรากฏว่าต่อมาหนึ่งหรือสองสัปดาห์ก็ถึงแก่ความตาย

ชาตินี้ เด็กหญิงคณานะติเลกะ กลัวโรงพยาบาล กลัวหมอ และกลัวที่สูงมาก ไม่กล้าปีนป่ายอะไร เพราะกลัวตกลงมา.

---

๑๒. รายนายวิชรัตนี

นายเอช เอ วิชรัตนี เกิดที่ตำบลอุคคัลกัลโตตะ ลังกา เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นบุตรของนายเอช เอ ติเลรัตนี ฮามี และนางรัตรัน ฮามี

ตั้งแต่แรกกำเนิด ปรากฏมีรอยเหมือนแผลเป็นอยู่ที่หน้าอกเบื้องขวา ใต้กระดูกไหปลาร้า เป็นรอยบุ๋มลงไปกว้างประมาณสองนิ้ว และแขนขวาของเด็กผู้นี้ลีบพิการ แขนข้างขวาสั้นกว่าแขนข้างซ้ายซึ่งเป็นแขนดีหลายนิ้ว แขนขวาลีบเล็กกว่าธรรมดาครึ่งหนึ่ง และนิ้วมือของมือขวาก็พิการอีกด้วย คือทุก ๆ นิ้วของมือข้างนี้สั้นกุด มีข้อเพียงข้อเดียว นิ้วชี้ นิ้วกลางและนิ้วนางติดกันด้วยมีหนังยึดไว้ ส่วนนิ้วหัวแม่มือและนิ้วก้อยแยกออกได้ นายวิชรัตนีใช้มือข้างขวานี้เพียงจับปากกาหรือดินสอเขียนหนังสือได้เท่านั้น แต่จะใช้งานหนักกว่านี้ไม่ไหว เป็นอันว่ามือข้างขวาแทบจะใช้การไม่ได้เลย ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ วิชรัตนีอายุได้ ๑๔ ปีแล้ว ก็ยังเป็นอยู่

รอยคล้ายแผลเป็นที่อกข้างขวา และมือข้างขวาพิการของนายวิชรัตนีนี้ มีมูลเหตุดังจะได้เล่าต่อไป

พอเด็กชายวิชรัตนี อายุได้สองขวบเศษ เดินได้ ก็มักจะพูดกับตัวเองอยู่บ่อย ๆ มารดาเห็นผิดสังเกตก็ฟังดู ได้ยินเด็กบ่นว่าที่แขนขวาพิการก็เพราะเมื่อชาติก่อนได้ฆ่าเมียไว้ เด็กยังได้กล่าวถึงเรื่องราวที่ได้ฆ่าภรรยาไว้มากมาย ซึ่งนางไม่เคยรู้เรื่องเลย จึงได้ถามสามีดู

นายเอช เอ ติเลรัตนี จึงได้บอกว่าเด็กคงจะเล่าถึงชาติก่อนเรื่องนายรัตรัน ฮามี ผู้เป็นน้องชายของนายเอช เอ ติเลรัตนี ได้ฆ่าภรรยาของตน ต้องโทษประหารชีวิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๑ แล้วมาเกิดเป็นเด็กนี้

นายติเลรัตนี เล่าว่า แกได้เคยบอกภรรยาตั้งแต่ลูกยังเล็ก ๆ ว่าน้องชายมาเกิดเป็นลูก เพราะสังเกตเห็นว่า เด็กคนนี้หน้าตาเหมือนนายรัตรัน และผิวก็คล้ำเหมือนนายรัตรัน ส่วนบุตรคนอื่น ๆ นั้น ผิวค่อนข้างขาว แต่นางไม่สนใจ มาได้ยินเด็กเล่าถึงชาติก่อนจึงได้ถามสามีขึ้น

ภริยานายติเลรัตนี ไม่เคยรู้เรื่องน้องชายสามีฆ่าคนและถูกประหารชีวิตมาก่อนเลย เพราะนางแต่งงานกับนายติเลรัตนี เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๗ หลังจากมีเรื่องฆ่ากัน ๘–๙ ปี ที่เกิดเหตุก็ห่างไกลจากบ้านนางมาก นางไม่เคยได้ยินเรื่องราวเลย ทั้งสามีก็ไม่เคยเล่าให้ฟังมาแต่ก่อน

เด็กชายวิชรัตนีชอบพูดเรื่องชาติก่อนมาก บิดาห้ามไม่ให้พูดก็ไม่ใคร่ฟัง บางทีก็พูดคนเดียว และชอบพูดเมื่อคนมาทักเรื่องแขนพิการ เด็กเล่าได้ละเอียดลออ กับมารดาของแก มักจะเล่าเป็นตอน ๆ วันนี้พูดถึงเรื่องตอนหนึ่ง วันต่อ ๆ ไปก็พูดถึงตอนอื่น ๆ แม้มารดาไม่ได้ขยั้นขยอ เด็กก็ชอบพูด

เมื่อเด็กอายุได้สี่ห้าขวบ ความทราบไปถึงพระภิกษุอานันทะ เมตไตรยะ ศาสตราจารย์ฝ่ายพุทธปรัชญา วิทยาลัยวิทยาลังการ พิริเวณะ เมืองโคลัมโบ ได้มาสอบถามเรื่องราวประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๔–๒๔๙๕ ต่อจากนั้น เมื่อเด็กอายุได้ ๕ ขวบเศษ ก็ค่อย ๆ เลิกพูดถึงชาติก่อน เว้นแต่เมื่อใครทักถามขึ้นจึงจะเล่าให้ฟัง

ได้กล่าวแล้วว่า ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เด็กชายวิชรัตนีก็ยังระลึกได้อยู่ ดร. สตีเวนสันได้ตรวจสอบจากหลักฐานทางคดี ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่รู้เห็นชาติก่อนของเด็กชายวิชรัตนี เป็นดังนี้

ชาติก่อนเด็กชายวิชรัตนีเป็นน้องชายของนายติเลรัตนี ซึ่งบิดาของ ด.ช.วิชรัตนี ชื่อนายรัตรัน ฮามี เป็นชาวนาอยู่ที่ตำบลอุคคลักกัลโตตะ มีภริยาแล้วภริยาตายตกเป็นพ่อหม้าย เด็กชายวิชรัตนีจำชื่อภรรยาคนที่ตายไม่ได้

ต่อมา เขาก็ได้เข้าสู่พิธีแต่งงานกับหญิงสาวผู้หนึ่ง ชื่อโพธิเมนิเก อยู่ตำบลนาวเนลิยะ พิธีแต่งงานกระทำ ณ บ้านเจ้าสาว แล้วได้เกิดฆาตกรรมที่บ้านเจ้าสาวนี้

เด็กชายวิชรัตนีบอกกับบิดา ตนได้ฆ่าภรรยาด้วยมือของเขาเอง

ความจริงจะใช้คำว่าภรรยาก็ไม่ถูกนัก เพราะพิธีแต่งงานยังไม่สำเร็จบริบูรณ์ ด้วยยังไม่ได้ส่งตัวเจ้าสาว ฝ่ายเจ้าสาวขออยู่ที่บ้านเดิม ไม่ไปอยู่กับเจ้าบ่าว

ใกล้จะถึงเวลาส่งตัว เจ้าบ่าวได้ไปยังบ้านเจ้าสาว อ้อนวอนให้เจ้าสาวไปอยู่กับเขาที่บ้าน ฝ่ายเจ้าสาวไม่ยอม จะอยู่ที่บ้านของตน

เจ้าบ่าวสงสัยอยู่แล้วว่า เจ้าสาวจะมีคู่รักติดพัน เป็นชายอยู่ในบ้านของนางเอง ชื่อโมหัตติ ฮามี และสงสัยว่าชายผู้นี้คงจะยุแหย่ไม่ให้นางไปอยู่กับเขา

เมื่อนางปฏิเสธ เขาก็เดินกลับบ้าน ซึ่งอยู่ห่างประมาณ ๘ กิโลเมตร มาถึงบ้าน เขาก็เอากริชไปลับที่หลังบ้านใต้ต้นส้ม แล้วกลับไปยังบ้านนาง

เด็กชายวิชรัตนียังชี้ที่ ๆ ตนลับกริชให้มารดาของตนดู

ก่อนจะไปฆ่าเจ้าสาว เขายังได้ขอยืมเงินพี่ชายจำนวน ๕๐ รูปี ไปใช้หนี้ช่างสร้างบ้านซึ่งเขาเป็นหนี้อยู่ให้เสร็จสิ้นไป

มาถึงบ้านเจ้าสาว มองเห็นชายซึ่งเขาคิดว่าเป็นคนรักของเจ้าสาว เขาคิดว่าเพราะเจ้าคนนี้เองเจ้าสาวจึงไม่ไปอยู่กับเขา จึงตรงเข้าแทงเจ้าสาวทันทีที่เหนืออกข้างขวา

เขาถูกชายผู้นั้นทุบตีด้วย

ในการต่อสู้คดี เขาสู้ว่า ได้เกิดการวิวาทต่อสู้กันขึ้น โดยฝ่ายเจ้าสาวเป็นผู้ก่อเหตุก่อน เพื่อนของเจ้าสาวตีเขา เจ้าสาวเป็นผู้จับตัวเขาไว้ไม่ให้หนี เขาจึงเกิดโทสะแทงนางโดยมิได้ตั้งใจจะฆ่านางเลย

ฝ่ายเจ้าสาวให้การว่า เขาเป็นผู้แทงนางก่อน แล้วพวกของนางจึงตีเขา

ศาลรับฟังฝ่ายโจทก์ พิพากษาให้ประหารชีวิตให้ตายตกไปตามกัน

พอศาลพิพากษาแล้ว นายติเลรัตนีก็ไปเยี่ยม เขาบอกว่าเขาไม่กลัวตายหรอก เขารู้แล้วว่าเขาจะต้องตาย เขาเป็นห่วงแต่พี่ชายเท่านั้น นายติเลรัตนีบอกว่าน้องเป็นคนว่าง่าย เรื่องที่ฆ่าเจ้าสาวของตนนั้น ด.ช. วิชรัตนีบอกว่าตอนนั้นเคืองมาก อดใจไว้ไม่ไหว ไม่คิดเลยถึงโทษทัณฑ์ที่จะได้รับ เด็กบอก ดร. สตีเวนสันว่า ที่ถูกแขวนคอนั้นศาลตัดสินถูกต้องแล้ว ส่วนเรื่องเหตุผลที่เขาฆ่าภริยาเป็นการถูกต้องสมควรหรือไม่ เด็กตอบว่า แม้ชาตินี้เขาก็คิดว่าที่ฆ่าผู้หญิงผู้ไม่ตามสามีไปเป็นการถูกต้องแล้ว

เด็กเล่าว่า ก่อนเขาจะถูกแขวนคอตามคำพิพากษา ๕ วัน พี่ชายของเขาคือนายเอช เอ ติเลรัตนี ได้ทำบุญให้แก่เขา เด็กจำได้ว่ามีการเลี้ยงพระจำนวนสิบองค์

ตอนที่ทำบุญเลี้ยงพระให้เขานี้เอง เขาได้บอกกับพี่ชายว่า เขาจะกลับมาเกิดอีก เด็กบอก ดร. สตีเวนสัน ว่า เขาพูดกับพี่ชายว่า จะมาเกิดเป็นลูกชายของพี่

ตอนถูกประหารชีวิต เด็กเล่าดังนี้

ก่อนการแขวนคอเขาหนึ่งวัน มีการชั่งถ่วงกระสอบทราย ณ ที่ตะแลงแกง ซึ่งเรื่องนี้เป็นความจริง ด้วยตามแบบวิธีการแขวนคอในลังกา ก่อนประหารชีวิตหนึ่งวันจะต้องมีการทดสอบความเหนียวของเชือกและความแข็งแรงของขื่อโดยวิธีเอาทรายหนึ่งกระสอบขึ้นแขวนถ่วงทดลองก่อน

ก่อนการแขวนคอ มีพระภิกษุหนึ่งรูปมาภาวนาให้เขา

ก่อนจะกระตุกเชือกประหาร เจ้าหน้าที่เอาถุงผ้าสีดำมาครอบศีรษะ

ตอนเชือกกระตุกรัดคอ เขาคิดถึงแต่พี่ชายของเขาคนเดียวเท่านั้น แล้วเขารู้สึกว่าคอของเขาถูกรัดแน่น แล้วรู้สึกว่าตัวของเขาตกลงไปกลางหลุมเพลิง

ต่อจากนั้นก็จำอะไรไม่ได้อีก จนมารู้สึกตัวเมื่ออายุได้สองขวบกว่า พ่อของเขาชาตินี้ก็คือพี่ชายของเขาในชาติก่อนนั่นเอง

เขาบอกด้วยว่าตอนเขาถูกแขวนคอ อายุได้ ๒๓ หรือ ๒๔ ปี

เรื่องการจดจำสิ่งของได้ของเด็กชายวิชรัตนีมีอยู่เรื่องหนึ่ง ซึ่งควรจะเล่าก่อนจบ คือก่อนจะเกิดเรื่องฆ่าเจ้าสาว นายรัตรัน ฮามี ได้เอาเข็มขัดหนังไปฝากไว้กับน้า ดูเป็นลางชอบกล เมื่อรัตรันตายแล้ว น้าก็เอาเข็มขัดหนังนั้นให้แก่บุตรชายของตัวใช้คาดเอว พอเด็กชายวิชรัตนีอายุได้ ๖–๗ ขวบ พบลูกพี่ลูกน้องคนนี้ เห็นเข็มขัดเข้าก็จำได้ว่าเป็นของตัว

เด็กชายวิชรัตนีบอกกับ ดร. สตีเวนสัน ว่า ความจดจำชีวิตในชาติก่อนของเขาแม้เมื่ออายุเขาได้ ๑๔ ปี จะเลือนลางไปบ้าง แต่เขาจดจำเรื่องราวในปีสุดท้ายแห่งชีวิตชาติก่อนของเขาได้ชัดเจนดีกว่าชีวิตในปัจจุบันของเขาเมื่อสิบปีก่อนนั้นเสียอีก

นี่แหละเป็นเรื่องของวิบากของกรรมเห็นได้ชัด.

---

๑๓. รายนายรัญจิต มะคะลันทะ

นายรัญจิต มะคะลันทะ เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ณ เมืองค้อตเต ประเทศลังกา เป็นบุตรคนที่ ๗ ของครอบครัวชาวลังกา บิดาชื่อนายมะคะลา มาดาเก แซม เดอ ซิลวา นายรัญจิตได้กำเนิดเมื่อพี่ซึ่งเป็นบุตรคนที่ ๖ ของนายมะคะละ มาดาเก อายุได้ ๓ ขวบ แล้วต่อจากนายรัญจิต นายมะคะลา มาดาเก มาได้บุตรหญิงเป็นคนที่ ๘ เมื่อนายรัญจิต อายุได้ ๕ ขวบ

เรื่องนี้มีผู้สอบถามสองนาย คือ นายฟรานซิส สตอรี่ ซึ่งเป็นผู้นับถือพุทธศาสนา และสนใจยิ่งในเรื่องของการระลึกชาติตายแล้วเกิด ได้สอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ปลายปีเดียวกันนั้น ดร. เอียน สตีเวนสัน ก็ได้ไปสอบเรื่องนี้สืบต่อไป ซึ่งตอนนั้น นายรัญจิตอายุได้สิบเก้าปี

มีเรื่องดังนี้

บิดาของเด็กชายรัญจิตสังเกตเห็นว่า เมื่อเด็กอายุได้สองขวบ เด็กมีความจำดี มากแปลกกว่าเด็กทั้งหลาย และยังปรากฏว่า เด็กคนนี้ลักษณะกิริยาท่าทางไปทางเป็น คนอังกฤษยิ่งกว่าจะเป็นชาวลังกา ทั้ง ๆ ที่บิดามารดาของเด็กชายรัญจิตและบุรพชนสืบ ขึ้นไปก็เป็นชาวลังกาแท้ๆ ไม่ได้มีเชื้อสายชาติอื่น เช่นฝรั่งปะปนเลย ทำให้เด็กคนนี้ ดูราวกับเป็นคนแปลกหน้ามาปะปนอยู่กับพี่น้องทั้งหลาย

ในบ้านของนายมะคะลา มาดาเก แซม เดอ ซิลวา พูดกันด้วยภาษาสองภาษา คือ ภาษาลังกาหรือภาษาสิงหล และภาษาอังกฤษ เด็ก ๆ ในบ้านนี้เรียนหนังสือสอง ภาษาดังกล่าวแล้ว แต่ปรากฏว่าเด็กชายรัญจิตเรียนภาษาอังกฤษได้ไว และรู้ดีกว่าลูก คนอื่น ๆ จริงอยู่ในบ้านก็ล้วนแต่เรียนภาษาอังกฤษกันทั้งนั้น แต่เด็กชายรัญจิตมีความรู้ และเรียนได้เร็วกว่าพี่น้องทุกคน

บิดารัญจิตสังเกตเห็นว่าตั้งแต่เด็กชายรัญจิตอายุยังน้อยเพียงสองสามขวบ เวลา เด็กชายรัญจิตคลื่นไส้ แกมักงอนิ้วแล้วสอดเข้าไปในปากล้วงคอให้อาเจียนออกมาแบบ เดียวกับที่ชาวอังกฤษชอบทำ ซึ่งการประพฤติเช่นนี้ ชาวลังกาไม่กระทำกันเลย

เด็กชายรัญจิตไม่ชอบรับประทานข้าว ขอรับประทานขนมปังทาเนย วิธีที่เด็กชายรัญจิตทาเนยขนมปัง วิธีป้อนขนมปังใส่ปาก เป็นแบบของฝรั่งแท้ ๆ ทีเดียว ส่วนการรับประทานข้าว เด็กชายรัญจิตไม่ชอบและยังรับประทานแบบฝรั่งเสียอีก คือเงยหน้าโปรยข้าวเข้าปาก ไม่ป้อนใส่ปากแบบชาวลังกา หรือพวกเรารับประทานกัน

เวลาบิดาพาเด็ก ๆ ไปรับประทานอาหารฝรั่ง เด็กชายรัญจิตใช้ช้อน ซ่อม มีดแคล่วคล่องแบบฝรั่งทีเดียว ไม่เหมือนพี่น้องทั้งหลายซึ่งเก้งก้างในการใช้มีด ซ่อม ช้อนแบบฝรั่ง

มีแปลกอยู่อีกคือ ตามธรรมดาบ้านชาวลังกาที่สมัยใหม่หน่อย เด็ก ๆ มักเรียกบิดามารดาว่า มัมมี่ แด๊ดดี้ แบบฝรั่ง อันเป็นถ้อยคำแสดงความรักใคร่มาก แต่เด็กชายรัญจิตไม่ใคร่จะเรียกบิดามารดาแบบนี้ เขาชอบใช้เรียกบิดามารดาแบบภาษาลังกามากกว่า ซึ่งเป็นคำธรรมดา ๆ และตามธรรมดาเวลาเรียกชื่อผู้ใหญ่เขามักนิยมนำหน้าชื่อว่า "มิสเตอร์" ตามแบบฝรั่ง แต่เด็กชายรัญจิตคนเดียวมักไม่เรียกชื่อผู้อื่นนำหน้าด้วย "มิสเตอร์" เขามักออกชื่อลอย ๆ เสมอ ผิดกว่าเด็กอื่น ๆ ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้แสดงความชาเย็น ไม่รักใคร่นับถือเท่าใด

พออายุได้ระหว่างสามขวบถึงสามขวบหกเดือน บิดาก็ได้ยินเด็กชายรัญจิตกล่าวกับมารดาหรือพี่น้องว่า บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มารดาหรือพี่น้องของเขาหรอก เขาว่าบิดามารดา พี่น้องของเขาอยู่ในเมืองอังกฤษ

ด้วยเหตุที่รัญจิตกล่าวถ้อยคำว่าเขาไม่ใช่บุตร ไม่ใช่พี่น้องในครอบครัวของเขาอ้างว่าเป็นชาวอังกฤษ และก็สังเกตเห็นได้ว่า เด็กชายรัญจิตแสดงความรักผูกพันบิดามารดาน้อย เช่นไม่เรียกบิดามารดาด้วยถ้อยคำแสดงความรัก เช่น มัมมี่ แด๊ดดี้ แกเรียกบิดามารดาด้วยศัพท์ภาษาลังกาแบบธรรมดาสามัญ จึงทำให้บิดารัญจิตมีความสนใจในเรื่องนี้ขึ้น

วันหนึ่งบิดาจึงเข้าไปนั่งใกล้เด็กชายรัญจิต จับข้อมือถามว่า เมื่อก่อนนี้เขาอยู่ที่ไหน? เด็กชายรัญจิตตอบว่า เขาอยู่เมืองอังกฤษ บิดาถามว่า เมื่ออยู่เมืองอังกฤษนั้นบิดามารดาชื่ออะไร เด็กตอบว่าจำไม่ได้ แต่จำชื่อพี่ชายน้องสาวได้ว่า ชื่อทอม จิม และมากาเร็ต เดิมเขาชื่อว่าอะไร เขาจำไม่ได้

บิดาถามว่า บิดาของเขาเมื่อก่อนนั้นทำอะไร เด็กนึกแล้วตอบว่า บิดาของเขาทำงานอยู่ในเรือกลไฟลำใหญ่ บางคราวบิดาของเขายังนำสับปะรดมาบ้านด้วย รัญจิตจำได้ว่า เวลาพ่อทำงานในเรือไฟลำใหญ่ เขายังนำอาหารกลางวันไปส่งพ่อที่เรือด้วย

บ้านเดิมของเขาอยู่บนเขาลูกเล็ก ๆ อยู่บ้านเดียวโดด ๆ บ้านอื่นอยู่ที่เชิงเขา รัญจิตเล่าต่อไปว่า เมื่อเขาอยู่ที่บ้านนั้นตอนเช้า เขาต้องสวมเสื้อกันหนาวตัวใหญ่แล้วนั่งผิงไฟ เพราะหนาวมาก ในสวนและบนถนนมีน้ำแข็ง มีรถมาตักน้ำแข็งที่ถนน

บิดาถามว่า รถตักน้ำแข็งเป็นรถยนต์ใช่หรือไม่ เด็กชายรัญจิตตอบไม่ใช่ เป็นรถม้า

เด็กชายรัญจิตบอกบิดาว่า เดิมเขาไม่ได้เป็นชาวพุทธ เขาเป็นคริสเตียน เขาบอกว่าวันอาทิตย์เขาพาพี่น้องไปโบสถ์ด้วยจักรยานยนต์พ่วงข้างของเขา

เด็กเล่าต่อไปว่า มารดาของเขาเป็นคนสวยมาก บิดาถามว่า มารดาสวยอย่างไร เด็กตอบว่า มารดาสวยกว่าผู้หญิงฮอลันดาซึ่งตกค้างอยู่ในลังกาเสียอีก

บิดาถามว่า มารดาแต่งตัวอย่างไร เด็กตอบว่า นุ่งสะเก๊ตและสวมเสื้อซึ่งแตกต่างกว่าชาวลังกาซึ่งนุ่งห่มส่าหรี

บิดาถามว่า ที่เมืองอังกฤษมีผลไม้อะไรรับประทาน เด็กรัญจิตตอบว่า มีองุ่นและแอปเปิ้ล

บิดารัญจิตยืนยันว่า เรื่องที่เด็กชายรัญจิตเล่าเป็นเรื่องใหม่ ในบ้านไม่เคยมีใครพูดถึงเรื่องนี้เลย เรื่องของเมืองอังกฤษอย่างที่เด็กเล่า ครูก็ไม่ได้สอน เพราะตอนนั้นเด็กอายุยังน้อย ไม่ถึงสี่ขวบ ยังไม่ได้ไปโรงเรียน ในลังการถม้ามีน้อยเหลือเกิน และเด็กก็ยังไม่เคยเห็นรถม้าเลย

เมื่อเด็กชายรัญจิตอายุครบ ๔ ขวบ ถึงวันเกิด บิดาของรัญจิตไปเสียค่าโฆษณาให้สถานีวิทยุกระจายเสียงประจำเมืองนั้น อวยพรวันเกิดให้เด็กชายรัญจิตในเวลาบ่ายห้าโมงเย็น พอใกล้ถึงเวลานั้น พี่สาวของรัญจิตก็หลอกว่ามารดาของรัญจิตที่เมืองอังกฤษจะพูดกับรัญจิตในเวลาบ่ายห้าโมง

พอถึงเวลา พวกพี่น้องก็พากันคอยฟังวิทยุ เด็กชายรัญจิตเข้าไปใกล้เครื่องวิทยุยิ่งกว่าคนอื่น พอได้เวลาก็มีเสียงสตรีพูดอวยพรวันเกิดให้รัญจิตด้วยสำเนียงชาวอังกฤษอย่างชัดเจน

เด็กชายรัญจิตดีใจเหลือเกิน เอามือป้องปากพูดไปที่เครื่องวิทยุว่า "แม่ เวลานี้ฉันอยู่กับชาวลังกา มาพาฉันกลับไปบ้านด้วย"

วิทยุเปิดเพลงอวยพรวันเกิด "แฮปปี้ เบิธเด" ซึ่งในเพลงนั้นก็มีคำว่า "ดาลิ่ง" และ "สวีตฮ๊าต" อยู่หลายตอน เด็กชายรัญจิตดีใจบอกว่า นั่นเป็นเสียงแม่ของเขาละ เรียกเขาว่า ดาลิ่ง และสวีตฮ๊าต ด้วย

ลุงของเด็กชายรัญจิตซึ่งนั่งอยู่ด้วย ถามว่า ทำไมเขาจำเสียงแม่ของเขาได้ เด็กตอบว่า แม่พูดเสียงนุ่มแบบนั้น พอหมดเพลง เด็กชายรัญจิตก็เดินไปหลังบ้าน ไปนั่งเหงาอยู่คนเดียว

บิดารัญจิตจึงเตือนพี่น้องรัญจิต อย่าให้ใครพูดเรื่องนั้นกับรัญจิตอีก เพื่อให้รัญจิตลืมเสีย

หลายปีต่อมา บิดาเด็กชายรัญจิตก็เข้าใจว่า ลูกชายของตนคงจะลืมเรื่องชาติก่อนแล้ว

แต่พอรัญจิตมีอายุย่างเข้ารุ่นหนุ่ม เด็กชายรัญจิตก็มาบอกกับบิดาว่าอยากลาออกจากโรงเรียน จะทำงานหาเงินเลี้ยงตัวเอง

รัญจิตบอกบิดาว่า จะทำงานที่ร้านขายรถและซ่อมรถยนต์ เขาบอกว่า ถึงเป็นงานล้างรถเขาก็อยากจะทำ

บิดารัญจิตตกใจและประหลาดใจ เพราะตามธรรมเนียม เด็กในเมืองอังกฤษและอเมริกา เมื่อเติบโตเป็นหนุ่มพอทำงานได้ ก็จะต้องทำงานหาเงินช่วยตัวเอง แต่ธรรมเนียมของชาวลังกาที่พอเรียนได้ จะขวนขวายเล่าเรียนให้ได้ชั้นสูงจนสำเร็จ และงานล้างรถ ชาวลังกาถือเป็นงานชั้นต่ำ ไม่มีใครอยากทำ บิดาจึงตักเตือนบุตรให้คิดให้ดี

แต่เด็กชายรัญจิตก็ขอไปทำงานที่ร้านขายรถและซ่อมรถจนได้ บิดาจึงจำใจยินยอม

เป็นที่น่าฉงน เด็กชายรัญจิตทำงานไม่นาน ก็รู้เรื่องเครื่องรถยนต์อย่างรวดเร็ว ขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ได้เป็นอย่างดี

พออายุได้ ๑๘ ปี บิดาของรัญจิตก็คิดจะส่งรัญจิตไปเรียนที่เมืองอังกฤษ เห็นว่าเด็กชอบเรื่องเครื่องยนต์อยู่แล้ว จึงบอกรัญจิตว่า จะส่งไปเรียนเกี่ยวกับเครื่องยนต์ที่ประเทศอังกฤษ แต่ไม่ได้บอกว่าจะให้ไปเมื่อใด

นายรัญจิตดีใจเหลือเกิน จัดการไปบุ๊คตั๋วเรือเดินทางไปประเทศอังกฤษเองทันที เสร็จแล้วกลับมาบอกบิดา บิดาไม่รู้จะทำอย่างไรก็จำใจให้ไปโดยเร็วตามที่บุตรชายประสงค์

ตอนที่มีการเลี้ยงส่งกันตามประเพณี นายรัญจิตบอกเพื่อนฝูงว่า เขายังจำได้ไม่ลืมว่า เมื่อก่อนนี้เขาเคยอยู่ในเมืองอังกฤษ

นายรัญจิตเล่าว่า เมื่ออยู่ในเรือระหว่างเดินทาง เขาเข้ากันกับคนอังกฤษได้เป็นอย่างดี ไปถึงกรุงลอนดอน เขาไปไหนมาไหนในกรุงลอนดอนได้อย่างสะดวกสบาย เหมือนอย่างกับเคยอยู่มาก่อนแล้ว

พี่สาวของเขาที่อยู่ในประเทศอังกฤษ ก็เล่าให้บิดาของเขาทราบว่า รัญจิตอยู่ในประเทศอังกฤษ ไปมาที่ใด ๆ ได้อย่างสะดวกสบาย ไม่หลงทาง ไม่ตื่นเลย

พอไปถึงกรุงลอนดอน รัญจิตเกิดปวดฟันขึ้นมา เขาเดินเข้าไปในโรงพยาบาลให้หมอตรวจรักษาเหมือนชาวลอนดอนคนหนึ่ง เป็นเรื่องประหลาดที่รัญจิตรักเรื่องรถยนต์เสียเหลือเกิน ครั้งหนึ่งมีการแข่งรถยนต์ที่สก๊อตแลนด์ เขาเข้าสมัครขับรถแข่งทั้ง ๆ ที่พี่สาวทัดทาน ปรากฏว่ารัญจิตมาที่หนึ่งในจำนวนนักแข่งยี่สิบสองคน และเขาคนเดียวเป็นชาวเอเชีย

รัญจิตหวังอยู่เสมอว่า เขาคงจะระลึกบ้านเดิมในประเทศอังกฤษของเขาได้สักวันหนึ่ง เขาคงจะพบบ้านเดิมของเขาสักวันหนึ่ง แต่จนบัดนี้ก็ยังไม่พบปะ

นี่แหละเป็นเรื่องของบุรุษผู้มาเกิดในที่แตกต่างจากประเทศชาติเดิม.

ผู้ระลึกชาติได้ในประเทศอินเดีย

---

๑๔. รายนายประกาศ

เรื่องเดิมมีอยู่ว่า เด็กชายผู้หนึ่งชื่อ นิรมล เป็นบุตรของนายศรีโภลนาถ เชน ถึงแก่กรรมด้วยโรคผีดาษ ณ บ้านในเมืองโกสีกาลัน จังหวัดมธุระ อุตตรประเทศ เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓

ในวันที่เด็กจะตาย เด็กมีอาการกระสับกระส่าย พูดกับมารดาถึงสองครั้งว่า แกไม่ใช่มารดาของตน ตนจะไปหามารดาของตน แล้วเด็กก็ชี้มือไปทางเมืองเล็ก ๆ ชื่อชะหัตตา อยู่ในจังหวัดมธุระนั้นเอง ต่อมาสักครู่เด็กก็สิ้นใจ

เมืองชะหัตตาอยู่ห่างจากเมืองโกสีกาลัน ๑๐ กิโลเมตร

ต่อมาในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ ณ เมืองชะหัตตานั้น มีเด็กเกิดเป็นบุตรของศรีปริชลาล วาษเณ บิดาตั้งชื่อว่า ประกาศ

บิดาแจ้งว่า ตอนเมื่อเป็นทารก เด็กชายประกาศขี้อ้อนมากกว่าเด็กอื่น ๆ

พออายุได้สี่ขวบหกเดือน เด็กชายประกาศมีอาการประหลาด คือตื่นขึ้นเวลาประมาณสองยามแล้ววิ่งออกไปนอกบ้าน พอผู้ใหญ่ไปคว้าตัวมา เด็กชายประกาศก็บอกว่าเขาอยู่ที่โกสีกาลัน ชื่อนิรมล เขาจะกลับไปบ้านของเขา เด็กบอกด้วยว่าบิดาชื่อโภลนาถ

เด็กชายประกาศลุกขึ้นตอนดึกแล้ววิ่งออกไปนอกบ้านเช่นนี้ติด ๆ กันถึงสี่ห้าคืน แล้วต่อ ๆ ไปก็ห่าง ๆ ออกไป สามวันบ้าง สี่วันบ้าง เป็นอยู่เช่นนี้ประมาณหนึ่งเดือน

ต่อจากนั้น เด็กชายประกาศก็ขอให้พ่อแม่พาตนไปยังเมืองโกสีกาลัน และรบเร้าพ่อแม่อยู่เสมอ

จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๙๙ บิดามารดาทนเด็กเซ้าซี้ไม่ไหว ก็ให้ลุงพาไปเพื่อแก้รำคาญ ลุงแสร้งพาเด็กขึ้นรถไปทางเมืองอื่น ไม่ไปทางเมืองโกสีกาลัน เด็กชายประกาศก็ร้องบอกว่าไม่ใช่ทางนั้น บอกให้ไปทางเมืองโกสีกาลัน ลุงจึงต้องพามาขึ้นรถซึ่งไปยังเมืองโกสีกาลันตามที่เด็กประสงค์

ไปถึงเมืองโกสีกาลัน เมื่อไปยังร้านขายของของนายโภลนาถ เชน เด็กจำร้านไม่ได้ เพราะขณะนั้นร้านปิด ศรีเชนก็ไม่อยู่ ไปที่อื่นเสีย เด็กจึงไม่ได้พบกับสกุลเชนในคราวนั้น

สกุลเชนทราบว่าเด็กระลึกชาติได้กลับมาหาพวกตนเหมือนกัน

บิดาของเด็กชายประกาศไม่พอใจเลยที่บุตรของตนพูดถึงเรื่องชาติก่อน ๆ และที่ให้เด็กไปบ้านเดิมก็เพื่อให้หายรำคาญเท่านั้น เข้าใจว่าเมื่อเด็กได้ไปมาแล้วก็คงจะเลิกพูดเสียที แต่ก็ไม่เป็นผล เพราะระหว่างนี้เด็กชายประกาศจำเรื่องชาติก่อนของตนได้ดีเหลือเกิน เขาออกชื่อญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง และก็เร่งเร้าพ่อให้พาตัวกลับไปยังบ้านเดิมอีก

บิดาของเด็กชายประกาศจึงใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะให้เด็กชายประกาศเลิกคิด เช่นเฆี่ยนตีเมื่อเด็กพูด แล้วเอาเด็กวางบนแป้นสำหรับหมุนปั้นหม้อ แล้วหมุนให้เด็กเวียนศีรษะจะได้ลืมเรื่องเก่า ๆ เสีย

เด็กชายประกาศจึงเลิกพูดขอร้องบิดาให้พากลับไปบ้านเดิมต่อหน้าคนอื่น

ต่อมาตอนฤดูร้อนของปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ศรีโภลนาถ เชน ได้เดินทางไปยังชะหัตตาด้วยกิจธุระกับบุตรสาวชื่อเมโม เขาได้ไปเยี่ยมเด็กชายประกาศด้วย เด็กชายประกาศเห็นเข้าก็ดีใจเรียกว่าพ่อ แล้วยังทักทายเมโม แต่ออกชื่อผิดไปเป็นวิมาลาซึ่งเป็นพี่สาวอีกคนหนึ่ง

เด็กชายประกาศร้องขอให้พ่อศรีโภลนาถพาเขาไปยังเมืองโกสีกาลัน เขาร้องตามขอไปส่งศรีโภลนาถ ยังสถานีรถขนส่ง และเมื่อไปถึงสถานียังขอให้ตนได้ติดตามไปยังเมืองโกสีกาลันอีก แต่บิดาประกาศไม่ยอมให้เด็กไป

ต่อมาอีกหลายวัน มารดาของเด็กชายนิรมล พี่สาวชื่อธาระ และพี่ชายชื่อเทวันทรา ก็ได้พากันมาเยี่ยมประกาศที่ชะหัตตาอีก เด็กชายประกาศเห็นเข้าก็ร้องไห้ด้วยความดีใจ เขาอ้อนวอนขอให้พ่อพาเขาไปยังบ้านเดิมที่โกสีกาลัน มารดาและพี่น้องของประกาศก็ช่วยกันอ้อนวอนอีกด้วย คราวนี้บิดาของประกาศยอมให้ประกาศไปได้

พอไปถึงบ้านเดิม ลงจากรถขนส่ง ประกาศก็เดินนำหน้าญาติพี่น้องตรงไปยังบ้านของตนในชาติก่อนทันที เขาฉงนไปเมื่อไปถึงบ้านเดิมเพราะมีการซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงรูปร่างบ้านไปมาก

ประกาศจำลุง ป้า และเพื่อนบ้านได้มากมายหลายคน

บรรดาญาติพี่น้องของเด็กชายนิรมล พากันยินดีนักที่แน่ใจว่านิรมลได้กลับชาติมาเป็นประกาศ

แต่เรื่องนี้กลับเป็นโชคไม่ดีของประกาศ เพราะพอเขากลับมาจากไปเยี่ยมบ้านเดิม เขายิ่งอยากกลับไปบ้านเดิมที่โกสีกาลันมากยิ่งขึ้น

เด็กชายประกาศก็มีอาการวิ่งหนีออกไปจากบ้านจะกลับไปยังโกสีกาลันอีก บิดาก็เฆี่ยนตีเพื่อให้เลิกคิดถึงบ้านเก่าเสีย และอยากให้เด็กลืมเรื่องเก่าเสียให้สิ้นเชิง

ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ในเดือนกรกฎาคม พอดีประกาศกลับมาจากไปเยี่ยมบ้านเดิมครั้งที่สองได้สักสามอาทิตย์ รู้สึกว่าทางบิดาของประกาศไม่ใคร่พอใจที่จะให้เด็กชายประกาศเล่าเรื่องชาติก่อน และ ดร. สตีเวนสันเข้าใจว่าบิดาได้ห้ามปรามเด็กไว้ไม่ให้พูดอะไรมาก ต่อมาภายหลัง ดร. สตีเวนสันสอบถามดูบิดาประกาศก็รับว่าจริง

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ดร. สตีเวนสันได้ไปเยี่ยมเด็กอีกครั้ง ปรากฏว่าบิดาของประกาศได้ต้อนรับดีขึ้น เพราะเหตุว่าระยะนี้เด็กชายประกาศมีอาการที่คิดหนีจะกลับไปยังบ้านเดิมน้อยลงไปมาก แม้กระนั้น ดร. สตีเวนสันก็เพียงได้สอบเรื่องราวจากมารดาของเด็กชายประกาศเท่านั้น ส่วนการที่จะได้สอบถามเด็กชายประกาศโดยตรงนั้น ดร. สตีเวนสันไม่มีโอกาส

ทั้งสองตระกูลนี้ คือตระกูลเชนซึ่งเป็นตระกูลชาติก่อนของเด็กชายประกาศและตระกูลวาษเณซึ่งเป็นตระกูลชาติปัจจุบัน ไม่เคยรู้จักกันมาแต่ก่อน แม้มารู้จักกันตอนเรื่องเด็กชายประกาศระลึกชาติได้ ก็ไม่ทำให้สนิทสนมคุ้นเคยกันได้ เพราะตระกูลทั้งสองนี้เกียรติสูงต่ำกว่ากัน และฝ่ายตระกูลวาษเณก็ระแวงว่าตระกูลเชนจะฉวยโอกาสเอาเด็กชายประกาศไปเสียเลยด้วย

ตามที่ได้เล่ามาแล้ว ได้กล่าวถึงแต่เรื่องเด็กชายประกาศจำบิดามารดา ญาติพี่น้องเพื่อนบ้านได้ ตามที่ ดร. สตีเวนสันไปสอบมา ปรากฏว่าเด็กชายประกาศจดจำฐานะดั้งเดิมของชาติก่อนไว้หลายประการ ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่า ตระกูลเชนซึ่งเป็น

ตระกูลเดิมของเด็กชายประกาศเมื่อครั้งเป็นเด็กชายนิรมลนั้น สูงกว่าตระกูลวาษเณซึ่งเป็นตระกูลปัจจุบันชาติมาก เช่น

บ้านเดิมของเด็กชายประกาศเป็นตึกก่อด้วยอิฐ บ้านใหม่เป็นบ้านฉาบด้วยดิน

บิดาชาติก่อนของเขามีห้างขายของถึง ๔ แห่ง ขายข้าวสาร ขายเสื้อผ้า และขายสรรพสินค้า

ตัวเขาเอง เขามีตู้เซฟส่วนตัว เขามีรถขี่เล่น

นอกจากเพื่อนบ้าน เด็กชายประกาศยังจดจำผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับชาติก่อนของตนได้คือ เมื่อคราวได้กลับไปเยี่ยมบ้านเดิมนั้น มีคนมาดูเด็กชายประกาศมาก

บิดาชี้ให้ดูชายคนหนึ่งแล้วถามว่า เป็นใคร? จำได้ไหม? เด็กชายประกาศตอบว่า จำได้ เขามาเก็บเงินที่บ้านเราเสมอ ปรากฏว่าผู้นั้นคือ ศรี ฮาบั๋นลาล เป็นเจ้าพนักงานเก็บภาษี

ชายอีกคนหนึ่งมาดูอยู่ด้วย เด็กชายประกาศเห็นเข้าก็บอกว่า คนนี้เป็นหมอ ก็ถูกต้องเป็นความจริง เพราะชายคนนั้นเป็นแพทย์ประจำครอบครัวของเด็กชายนิรมล.

---

๑๕. รายนายชาสพีระ

การระลึกชาติ ตายแล้วเกิดรายนี้ แปลกกว่ารายอื่นๆ ดังท่านจะได้อ่านดังต่อไปนี้

ในฤดูใบไม้ผลิ คือระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ บุตรชายของนายศรีกิรธารี ลาล ชัต เมืองราซัลปูร์ จังหวัดมูซาฟฟานาคาร์ แคว้นอุตตรประเทศ ชื่อว่า ชาสพีระ อายุได้ ๓ ขวบ ๖ เดือน เจ็บหนักด้วยโรคไข้ทรพิษหรือผีดาษ มีอาการลักษณะที่ว่าถึงแก่ความตายแล้ว บิดาของชาสพีระจึงไปขอแรงญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านให้ช่วยกันนำบุตรไปฝัง เพราะธรรมเนียมของชาวฮินดู เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ขวบตายจะต้องฝัง และศพผู้ใหญ่ที่ตายด้วยโรคระบาด เช่น อหิวาตกโรคและโรคไข้ทรพิษหรือผีดาษ ก็เผาไม่ได้ จะต้องฝังเสีย

ด้วยเหตุที่เด็กตายตอนกลางคืนดึกแล้ว ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านก็เห็นกันว่าควรจะรอจนรุ่งสว่างแล้วค่อยนำไปฝัง จึงรอกันอยู่

สองสามชั่วโมงต่อมา ศรีกีรธารี ลาล ชัต มองไปที่ศพก็เห็นร่างของเด็กเคลื่อนไหว แล้วสักครู่เด็กก็ฟื้นขึ้นมา

แต่เด็กก็ยังอ่อนเพลีย ไม่มีแรง รักษาเยียวยากันอีกหลายวัน เด็กจึงพูด อีกหลายสัปดาห์เด็กจึงพูดจาเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้

พอเด็กพูดจาได้เรื่องราวขึ้น ก็ปรากฏว่าเด็กคนนี้ได้เปลี่ยนแปลงลักษณะอาการนิสัยใจคอไปเสียแล้ว

เด็กชายชาสพีระกล่าวว่า ตัวเขานั้นเป็นบุตรของนายซังคารซึ่งอยู่ที่ตำบลเวเฮดีเขาจะกลับไปยังบ้านของเขา

เด็กชายชาสพีระผู้นี้ หลังจากฟื้นขึ้นจากที่คิดว่าตายแล้วนั้น ไม่ยอมแตะต้องอาหารในบ้าน เขาว่าตัวเขาเป็นพราหมณ์ มีวรรณสูง เขายอมอดไม่กินอาหารในบ้านเคราะห์ดีมีหญิงเพื่อนบ้านใกล้เคียงผู้หนึ่งเป็นพราหมณ์ รู้เรื่องเข้า นางก็รับจัดการหุงหาให้ โดยบิดาของชาสพีระเป็นผู้จัดซื้อของไปให้นางหุงต้มให้ตามประเพณีของพราหมณ์ เด็กชายชาสพีระจึงยอมรับประทาน

คนในบ้านของเด็กชายชาสพีระ พยายามที่จะให้เด็กเลิกรับประทานแบบนี้ โดยแสดงความเบื่อหน่าย รังเกียจ บางทีก็หลอกเอาของในบ้านทำเองให้รับประทาน บอกว่านางพราหมณีหุงต้มมาให้ก็มี

อยู่มาอย่างนี้เกือบสองปี เด็กชายชาสพีระจึงยอมเลิกรับประทานอาหารพราหมณ์มารับประทานอาหารร่วมกับพี่น้องได้

ชาสพีระเล่าเรื่องเดิมของตนตอนฟื้นจากที่ว่าตายหายสนิทดีแล้วว่า ตัวเขานั้นเป็นชาวตำบลเวเฮดี เขาถึงแก่ความตายเนื่องจากเข้าขบวนแห่ในงานแต่งงาน ของคู่บ่าวสาวคู่หนึ่งซึ่งแห่ไปยังต่างตำบล เขาขับรถล้อวัวของเขาเข้าขบวนแห่ไป เขาถูกวางยาพิษโดยชายผู้เป็นลูกหนี้ของเขาคนหนึ่งเอาขนมใส่ยาพิษให้เขากิน เขาเกิดมืดหน้าหมดสติ แล้วพลัดตกจากรถ ศีรษะฟาดพื้นถนนได้รับบาดเจ็บ อยู่ได้อีกหลายชั่วโมงก็ถึงแก่ความตาย

ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งเด็กชายชาสพีระตอนนั้นอายุได้ ๗ ขวบแล้ว ได้เรื่องราวมาดังจะได้เล่าต่อไปนี้

บิดาของเด็กชายชาสพีระพยายามปิดบังเรื่องเด็กฟื้นจากที่ว่าตายมาเล่าเรื่องเป็นคนอื่น แต่ความก็ยังแพร่งพรายไปจนได้ก็เพราะเรื่องนางพราหมณีหุงหาอาหารแบบพราหมณ์ให้เด็กชายชาสพีระรับประทานนี่เอง ความก็ทราบกันในหมู่พราหมณ์

มีพราหมณ์ชาวเมืองราซัลปูร์ผู้หนึ่งซึ่งเป็นชาวบ้านเดียวกันกับเด็กชายชาสพีระได้ภริยาเป็นพราหมณ์ตำบลเวเฮดี ชื่อศรีมาติ ชยาโม นางไป ๆ มา ๆ อยู่ระหว่างเวเฮดีกับราซัลปูร์

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เด็กชายชาสพีระเห็นนางศรีมาติ ชยาโม เข้า ก็ร้องทักว่าเป็นน้า นางรู้เรื่องนี้ขึ้นจึงนำความไปเล่ากับญาติพี่น้องทางตำบลเวเฮดี

ความจึงปรากฏมีเหตุการณ์ตรงกับรับกันขึ้นว่า ทางตำบลเวเฮดี ซึ่งอยู่ห่างจากราซัลปูร์ราว ๓๒ กิโลเมตร บุตรชายของศรีชังคาร ลาล ทยากี ชื่อโสภาราม ถึงแก่ความตายเมื่ออายุ ๒๒ ปี โสภารามตายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยหน้ามืดตกจากรถเทียมวัว ตรงกันกับตามที่เด็กชายชาสพีระเล่า มีต่างกันเล็กน้อย คือฝ่ายตระกูลทยากี

ไม่ทราบว่า โสภารามตายเพราะถูกวางยาพิษโดยลูกหนี้ และพวกเขาก็ไม่ทราบเลยว่าโสภารามมีลูกหนี้

ไม่ช้าสามีของนางศรีมาติ ชยาโม ชื่อศรีระวี ทัต สุขลา ก็ไปยังราซัลปูร์ ไปดูเด็กชายชาสพีระ ต่อมาบิดาของโสภารามและญาติพี่น้องก็พากันไปเยี่ยมดูเด็กชายชาสพีระ ณ บ้านที่ราซัลปูร์ เด็กก็จำบิดาและญาติพี่น้องได้หมดในนามของโสภาราม

ต่อมาอีกสองสามสัปดาห์ ผู้จัดการโรงน้ำตาลแห่งตำบลเวเฮดี ก็จัดการขอนำตัวเด็กชายชาสพีระมายังตำบลเวเฮดี

พอลงจากรถไฟ ผู้จัดการก็บอกเด็กชายชาสพีระให้นำทางไปยังบ้านเดิมของตนเมื่อครั้งเป็นโสภาราม เด็กก็นำตรงไปยังบ้านของตนโดยไม่ลังเล

เด็กพักแรมอยู่ที่บ้านตำบลเวเฮดีหลายวัน เขามีความสุขสบายใจมากที่บ้านเดิมและตอนกลับก็แสดงความอาลัยมาก

ต่อแต่นั้นชาสพีระก็ไปยังตำบลเวเฮดีอยู่เสมอ ไปครั้งหนึ่ง ๆ ก็พักอยู่นาน ยิ่งฤดูแล้งยิ่งหลายอาทิตย์ทีเดียว ดูเด็กจะอยากอยู่ทางเวเฮดีมากกว่าราซัลปูร์เสียอีก พอกลับไปถึงราซัลปูร์ดูเขาหงอยเหงาไป

ดร. สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้สองครั้ง ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ต่อมาไปอีกครั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้สอบเรื่องราวพบหลักฐานต่าง ๆ เป็นอันมาก

ปรากฏว่าโสภารามมามีเหตุในตอนขบวนแห่งานแต่งงานแห่กลับตำบลเวเฮดี เหตุเกิดเมื่อยังอยู่ห่างจากตำบลเวเฮดีมาก พวกที่ไปพาคนเจ็บกลับบ้าน และโสภารามก็มาสิ้นใจที่บ้านตำบลเวเฮดี

ดังได้เล่ามาแล้วว่า เด็กชายชาสพีระไม่ยอมแตะต้องอาหารที่บ้านหลังจากฟื้นคืนชีวิตมาแล้ว จนนางพราหมณีข้างบ้านต้องหุงหาอาหารแบบพราหมณ์ให้จึงยอมรับประทาน ทางบ้านไม่พอใจ บางทีก็แกล้งหลอกว่า เป็นอาหารพราหมณีทำให้ ซึ่งแท้จริงทำเองที่บ้านอยู่ราวสองปี เด็กชายชาสพีระจึงเลิกรังเกียจ ยอมรับประทานอาหารทำที่บ้าน

บิดาชาสพีระเล่าว่า แม้เด็กบุตรชายยอมเลิกรับประทานอาหารพราหมณ์แล้ว แต่เด็กก็ยังถือตัวว่าเป็นโสภารามอยู่ดังเดิม เด็กพูดอยู่เสมอว่า เขาเป็นบุตรของนายชังคาระ แห่งตำบลเวเฮดี

ถ้อยคำที่ชาสพีระพูด ก็เป็นภาษาของวรรณะพราหมณ์ ใช้ศัพท์สูง ๆ ทั้งนั้น

ครั้งหนึ่งถึงกับเด็กชายชาสพีระจะหนีออกจากบ้านเพื่อกลับไปยังตำบลเวเฮดี

เขาทำตัวเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ พูดจาว่าเขามีภริยามีบุตรแล้ว ต่อมาเขาก็พูดเรื่องมีลูกมีเมียน้อยลง เพราะถูกเด็ก ๆ ด้วยกันพากันล้อเลียน แต่เขาก็ไม่เลิกคิดถึงบ้านที่ตำบลเวเฮดี

เมื่อชาสพีระอายุได้ ๖ ขวบ มารดาของเขาล้มเจ็บ เด็กชายชาสพีระบอกบิดาว่า ถ้าที่บ้านขาดเงินสำหรับรักษาพยาบาลแม่ เขาจะไปเอาให้ที่ตำบลเวเฮดี เงินของเขายังมีอยู่

เด็กชายชาสพีระเมื่อได้พบชาวสกุลทยากิ ซึ่งเป็นสกุลของนายโสภาราม ก็แสดงความรักใคร่ สังเกตเห็นได้ชัดว่า สำหรับเด็กชายพาเลชะวาระ ซึ่งเป็นบุตรชายของโสภาราม เด็กชายชาสพีระจะมีความรักใคร่มากเป็นพิเศษ เวลาชาสพีระไปเที่ยวบ้านที่เวเฮดี เขาจะนอนกับเด็กชายพาเลชะวาระ นอนด้วยกันสองคนในเรือนหลังเล็ก ๆ เขาทำตัวเหมือนเป็นบิดาของเด็กชายพาเลชะวาระ เวลาเด็กชายพาเลชะวาระไปโรงเรียนตอนเช้า เด็กชายชาสพีระบ่นไม่อยากให้ไป และเมื่อเด็กชายชาสพีระได้ของอะไร เขาจะให้แก่เด็กชายพาเลชะวาระ

ทั้งสองสกุลเห็นพ้องกันว่า เด็กชายชาสพีระมีความสุขเมื่อได้อยู่ที่เวเฮดี เมื่อเวลาทางบ้านราซัลปูร์มาตามตัวเด็กชายชาสพีระกลับ เด็กมักจะไม่ยอม บางทีร้องไห้เสียด้วย และเมื่อกลับมาอยู่ที่ราซัลปูร์ เด็กมักหงอย

ดร. สตีเวนสัน สังเกตเห็นว่า เด็กชายชาสพีระไม่ใคร่เล่นกับเด็ก ๆ ด้วยกัน ชอบอยู่คนเดียว บิดาของเด็กชายชาสพีระบอกว่า เดิมทีเดียวเด็กชายชาสพีระชอบของเล่นมากและสนุกสนานกับเด็ก ๆ ด้วยกัน แต่พอฟื้นจากคราวที่ว่าตายไปแล้วก็มาเปลี่ยนแปลงไป

เมื่อ ดร. สตีเวนสันไปพบเด็กในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เด็กอายุได้ ๑๔ ปี แกก็ยังมีลักษณะเงียบขรึมอยู่ แต่ดูแกพูดจาเล่าเรื่องได้สนิทสนมคล่องแคล่วกว่าที่ได้พบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

ญาติพี่น้องของชาสพีระบอกว่า เมื่อเด็กชายชาสพีระเล่าเรื่องชาติก่อน พวกเหล่านั้นไม่เชื่อ บางคนดุว่าเอาด้วยซ้ำว่าจะเพ้อเจ้อเหลวไหล เด็กชายชาสพีระก็ปลีกตัวออกห่างจากพี่น้อง ไม่แตะต้องอาหาร บอกว่าเป็นอาหารของวรรณะต่ำ เขาต้องรับประทานอาหารพราหมณ์ ซึ่งกิริยาวาจาเช่นนี้เองทำให้ญาติพี่น้องเกิดรู้สึกยกย่องเขาไม่ดุด่าว่าเขาอีก พยายามให้ความรักใคร่เขามากขึ้น แต่ดูเขาก็ยังวางตัวห่างจากพวกนั้นเห็นได้ชัด

เมื่อชาสพีระไปเยี่ยมบ้านเดิมที่เวเฮดีนั้น พวกพี่น้องชาสพีระรู้สึกไม่ใคร่จะกระตือรือล้นและสนใจนัก และพวกบ้านเวเฮดีรู้สึกว่าพวกพี่น้องของชาสพีระหวงแหนเกรงเด็กจะตกไปเป็นของพวกบ้านเวเฮดี แทนนายโสภาราม

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ มีการแต่งงานที่ตำบลเวเฮดี ชาสพีระขออนุญาตบิดามารดาไปในงานนี้ แต่บิดามารดาไม่ยอมให้ไป ด้วยเกรงว่าชาสพีระจะไปผูกพันสนิทสนมกับพวกทยากีที่เวเฮดีมากเกินไป

คราวหนึ่ง ศรี ชังการ ลาล ทยากี บิดาของโสภารามป่วย พวกพี่น้องก็ให้คนมาตามชาสพีระให้ไปยังเวเฮดีเพื่อเยี่ยมเยียน แต่พี่น้องชาสพีระไม่ยอมให้ไป ยิ่งจะให้ไปพบภรรยาหม้ายของนายโสภาราม ยิ่งไม่ให้ไปทีเดียว

ดร. สตีเวนสัน ได้สอบถามเด็กชายชาสพีระเกี่ยวกับภายหลังความตายของนายโสภาราม เด็กชายชาสพีระตอบว่า ตัวเขาคือนายโสภาราม หลังจากตายแล้วนั้นก็ได้พบพระรูปหนึ่ง พระรูปนั้นสอนเขาว่า ให้ไปเข้าร่างของเด็กชายชาสพีระ บุตรนายกิระธารี ลาล ชัด เขาจึงไปเข้าร่างของเด็กชายชาสพีระตอนเด็กชายชาสพีระมีลักษณะอาการว่าจะตายแล้วร่างก็ฟื้นขึ้นมา

การระลึกได้ว่า ตนเป็นนายโสภาราม เด็กชายชาสพีระจำสถานที่ เรื่องราวต่างๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายโสภารามได้มากมาย เช่น ชื่อของเขา เขาเป็นพราหมณ์ ที่ตำบลเวเฮดีมีท่อน้ำใหญ่ลอดใต้ทางรถไฟ ภริยาของเขาคือภริยาของนายโสภาราม เป็นชาวตำบลโมลนา วัวที่ลากรถของเขาตัวหนึ่ง สีขาวเขายาว อีกตัวสีดำเขาสั้น หน้าบ้านของเขามีต้นมะขามใหญ่ และบ้านของเขามีบ่อน้ำแห่งหนึ่งอยู่ในที่ดินของเรา อีกกึ่งหนึ่งอยู่ข้างนอก ซึ่งถูกต้องเป็นความจริงทั้งสิ้น

เมื่อเวลาบิดาของนายโสภารามเดินเข้ามาในบ้าน ชาสพีระเห็นเข้าก็ร้องว่า บิดาของเขามาแล้ว ท่านมาจากเวเฮดี เขาบอกด้วยว่า เขามีบุตรชื่อพาเลซวาระ ภริยาของเขาชื่อสุมนตร์ และเขายังออกชื่อญาติพี่น้องอีกมากมาย เมื่อเขาตายนั้นเขามีเงินส่วนตัวอยู่สิบรูปีใส่ไว้ในกระเป๋าเสื้อสีดำ และเสื้อนั้นเก็บไว้ในหีบ เมื่อคราวมารดาของชาสพีระป่วย ชาสพีระบอกว่าถ้าไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาล เขามีเงินอยู่ที่เวเฮดี ก็คือเงินรายนี้

เมื่อเขาไปบ้านที่เวเฮดี ญาติพี่น้องพาออกไปที่ทุ่งนาแล้วให้ชี้ว่า นาตอนไหนเป็นนาของเขา เขาชี้ได้ถูกต้อง

นอกจากชาสพีระจะจำบิดามารดา ญาติพี่น้องได้แล้ว เขายังจำบุคคลที่รู้จักได้อีกด้วย

เช่นมีชายคนหนึ่งมาบ้านของชาสพีระ ชาสพีระเห็นเข้าก็บอกว่าชายคนนี้เขารู้จัก เป็นเพื่อนบ้านของสกุลทยากี แต่คนนั้นมีความประพฤติไม่ดี เมื่อคราวพวกบ้านเขาวิวาทกับเพื่อนบ้าน ชายคนนี้เป็นคนตีสองหน้า

นี่แหละเป็นการระลึกชาติที่ ดร. สตีเวนสัน ว่าแปลกกว่ารายอื่น ๆ.

---

๑๖. รายเด็กหญิงสุขลา

เด็กหญิงสุขลา เป็นบุตรของนายศรีเซ็น คุปทาส ตำบลกัมปา ซึ่งอยู่ทางเบ็งกอลตะวันตก เกิดเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

เมื่อเด็กหญิงสุขลาอายุได้ ๑ ขวบ ๖ เดือน พอจะพูดได้บ้าง แกก็เอาหมอนหรือท่อนไม้ตามแต่จะมี มาโยกไปมาอย่างไกวเปลแล้วก็ออกชื่อว่า "มินู มินู"

ผู้ใหญ่ถามว่า มินูคือใคร เด็กสุขลาตอบว่า "ลูกฉัน"

สามปีต่อมา สุขลาก็เล่าเรื่องเกี่ยวกับมินู และ "เขา" มินูบอกว่า "เขา" นั้นคือสามีของสุขลาในชาติก่อน ซึ่งตามธรรมเนียมของชาวอินเดียจะไม่ออกชื่อผู้เป็นสามีหรือญาติผู้ใหญ่ เช่นอย่างสามีก็มักเรียกว่า "เขา" หรือพ่อของลูก อย่างรายนี้ก็เรียกว่า "พ่อของมินู" เป็นต้น

สุขลายังออกชื่อบุคคลอีกสองคน คือ เคตู และกรุณา ซึ่งเป็นน้องชายของสามีในชาติก่อน

สุขลาบอกว่า เคยอยู่กับสามี บุตร และญาติพี่น้องที่บ้านรัถทะละ ตำบลภัทภารา

ตำบลภัทภาราอยู่ห่างจากตำบลกัมปา ๑๘ กิโลเมตร

เด็กหญิงสุขลาเมื่อเติบโตขึ้น ก็มักกล่าวว่าอยากจะไปตำบลภัทภารา บางครั้งถึงกับว่า ถ้าไม่มีใครพาไปก็จะไปเอง เพราะเธอไปได้ถูก

บิดาของสุขลาเล่าเรื่องนี้แก่เพื่อนฝูง เขาทำงานเป็นพนักงานรถไฟ ก็ได้เล่าเรื่องนี้แก่เพื่อนร่วมงาน ชื่อ ศรี ปาละ ซึ่งอยู่ใกล้ตำบลภัทภารา และมีญาติอยู่ที่ภัทภาราด้วย จึงได้มีการสืบเสาะเรื่องราวขึ้น

ในที่สุดก็ได้ความว่า มีชายคนหนึ่งชื่อว่า เคตู อยู่ที่บ้านรัถทะละ ตำบลภัทภารา มีพี่สะใภ้ชื่อว่า มานา มานามีบุตรหญิงคนหนึ่งชื่อว่า มินู มานาถึงแก่ความตายในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑

เมื่อบิดาของสุขลาทราบเรื่องนี้เข้า ก็รู้สึกสนใจอยากจะพาสุขลาไปยังภัทภารา และทางฝ่ายบ้านเดิมของสุขลาก็มีความสนใจเช่นเดียวกัน พ่อผัวของมานาชื่อว่า ศรี อมฤตาลาล จักรวารตี จึงได้นัดแนะให้บิดาของสุขลา พาสุขลาไปยังบ้านของตน

ในฤดูแล้งปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ตอนนั้นสุขลาอายุได้ ๕ ขวบเศษ บิดามารดา ญาติพี่น้องก็พาสุขลาไปยังตำบลภัทภารา พอไปถึงตำบลภัทภารา สุขลาก็เดินนำหน้าตรงไปยังบ้านพ่อผัวชาติก่อนของตน คือ ศรี อมฤตาลาล จักรวารตี

ณ บ้านชาติก่อนของตนนี้ สุขลาจำบุคคล สิ่งของ และเหตุการณ์ได้เป็นอันมาก ดังจะยกมากล่าว คือ

เธอและสามีของเธอซึ่งชื่อ ศรี หริทัน จักรวารตี ไปดูภาพยนตร์ด้วยกันครั้งหนึ่ง แล้วพากันไปหาอาหารรับประทานด้วยกัน ซึ่งเรื่องนี้เหตุใดสุขลาจึงจำได้ ก็เพราะไม่ใช่เหตุการณ์ธรรมดา เนื่องจากสามีและเธอเมื่อครั้งเป็นมานานั้น ไปดูภาพยนตร์กับสามีครั้งเดียวในชีวิต และเมื่อกลับมาถึงบ้าน ยังถูกแม่ผัวซึ่งเป็นแม่เลี้ยงดุด่าเอาด้วย

การจำบิดาของสามีชาติก่อน และจดจำลูกสาวชื่อ มินู ตลอดจนสามีของเธอ สุขลาจำได้เอง โดยได้ไปพบที่บ้านของบิดาสามี พอไปถึงสุขลาเห็นท่าน ศรี หริทัน จักรวารตี ก็แสดงความเคารพ และเมื่อพบมินู ก็มีอาการน้ำตาไหล แสดงความรักใคร่ ในห้องนั้นมีญาติพี่น้องสกุลชาติก่อนของตนมารวมกันจำนวน ๒๐ ถึง ๓๐ คน มีผู้ถามว่า ชี้ตัวสามีของเธอได้ไหม ? สุขลาก็ชี้ไปยังนายศรี หริทัน จักรวารตี แล้วบอกว่า พ่อมินู ซึ่งเป็นธรรมเนียมของชาวอินเดียไม่ออกชื่อสามีดังกล่าวแล้วข้างต้น

น้องชายของสามี มารดาเลี้ยงของสามี สุขลาก็จำได้หมด น้องชายของสามี สุขลายังออกชื่อเล่น ๆ เรียกกันในบ้านได้ถูกต้องด้วย

มีผู้ถามว่า สุขลามีบุตรชื่อ มินู ผู้เดียวหรือ สุขลาบอกว่า มีลูกชายอีกคนหนึ่ง แต่ตายเสียก่อนมินูเกิด ซึ่งถูกต้อง

สุขลาบอกว่า มีผ้านุ่งส่าหรีอยู่สามผืน เมื่อครั้งเป็นมานา เก็บอยู่ในหีบเสื้อผ้า สองผืนเป็นผ้าจากพาราณสีซึ่งเป็นผ้าอย่างดีมีชื่อ ก็ถูกต้องเป็นความจริง

สุขลาบอกว่า ที่บ้านสามี มีวัวอยู่สองตัว บอกสีอย่างนั้นๆ แล้วยังมีนกแก้วอีกตัวหนึ่งด้วย

วัวและนกแก้วมีอยู่จริงถูกต้อง และสัตว์ทั้งสองนั้น วัวตายไปหมด นกแก้วก็บินหนีไปหลังจากมานาถึงแก่ความตายแล้ว

สุขลาเห็นจักรเย็บผ้าแล้วน้ำตาคลอหน่วย ครั้งเมื่อยังเป็นมานานั้นได้ใช้จักรเย็บผ้านี้เป็นประจำ

ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

ปรากฏว่าการระลึกชาติของเด็กหญิงสุขลา ไม่ได้ร่ำร้องจะกลับไปอยู่บ้านเดิมของตน เป็นแต่อยากไปเห็นเท่านั้น ในส่วนความผูกพันอาลัยกับสามีและบุตรของตนคือมินู ก็ปรากฏว่าเด็กหญิงสุขลาอยากให้นายศรี หริทัน จักรวารตี มาเยี่ยมเยียนเธอ ถ้าไม่มาเธอก็คอยและบ่นถึง

เมื่อสุขลาเห็นมินูบุตรหญิงในชาติก่อนของตน สุขลาพูดว่า มินูสูงขึ้น ส่วนตัวเธอนั้นเล็ก แต่สุขลาก็แสดงอากัปกิริยาต่อมินูอย่างมารดามีต่อบุตรที่รักมิได้ผิดเพี้ยน

คราวหนึ่งมีผู้มาหลอกสุขลา บอกว่ามินูเจ็บหนัก เด็กหญิงสุขลาร้องไห้เสียใหญ่ต้องปลอบกันเสียหนัก บอกว่า เวลานี้หายดีแล้ว จึงหยุดร้อง

ต่อมามินูเกิดไม่สบายขึ้นจริงๆ พอสุขลารู้เรื่องก็วุ่นวาย ขอให้พาไปยังตำบลภัทภาราเพื่อไปเยี่ยมดูให้จงได้ บิดามารดาปลอบอย่างไรก็ไม่ยอม ต้องพาไปเยี่ยมในวันรุ่งขึ้น ปรากฏว่ามินูค่อยยังชั่ว สุขลาก็สบายใจ

ในความเกี่ยวพันกับสามีชาติก่อนของเธอคือ ศรี หริทัน จักรวารตี นั้น เด็กหญิงสุขลาปฏิบัติต่อนายศรี หริทัน จักรวารตี เช่นเดียวกับภริยาชาวฮินดูปฏิบัติสามี เธอรับประทานอาหารเหลือจากสามีจานเดียวกันได้ แต่กับผู้อื่นแล้วเธอไม่ยอมทีเดียว

เด็กหญิงสุขลารู้ว่าสามีชาติก่อนชอบรับประทานอาหารอะไร เมื่อนายศรี หริทัน จักรวารตี มาเยี่ยมสุขลาที่บ้าน เด็กหญิงสุขลาบอกคนในบ้านให้จัดหาอาหารของชอบให้สามีชาติก่อนรับประทาน ซึ่งนายศรี หริทัน ก็ชอบอาหารนั้นจริง

จักได้กล่าวถึงเรื่องวรรณะต่อไป

ปรากฏว่าเด็กหญิงสุขลามักชอบอยู่คนเดียว ไม่ใคร่สุงสิงกับเด็ก ๆ ญาติพี่น้อง ชอบเล่นอยู่คนเดียว แม้การรับประทานอาหารก็ไม่ชอบรับประทานร่วมกับเด็กอื่น ๆ บิดาเด็กหญิงสุขลาเล่าว่า เมื่อเด็กหญิงสุขลาอายุได้ประมาณสามขวบ เธอเคยพูดกับเด็กอื่น ๆ ว่า เธอจะกินร่วมกับเด็กพวกนั้นได้อย่างไร เพราะว่าเธอเป็นพราหมณ์

ก็เป็นการถูกต้อง เพราะตระกูลจักรวารตีชาติก่อนของเด็กหญิงสุขลาอยู่ในวรรณพราหมณ์ ส่วนตระกูลคุปทาสไม่ใช่พราหมณ์

นิสัยใจคอของสุขลาออกจะเป็นคนหัวรั้น ซึ่งตรงกับมานาบุตรชาติก่อนของเด็กหญิงสุขลา ซึ่งเป็นคนหัวรั้นเช่นเดียวกัน

นิสัยใจคอย่อมติดตามไปได้ในชาติหน้า ดังเห็นได้ในเรื่องนี้.

---

๑๗. รายเด็กหญิงสวารณลทา

เด็กหญิงสวารณลทา เป็นบุตรของนายศรี มิสรา มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศึกษา-นิเทศก์ประจำจังหวัดชหทารปูร์ แคว้นมัธยประเทศ

เด็กหญิงสวารณลทา เกิดวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๙๑ ที่ตำบลชาลปูร์ จังหวัดติกัมการห์ แคว้นมัธยประเทศ

ตอนอายุได้สามขวบหกเดือน บิดามารดาอยู่ที่จังหวัดปั่นนะ แคว้นมัธยประเทศ บิดามีธุระเดินทางไปจังหวัดชาบาลปูร์ ห่างจากปั่นนะ ๒๗๒ กิโลเมตร ได้พาเด็กหญิงสวารณลทาไปด้วย

ขากลับพอผ่านจังหวัดกัตนี เด็กหญิงสวารณลทาบอกคนขับรถขึ้นมาเองว่า ขอให้เลี้ยวไปบ้านของเธอสักหน่อย และต่อมาตอนหยุดรถรับประทานน้ำชากันในกัตนีนั้นสวารณลทาพูดขึ้นว่า น้ำชาที่บ้านเธอใกล้ ๆ นั้น อร่อยดีกว่า

บิดาแปลกใจว่า ทำไมเด็กพูดอย่างนั้น แต่ก็ไม่ติดใจเท่าใดนัก

หลังจากนั้น เด็ก ๆ พี่น้องของสวารณลทาก็มาเล่าให้นายศรี มิสรา ผู้บิดาฟังว่า สวารณลทาเล่าเรื่องชาติก่อนให้พวกตนฟังว่า สวารณลทาเมื่อชาติก่อนอยู่ที่จังหวัดกัตนีในบ้านสกุลปาตัค สวารณลทายังได้รำและร้องเพลงแปลก ๆ ให้ดู ซึ่งเด็ก ๆ พี่น้องสวารณลทาไม่รู้เรื่อง เพราะท่ารำและเพลงซึ่งสวารณลทารำให้ดูนั้น แม้บิดามารดาของสวารณลทาเองก็ไม่เคยได้ฟังไม่เคยได้เห็น

บิดามารดาสอบถามดู เด็กหญิงสวารณลทาก็เล่าให้ฟังเหมือนกัน ภริยาของศาสตราจารย์อัคนีโหตริ ชื่อศริมาตี มาเที่ยวบ้านสวารณลทา สตรีผู้นี้บ้านเดิมอยู่ที่จังหวัดกัตนี ตอนนั้นสวารณลทาอายุได้สิบขวบ พอเด็กเห็นก็บอกจำได้ เคยรู้จักเมื่อชาติก่อน เด็กเล่าว่า จำได้เมื่อชาติก่อนนี้เธอเคยไปในงานแต่งงานนางศริมาตี ที่ตำบลติโลรา เกิดปวดถ่ายแล้วหาห้องน้ำไม่เจอ ทุลักทุเลแย่ ซึ่งนางศริมาตีรับว่าเป็นความจริง นายศรี มิสราจึงเชื่อว่าบุตรของตนระลึกชาติได้จริง ได้บันทึกเรื่องราวไว้ตามที่บุตรของตนจำได้

เรื่องที่เด็กหญิงสวารณลทาจำได้ มีเช่นจะนำมากล่าวดังต่อไปนี้

เกิดในจังหวัดกัตนี สกุลปาตัค

มีบุตรชายสองคน ชื่อ มุรลี และนเรศ

เดิมเธอชื่อ กมเลศ เมื่อครั้งเกิดที่เบงกอล และต่อมาเมื่อสิ้นชาติมาเกิดที่กัตนี เธอชื่อ พิยา

ปรากฏว่า ท่าที่เธอรำและเพลงที่ร้องให้พี่น้องดูดังได้กล่าวมาแล้ว เป็นท่ารำและเพลงของชาวเบงกอล

เด็กหญิงสวารณลทาจึงระลึกชาติได้ถึงสองชาติ คือเกิดที่เบงกอลชาติหนึ่ง และที่จังหวัดกัตนีอีกชาติหนึ่ง

สำหรับชาติเดิมที่เบงกอล สวารณลทาจำได้เพียงแต่ชื่อและการร้องรำทำเพลงเท่านั้น

ขอกล่าวถึงการจำเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งเด็กจำได้เมื่อครั้งเกิดที่จังหวัดกัตนีต่อไป

บิดาชื่อว่า ศรี หิระลาลปาตัค ชื่อนี้สวารณลทาจำคลาดเคลื่อนไป เพราะชื่อบิดาชาติเดิมที่กัตนีนั้นคือ ศรีชหิโกริ ลาลปาตัค ส่วนชื่อศรี หิระลาลปาตัค นั้น คือพี่ชายคนหัวปีของสวารณลทาเมื่อชาติก่อน

เด็กสวารณลทายังจำได้ว่า บ้านที่ปาตัคทาสีขาว ห้องสี่ห้องฉาบปูนขาวเสร็จเรียบร้อย นอกนั้นไม่ได้ฉาบปูน ประตูทาสีดำ และหน้าต่างมีลูกกรงเหล็กกั้น พื้นตอนหน้าบ้านประดับด้วยหิน ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ก็ปรากฏว่าเป็นความจริงถูกต้อง

เด็กบอกด้วยว่า ที่บ้านของเธอเมื่อชาติก่อนนั้นมีรถยนต์ใช้ ซึ่งชาวอินเดียนั้นน้อยคนที่จะมีรถยนต์ใช้ ถึงในสมัยนี้ก็ตาม

หลังบ้านของเธอมีโรงเรียนสตรี มีทางรถไฟอยู่ใกล้เคียงพอมองเห็นจากบ้านได้ และยังมีโรงทำปูนขาวอยู่ใกล้ ๆ พอมองเห็นปล่องไฟได้ ซึ่งลักษณะบ้าน ความใกล้เคียงกับสถานที่ที่ใดบ้าง นี้แหละทำให้ผู้ที่สนใจ คือ นายศรี มาเนรจี สืบหาบ้านชาติก่อนของเด็กหญิงผู้นี้พบ จึงได้ติดต่อกันขึ้น

เด็กบอกด้วยว่า ชาติก่อนนั้นเป็นโรคเจ็บคอ และได้ถึงแก่ความตายด้วยโรคเจ็บคอนี้ ตอนเจ็บหมอที่มารักษา คือนายแพทย์ภะพรต ซึ่งเรื่องนี้ ดร. สตีเวนสันว่า

สอบดูแล้ว พิยาถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจไม่ใช่เจ็บคอ และเจ็บด้วยโรคหัวใจนี้อยู่หลายเดือน ซึ่งเด็กหญิงสวารณลทาระลึกคลาดเคลื่อนไป ดร. สตีเวนสันเล่าว่า สังเกตเห็นมากรายทีเดียวในหมู่ผู้ระลึกชาติได้ ซึ่งมักจะเอาโรคประจำตัวของตนมาจำว่าตายด้วยโรคนั้น ๆ เอง

ดังได้เล่ามาแล้วข้างต้น เด็กหญิงสวารณลทาเล่าเรื่องชาติก่อนให้พี่น้องและบิดามารดาฟัง จึงรู้กันขึ้นว่าเด็กระลึกชาติได้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นายศรี มาเนรจี มีความสนใจได้ไปสืบเสาะบ้านเดิมของสวารณลทาตามที่เด็กเล่าไว้ ดังกล่าวข้างต้น ก็ได้พบกับครอบครัวสกุลปาตัค ณ จังหวัดกัตนี ตรงตามที่เด็กแจ้งไว้ ปรากฏว่าสกุลนี้มีหญิงผู้หนึ่งชื่อพิยา ถึงแก่ความตายเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ฉะนั้น ในฤดูแล้งปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นั้นเอง สกุลปาตัคทั้งฝ่ายบ้านเดิมและฝ่ายสามีของพิยาก็พากันเดินทางไปยังจังหวัดชหทารปูร์ สู่บ้านของเด็กหญิงสวารณลทา และต่อมาฝ่ายเด็กหญิงสวารณลทาก็พากันไปยังจังหวัดกัตนี ณ บ้านชาติก่อนของเด็กตอบแทนกัน

เด็กหญิงสวารณลทาได้พบหมู่ญาติและคนรู้จักจดจำได้ ดังขอยกมากล่าวต่อไปนี้

ที่บ้านของเด็กหญิงสวารณลทา พอเด็กเห็นนายศรี หริประสาท ซึ่งเป็นน้องชายของพิยา เด็กก็รู้เอง ทักก่อนว่า "บาบู" ซึ่งเคยเรียกกันมาแต่ชาติก่อน

ในคราวพบกันที่บ้านเด็กหญิงสวารณลทานี้ นอกจากครอบครัวเดิมที่กัตนีเข้ามาในบ้านแล้ว ยังมีคนในจังหวัดชหทาปูร์ปะปนมาด้วยอีก ๙–๑๐ คน ซึ่งสวารณลทารู้จักบ้าง ไม่รู้จักบ้าง

ในการทักทายกันนั้น ไม่มีการแนะนำตัวก่อนว่าใครเป็นใคร แต่เจ้าตัวผู้นั้นมักจะถามเด็กว่า ตัวเขาคือใคร ให้เด็กบอก บางคนเด็กตอบแล้วยังหลอกเด็กว่าไม่ใช่ เด็กก็ยืนยันอย่างเดิมก็มี

นายศรี จินตามินี ปานเดช สามีของพิยาก็ไปพร้อมด้วยบุตรชาย ชื่อ ศรี มุรลี ปานเดช ซึ่งเป็นบุตรของพิยา

พอเด็กเห็นนายศรี จินตามินี สามีชาติก่อน ก็บอกว่ารู้จัก แล้วมีอาการขวยอายตามแบบหญิงชาวฮินดู นายศรี จินตามินีเอารูปถ่ายของตนเป็นรูปหมู่ ถ่ายร่วมกับคนเก้าคน ถ่ายไว้เมื่อ ๔๐ ปีมาแล้ว ให้เด็กชี้ เด็กก็ชี้รูปนายศรี จินตามินี ได้ถูกต้อง

ฝ่ายนายมุรลี ซึ่งเป็นบุตรของเด็กเมื่อชาติก่อน ก็หลอกเด็กว่า เขาไม่ใช่บุตรของเด็กอยู่ตลอดเวลา เด็กก็ยืนยันอยู่เรื่อยไป

นายมุรลีได้พาเพื่อนผู้ชายไปด้วยคนหนึ่ง อายุรุ่นราวคราวเดียวกับนเรศบุตรของพิยา แล้วหลอกเด็กว่า นี่คือ นเรศ บุตรชายอีกคนหนึ่งของเด็กในชาติก่อน เด็กก็ยืนยันอยู่ตลอดไปว่าไม่ใช่คนนี้ ต่อมาเด็กได้พบนเรศ นเรศก็หลอกว่า เขาไม่ใช่นเรศ เขาคือคนอื่น ชื่อโภละ เด็กก็ไม่ยอมเชื่อ

เด็กบอกว่า เมื่อครั้งโน้น นายศรี จินตามินี เอาเงินจากหีบเก็บเงินของเธอไป ๑,๒๐๐ รูปี นายศรี จินตามินี เถียงว่าเอาเงินเพียง ๑,๐๐๐ รูปีเท่านั้น

บุคคลที่เด็กจำได้ว่าเกี่ยวข้องเป็นญาติพี่น้องกับเธอในชาติก่อน จะไม่ขอออกชื่อให้ยาวความ ขอกล่าวแต่เพียงว่า เด็กจำพี่น้อง สะใภ้ น้องของสามีได้หมด นอกนั้นยังจำสาวใช้ชาติก่อน คนเลี้ยงวัวในบ้านได้อีกด้วย ทั้ง ๆ ที่มีผู้หลอกว่าคนเลี้ยงวัวตายไปแล้ว เด็กก็ยังยืนยัน

เพื่อนบ้านของพิยาผู้หนึ่ง เด็กทักว่า เมื่อก่อนไม่เห็นใส่แว่นตา

เด็กมองเห็นชายคนหนึ่งในกลุ่มคนมุงดู บอกว่า คนนี้ขายหมากพลู ปรากฏว่าเป็นความจริง

เด็กบอกว่า ชาติก่อนเคยใส่ฟันทอง พวกที่ไปเยี่ยมหลอกว่า ไม่จริง นางพิยาฟันหลอ เด็กก็ยืนคำอยู่ว่า ใส่ฟันทอง พวกญาติพี่น้องซักถามฝ่ายภรรยาดู พวกผู้หญิงก็รับว่าพิยาใส่ฟันทอง

เด็กยังจำชื่อหมอตำแยประจำตำบลที่จังหวัดกัตนีได้ หมอตำแยผู้นี้ในตอนที่เด็กกล่าวถึง เปลี่ยนชื่อใหม่แล้ว แต่เด็กออกชื่อซึ่งเป็นชื่อเดิมก่อนเปลี่ยนใหม่

ที่บ้าน ณ จังหวัดกัตนี เด็กได้ชี้ให้ดูห้องที่ตนเจ็บและตายด้วย

ดร. สตีเวนสัน เล่าว่า เมื่อท่านไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ บิดาของเด็กในชาตินี้ บอกว่าเมื่ออยู่ร่วมกับญาติพี่น้องในปัจจุบัน สวารณลทาก็เป็นอย่างเด็ก ๆ ธรรมดา ๆ แต่เมื่อไปอยู่จังหวัดกัตนีไปอยู่ร่วมกับญาติพี่น้องชาติก่อน เด็กประพฤติตนเหมือนเป็นพี่สาวใหญ่ของบ้านนั้น แม้กับผู้ที่มีอายุตั้งสี่สิบหรือกว่านั้น เด็กก็ยังทำใหญ่อยู่ ฉะนั้นพวกเหล่านั้นจึงเชื่อว่าพิยามาเกิดใหม่แน่นอน

มีประเพณีของชาติฮินดูในวันสารทระฆี พวกพี่น้องให้ศีลให้พรกันและให้ของขวัญกันและกัน เด็กหญิงสวารณลทาก็ได้ไปร่วมกับพี่น้องในชาติก่อนโดยสนิทสนม เมื่อ ดร. สตีเวนสันไปพบบุคคลเหล่านั้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พบพี่น้องของพิยาพากันบ่นว่าปีนั้นสวารณลทาไม่ได้ไปร่วมสารทระฆี พวกเขาผิดหวังและเสียใจมาก เพราะเขารู้สึกว่าเขาขาดพิยาไป

ตัวสวารณลทาเอง เมื่อพบพวกปาตัคก็ดีใจจนน้ำตาไหล เมื่อจากมาก็คิดถึงอยากกลับไปพบอีก

การระลึกชาติของเด็กรายนี้ บิดามารดาของทั้งสองฝ่าย แม้จะไม่รู้จักกันมาก่อนก็สนิทสนมถ้อยทีถ้อยปราศรัยแลกเปลี่ยนความรู้กันดี และบิดามารดาของสวารณลทาก็ไม่รังเกียจทัดทานที่เด็กกล่าวถึงชาติก่อน ผิดแผกจากรายอื่นๆ

ครอบครัวปาตัค สกุลเดิมของเด็กหญิงสวารณลทา เป็นครอบครัวที่เป็นอยู่ทันสมัย พี่ชายผู้หนึ่งของพิยากล่าวว่า

เดิมเขาไม่เชื่อเรื่องตายแล้วเกิด บัดนี้เขาเชื่อแล้ว

นี่แหละเป็นเรื่องของเด็กผู้ระลึกชาติได้ถึงสองชาติ.

---

๑๘. รายเด็กชายระวี ชางการ์

เรื่องเดิมมีอยู่ว่า เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้เกิดเหตุฆาตกรรมอันน่าเสียวสยองขึ้นรายหนึ่งที่อำเภอชะหิบั๋ตติ กรุงคะนะอุช แคว้นอุตตระประเทศ เด็กชายอายุ ๖ ขวบ ชื่ออโศกกุมาร หรือเรียกเล่น ๆ ว่า มุนนา บุตรของนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ช่างตัดผม กำลังเล่นอยู่คนเดียว ผู้ร้ายสองคนได้ล่อเด็กเอาไปฆ่าเฉือนคอจนขาดด้วยมีดธรรมดาหรือมีดโกน

มุนนาเป็นบุตรคนเดียวของนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท คดีสงสัยไปในทางที่ว่าญาติของบิดาเด็กฆ่าเด็กเสียเพื่อมรดก เมื่อนายศรี ชะเกษวาร์ ตาย มรดกจะได้ตกเป็นของตน

มีผู้ไปพบศีรษะและเสื้อผ้าของเด็ก บิดาเห็นก็จำได้

มีคนถูกจับในคดีนี้สองคน คนหนึ่งชื่อชะวาหาร์ มีอาชีพเป็นช่างตัดผมเหมือนบิดาของเด็ก อีกคนหนึ่งชื่อชะตุริ เป็นคนรับจ้างซักเสื้อ

มีผู้เห็นเด็กเดินไปกับชายสองคนนี้ จึงได้จับกุมกันขึ้น

แต่แรกชะตุริรับสารภาพกับตำรวจด้วยวาจา แต่ภายหลังเมื่อถูกสอบสวน กลับปฏิเสธ

คดีไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่า สองคนนี้ร่วมกันฆ่าเด็ก ศาลยกฟ้องปล่อยจำเลยไปทั้งสองคน

ต่อมาอีกสองสามปี มีข่าวรู้มาถึงนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ว่า ณ อีกตำบลหนึ่งแห่งกรุงคะนะอุชนั้นเอง มีเด็กคนหนึ่งเกิดเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ หกเดือนเศษหลังจากมุนนาตาย เป็นบุตรของนายศรี บาบูรามคุปตะ เด็กนั้นชื่อว่า ระวี ชางการ์

บ้านของเด็กชายระวี ชางการ์ อยู่ห่างจากบ้านนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท เพียง ๒๐ เส้น

พอเด็กชายอายุได้สองสามขวบ ก็กล่าวถึงชาติก่อนของตนว่า เขาเป็นบุตรของชะเกษวาร์ ช่างตัดผมแห่งอำเภอชะหิบั๋ตติ เล่าถึงเรื่องราวของเด็กชายมุนนาต่าง ๆ เด็ก

เฝ้าแต่รบเร้าบิดามารดาถึงเรื่องของเล่นต่าง ๆ ซึ่งเด็กบอกว่า เมื่อเขาอยู่ที่บ้านก่อนนั้น เขาเคยมีของเหล่านั้น เด็กยังได้เล่าเรื่องนี้ให้ครูฟังเมื่ออายุได้ ๕ ขวบเศษ

เมื่อนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ได้ทราบเรื่องนี้เข้า แกก็ไปยังบ้านของนายศรี บาบูรามคุปตะ เพื่อจะสอบถามเรื่องราวดู นายศรี บาบูรามคุปตะ ไม่พอใจที่พ่อชาติก่อนของเด็กมายุ่ง และข้อสำคัญแกเกรงว่านายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท จะมาเอาเด็กไปเสียจากแกด้วย เด็กรบเร้าเรื่องของเล่นเมื่อชาติก่อนมาก นายศรี บาบูรามถึงกับไม่ยอมพูดจากับนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท เสียเลย

นายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ก็มิได้ลดละความพยายาม คอยหาโอกาสเมื่อนายศรี บาบูราม ไม่อยู่บ้าน ก็ไปหามารดาของเด็กชายระวี ชางการ์ ขอพูดกับเด็ก

วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ แกก็ได้พบเด็กชายระวี ชางการ์ สอบถามเรื่องราวต่าง ๆ ระวี ชางการ์ก็เล่าถึงเรื่องที่ตนเมื่อเป็นเด็กชายมุนนาถูกฆ่าโดยละเอียดที่ถูกฆ่าอยู่ริมแม่น้ำ สอดคล้องกับคำรับสารภาพของผู้ต้องหาคนหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ตอนนั้น ระวี ชางการ์ อายุได้ ๔ ขวบ และเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ครูของระวี ชางการ์ ก็ได้บันทึกเรื่องราวคำบอกเล่าของเด็กไว้ แล้วครูก็ส่งเรื่องนี้ไปให้ศาสตราจารย์ผู้หนึ่งชื่อ บี แอล อะตริยะ

บิดาของระวี ชางการ์ รู้เรื่องพ่อชาติก่อนของเด็กมาสอบถามเรื่องจากเด็ก ก็ไม่พอใจ พยายามขัดขวาง เฆี่ยนตีระวี ชางการ์ เสียใหญ่ ให้เลิกพูดจาเรื่องชาติก่อน ครูของเด็กเล่าว่า ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ สังเกตเห็นว่าเด็กไม่ใคร่กล้าพูดเรื่องชาติก่อนเหมือนแต่ก่อน เพราะกลัวถูกเฆี่ยน

แม้เพื่อนบ้าน เมื่อพ่อของเด็กได้ยินใครพูดถึงเรื่องนี้ก็ไม่พอใจ แกพยายามให้ใคร ๆ ลืมเรื่องลูกแกระลึกชาติได้เสีย บางทีถึงกับทะเลาะกับเพื่อนบ้านก็มี ต่อมาแกก็ส่งเด็กชายระวี ชางการ์ ไปอยู่ที่อื่นเสียปีเศษ ต่อมานายศรี บาบูราม ก็ถึงแก่ความตาย

ปรากฏว่าเด็กชายระวี ชางการ์ ยังกลัวผู้ที่ฆ่าเด็กมุนนาด้วย คราวหนึ่งเด็กเห็นผู้เคยฆ่าตนคนหนึ่งเข้า เด็กกลัวจนตัวสั่น

เด็กเคยบอกกับเพื่อนเด็กด้วยกันว่า จะแก้แค้นผู้ฆ่าตนที่ชื่อ ชะตุริ ซึ่งเคยรับสารภาพกับตำรวจด้วยวาจา แล้วกลับปฏิเสธ

เด็กเคยบอกกับครูว่า เขากลัวช่างตัดผมและคนซักเสื้อมาก เห็นเข้าก็ต้องวิ่งหนี

นายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ผูกใจเรื่องมุนนาลูกชายคนเดียวที่ถูกฆ่าตายนัก แม่ของเด็กก็ได้แต่คร่ำครวญโศกเศร้า แกพยายามจะเอาเรื่องเอาราวจากที่เด็กระวี ชางการ์ระลึกชาติได้มาดำเนินคดีต่อไป แกพูดอยู่แต่เรื่องนี้ แต่ก็ขาดพยานหลักฐาน เพราะคนกลัวเรื่องเป็นพยานมาก กลัวจะถูกผู้ต้องหาแค้นเคืองทำร้ายเอา

มีเรื่องขอยกมากล่าว คือมีรอยเหมือนแผลเป็นที่คอเด็กชายระวี ชางการ์ เป็นรอยแผลเป็นทางยาวพาดคอเด็ก มารดาของเด็กแจ้งว่าสังเกตเห็นเป็นรอยเหมือนถูกเชือดด้วยมีดพาดคอมาตั้งแต่เด็กอายุได้สามสี่เดือน มารดาเด็กบอกว่า แต่แรกรอยนี้อยู่ต่ำ เมื่อเด็กโตก็เลื่อนสูง ๆ ขึ้นไป และรอยก็จาง ๆ ลงไป เมื่อ ดร. เอียน สตีเวนสันไปสอบเรื่องนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ตรวจดูที่คอเด็ก ก็ยังเห็นรอยเหมือนแผลเป็นยาวถึงสองนิ้ว กว้าง ๑/๔ ถึง ๑/๘ นิ้ว เป็นรอยเหมือนถูกมีดจริง

แผลเป็นนี้ เด็กชายระวี ชางการ์ พูดตั้งแต่เริ่มระลึกชาติได้ว่า แผลนี้แหละที่ผู้ร้ายมันเฉือนคอเขา

ขอกล่าวต่อถึงเรื่องที่เด็กชายระวี ชางการ์ จดจำได้เพิ่มเติมจากเรื่องที่ได้เล่ามาแล้ว

นอกจากเด็กจำบิดามารดาชาติก่อน เด็กยังจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะที่ถูกฆ่าตาย เด็กระบุชื่อผู้ทำร้ายตนได้ทั้งสองคน บอกด้วยว่าคนหนึ่งเป็นช่างตัดผม อีกคนหนึ่งรับจ้างซักเสื้อ

ก่อนถูกฆ่า กำลังรับประทานขนมอยู่แล้วถูกหลอกชวนให้ไปเล่นเกริ มีผู้เล่าว่าเด็กชายมุนนาชอบเล่นเกริกับคนทั้งสองนี้อยู่ก่อนแล้ว

เด็กว่าถูกพาไปริมฝั่งแม่น้ำ แล้วเอาตัวไปฆ่าในสวนใกล้วัดจินตะมินี

ผู้ร้ายตัดคอเขาแล้วเอาตัวไปฝังที่หาดทราย

เด็กจำชะตุริผู้เคยฆ่าตนได้ คืนวันหนึ่งเด็กระวี ชางการ์ไปในงานบุญแห่งหนึ่ง ระวี ชางการ์ บอกกับเพื่อนเด็กด้วยกันว่า เขาเห็นผู้ที่เคยฆ่าตนแล้ว เขาจะต้องแก้แค้น

ตอนนายศรี ชะเกษวาร์ ประสาท ไปหาลูกชายเกิดใหม่ของตนนั้น เขานั่งรวมอยู่กับคนหลายคน เด็กมองดูเขา แล้วเขาพูดกับเด็กว่า "ที่รัก มานี่ เธอชื่ออะไร เธอรู้จักฉันไหม" เขาพูดกับระวี ชางการ์ อย่างนี้หลายครั้ง แต่เด็กไม่ตอบ ได้แต่เอียงอายแล้วดูท่าทีจะสะอื้น เขาก็พูดต่อไปว่า "หนูเอ๋ย ไม่ต้องกลัวหรอก จำไม่ได้หรือว่าเจ้าเคยขอเงินฉันเสมอ" เด็กนิ่งเฉยอยู่สักยี่สิบนาที แล้วก็เข้าไปใกล้นายศรี ชะเกษวาร์ นั่งลงบนตัก แล้วพูดว่า "พ่อ ฉันเคยเรียนหนังสือที่โรงเรียนชะหิปาติ กระดานไม้ของฉันเก็บไว้ในตู้"

เด็กบอกว่า เขามีกระเป๋าใส่หนังสือไปโรงเรียนด้วย ดร. สตีเวนสัน ก็ได้เห็นกระเป๋านั้น

เขาเคยมีปืนด้วย ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะในชาตินี้ เด็กชายระวี ชางการ์ ไม่มีปืนเล่นเหมือนเมื่อครั้งเป็นเด็กชายมุนนา ด้วยเหตุว่านายศรี บาบูราม ยากจน ปืนเป็นของแพง นายศรีชะเกษวาร์ มีลูกคนเดียว จึงทูนหัวไว้ เด็กอยากได้อะไรก็ซื้อให้ ดร. สตีเวนสันก็ได้เห็นปืนนั้น

เขาเคยมีช้างไม้เล่นด้วย

เขาเคยมีตุ๊กตารูปพระกฤษณะ

เขาเคยมีลูกหนังผูกเชือกดึงเล่น

พ่อเคยให้แหวนทอง เก็บไว้ในลิ้นชักโต๊ะ

เขาเคยมีนาฬิกาข้อมือเรือนหนึ่ง

เมื่อนายศรี ชะเกษวาร์ ไปหาเด็กระวี ชางการ์ ได้ผูกนาฬิกาข้อมือนั้นไปด้วย เขาเห็นบอกว่า นาฬิกาของตน

เมื่อคราวนายศรี ชะเกษวาร์ ไปหาระวี ชางการ์ ได้นำยายของมุนนาไปด้วย ระวี ชางการ์ เห็นเข้าก็ทักว่า "ยาย"

นี่แหละ เป็นเรื่องของผู้ถูกฆาตกรรมมาเกิดใหม่แล้วระลึกชาติก่อนได้ และน่าคิดที่เมื่อเกิดใหม่ ระยะเวลาห่างจากเมื่อตายเพียง ๖ เดือนเศษเท่านั้น.

---

๑๙. รายเด็กหญิงมัลลิกา

รายนี้เรื่องมีอยู่ว่า

นางสาวกุมารี เทวี สภาพาที อยู่ที่เมืองเวลเลอร์ ป่วยด้วยโรคไข้รากสาด ถึงแก่ความตายในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ อายุได้ ๒๘ ปี เธอมีพี่ชายคนหนึ่งและน้องสาวสองคน

ต่อมาน้องสาวของเธอผู้หนึ่ง ชื่อ ศริมะตี แต่งงานกับนายศรี โมโรกัสสิกะมะนี มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยบรรณารักษ์ห้องสมุดเทศบาลจังหวัดปอนดิเชอรี่ และอยู่ในจังหวัดปอนดิเชอรี่นั้น

ทั้งสองสามีภริยาอยู่เรือนสองชั้น ปรึกษากันเห็นว่า ลำพังสองคนผัวเมียอยู่ชั้นบนชั้นเดียวก็พอ ส่วนห้องชั้นล่างให้เช่าเสียก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงบอกข่าวแบ่งให้เช่าเรือนของตนสำหรับห้องชั้นล่าง

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ก็มีครอบครัวหนึ่งมาเช่าบ้านชั้นล่างอยู่ คือ ครอบครัวนายศรี อะโรโมกัม และภรรยา มีบุตรหญิงคนหนึ่งชื่อมัลลิกา อายุเพิ่งได้ ๘ เดือน เกิดเมื่อวันที่ ๔ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ครอบครัวนี้ย้ายมาจากเมืองมัดราส และเด็กหญิงมัลลิกาได้กำเนิดที่มัดราสนั้น เมืองเวลลอร์อยู่ห่างจากมัดราสประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

พอเด็กมัลลิกาเติบโต ก็มีความผูกพันอยากใกล้ชิดกับนางศริมะตีมากขึ้นตามวัย ตอนอายุเกือบครบ ๔ ขวบ มัลลิกาได้ขึ้นไปชั้นบนเป็นครั้งแรก มัลลิกามองไปยังหมอนปักอยู่ที่เก้าอี้ในห้องของนางศริมะตี ก็ชี้มือไปยังหมอนนั้นแล้วบอกว่าเขาทำเอง

หมอนใบนั้น ปรากฏว่าผู้ปักคือ นางสาวกุมารี เทวี สภาพาที พี่สาวของนางศริมะตี ผู้ตายไปแล้วโดยไข้รากสาด ณ เมืองเวลลอร์นั่นเอง ศริมะตีจึงบอกเด็กว่า หมอนนี้คนปักตายไปแล้วกว่าสิบปี เด็กมัลลิกาก็พะยักหน้าบอกว่า นั่นแหละคือตัวเธอ

เด็กหญิงมัลลิกาเรียกนางศริมะตีว่าน้องสาว แต่ศริมะตีไม่อยากคิดถึงพี่สาวผู้ตายไปแล้ว จึงห้ามไม่ให้เด็กเรียก ให้เรียกตนว่าน้า

แต่เด็กก็ยังมีความผูกพันอยู่กับนางศริมะตีอยู่เรื่อย ๆ ไปจนเติบโต มีโอกาสเมื่อใดเด็กก็ขึ้นบันไดไปหานางศริมะตีแล้วช่วยทำงานให้ เด็กอยากอยู่กับนางศริมะตีนาน ๆ

ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ พ่อแม่พาเด็กมัลลิกาไปเที่ยวพักผ่อนที่เมืองมัดราส นางศริมะตีและสามีไปเที่ยวเมืองมัดราสและเยี่ยมเด็กมัลลิกา มัลลิกายังอยากจะตามศริมะตีกลับมายังเมืองปอนดิเชอรี่

นางศริมะตีได้สังเกตเห็นว่า เด็กหญิงมัลลิกามีลักษณะนิสัยเหมือนพี่สาวของตนที่ตายแล้วหลายประการ เช่น ท่าทางตอนอาบน้ำ การยิ้ม ท่วงทีในการเดิน คือชอบเดินนำหน้าคนอื่น และชอบการหุงข้าวต้มแกง

คราวหนึ่งนางศริมะตีและสามีพาเด็กไปเที่ยวเมืองเวลลอร์ ได้นำเด็กไปยังบ้านพี่ชายของนางสาวเทวีสภาพาที

มัลลิกาเห็นรูปผู้ใหญ่สองคนก็ชี้บอกว่า เป็นรูปบิดามารดาของเธอ ซึ่งรูปนั้นเป็นรูปบิดามารดาของเทวี มัลลิกาในชาติก่อน

มัลลิกาดูรูปหมู่แล้วชี้ไปที่รูปพี่ชายของเทวี บอกว่าเป็นรูปของพี่ชายเธอ แล้วบอกว่า เขาไม่ใคร่อยู่บ้านเลย และปรากฏเป็นความจริง เพราะพี่ชายของเทวีมีกิจธุระการงานต้องเดินทางจากบ้านเสมอ ๆ

นางศริมะตีเล่าว่า เมื่อเทวียังไม่ตาย เธอมีวัวตัวหนึ่ง และรักวัวนั้นมาก เทวีตั้งชื่อวัวตัวนั้นว่า จันเทวี วัวตัวนี้ตายก่อนมัลลิกาเกิดหลายปี

วันหนึ่งศริมะตีคุยกันเรื่องวัวจันเทวีตัวนั้น และออกชื่อวัวต่อหน้ามัลลิกา มัลลิกาได้ยินเข้า ก็กล่าวขึ้นทันใดว่า เธอจำได้ เรื่องเจ้าวัวจันเทวีตัวนั้นมันยอมให้ลูกสุนัขกินนมมันด้วย

ทุกคนก็นึกขึ้นได้ว่า เป็นความจริงตามที่เด็กว่า เมื่อวัวจันเทวีมีลูกมันยอมให้ลูกสุนัขกินนมมัน และก็ไม่มีผู้ใดได้เล่าเรื่องนี้ให้มัลลิกาได้ยินก่อนเลย

เมื่อมัลลิกาได้พบพี่ชายของเทวี ก็ร้องทักว่าเป็นพี่ชายทันที ได้แสดงความรักความอาลัยเช่นเดียวกับที่รักศริมะตี และไม่ยอมออกห่างเว้นแต่จะไปโรงเรียน เธอได้เรียกเขาว่าพี่ชาย จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ก็ยังเรียกอย่างนี้อยู่ ตอนนั้นเด็กมัลลิกาอายุ ๗ ขวบ พี่ชายเทวีอายุ ๕๕ ปี ใครเห็นก็แปลกใจว่า ชายอายุ ๕๕ ปีมีน้องสาวเป็นเด็กเล็ก ๆ ทั้งอยู่ในสกุลอื่นด้วย

พี่ชายของเทวีได้แยกอยู่ต่างหากจากบ้านเดิม วันหนึ่งเด็กมัลลิกาพูดกับเขาว่า ทำไมจึงไปอยู่ที่อื่น ไม่อยู่บ้าน

เด็กมัลลิกามีใจผูกพันรักใคร่กับครอบครัวศริมะดีมาก ไม่ยอมห่าง และดูจะรักมากกว่าบิดามารดาแท้จริงของตน แต่บิดามารดาของเธอก็ไม่รู้สึกเสียใจหรืออิจฉาประการใด คงสนิทสนมกลมเกลียวกับครอบครัวศริมะดีดังเดิม

การระลึกจำชาติก่อนได้ของเด็กหญิงมัลลิกาผู้นี้ ไม่เหมือนรายอื่นๆ คือเด็กไม่เล่าเรื่องราวในชาติก่อน นอกจากจะพบเหตุการณ์ หรือสิ่งของอะไรเป็นเครื่องเตือนให้ระลึกนึกถึงจึงจะจำขึ้นมาได้ เช่นพบบุคคล เห็นสิ่งของ เป็นต้นว่าหมอน หรือใครออกชื่อวัวที่ตนรัก เป็นต้น.

---

๒๐. รายเด็กชายปาระโมท

เด็กชายปาระโมท ชาระมา เป็นบุตรคนที่สองของศาสตราจารย์บังคีเบฮารี ลาล ชาระมา จังหวัดพิเสาลี แคว้นอุตตรประเทศ เกิดในจังหวัดพิเสาลี เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

ท่านศาสตราจารย์บิดาของเด็กชายปาระโมท เป็นอาจารย์สอนภาษาสันสกฤต ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พออายุได้ประมาณสองขวบหกเดือน เด็กชายปาระโมทก็บอกมารดาว่า มารดาไม่จำเป็นต้องหุงหาอาหารหรอก เพราะเขามีภรรยาอยู่ที่โมราดาบัดมาช่วยได้

อายุได้ ๓–๔ ขวบ ก็พูดว่า ที่เมืองโมราดาบัดเขามีโรงทำขนมปัง เขามีโรงทำน้ำโซดา เขาเป็นคนหนึ่งในพวก "โมฮันบราเดอส์" ซึ่งมั่งมี มีห้างร้านอยู่ที่สะหะรานปูร์

เด็กชายปาระโมทเล่าว่า เขาเจ็บหนักแล้วตายด้วยรับประทานนมเปรี้ยวมากเกินไป และบอกด้วยว่า เขาตายในอ่างอาบน้ำ

ทีแรกบิดาของเด็กชายปาระโมทก็ไม่สู้จะสนใจเรื่องราวของลูก แต่ข่าวคราวก็แพร่กระจายออกไปทุกที ๆ จนรู้ไปถึงสกุลหนึ่งชื่อสกุล เมห์รา แห่งเมืองโมราดาบัด

พี่น้องของสกุลดังกล่าวมีโรงน้ำโซดา โรงทำขนมปัง ชื่อว่า "โมฮันบราเดอส์" และยังมีห้างร้านอีกแห่งหนึ่งที่สะหะรานปูร์ สกุลนี้มีพี่น้องคนหนึ่ง ชื่อ ปาระมะนันท์ เมห์รา

ปาระมะนันท์ เมห์รา เป็นโรคเกี่ยวกับกระเพาะและลำไส้อักเสบอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุที่เขารับประทานนมเปรี้ยวเกินขนาด แล้วถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ ณ เมืองสะหะรานปูร์

นายปาระมะนันท์มีธุรกิจร่วมกับพี่น้องสามคน และลูกพี่ลูกน้องอีกคนหนึ่ง ที่เมืองโมราดาบัดและสะหะรานปูร์ มีโรงแรมสองแห่ง ห้างขายของสองแห่ง โรงภาพยนต์หนึ่งโรง ปาระมะนันท์ยังมีโรงทำขนมปัง โรงทำน้ำโซดาส่วนตัว ควบคุมกิจการเองเป็นเวลานานหลายปีก่อนหน้าที่จะถึงแก่ความตาย

เมื่อครอบครัวของปาระมะนันท์ได้ข่าวเรื่องเด็กชายปาระโมทเล่าเรื่องชาติก่อน ก็พากันเดินทางไปดูเด็กที่เมืองพิเสาลี ในฤดูแล้ง ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ตอนนั้นเด็กชายปาระโมทอายุเกือบได้ ๕ ขวบ แต่ไม่ได้พบเด็ก ฝ่ายบิดามารดาของปาระโมท จึงพาเด็กปาระโมทไปยังเมืองโมราดาบัดบ้าง เพราะเด็กรบเร้า และต่อมายังได้พาเด็กไปยังเมืองสะหะรานปูร์อีกด้วย

หลังจากนั้น ทั้งสองฝ่ายก็เยี่ยมเยียนติดต่อกันเสมอมา

เมื่อเด็กชายปาระโมทไปกับบิดาและญาติยังเมืองโมราดาบัดและเมืองสะหะรานปูร์ เขาจดจำบุคคล สิ่งของ และสถานที่ต่างๆ ได้มากมาย

เมืองโมราดาบัดอยู่ทางเหนือของเมืองพิเสาลีประมาณ ๑๔๔ กิโลเมตร และเมืองสะหะรานปูร์ซึ่งนายปาระมะนันท์อยู่เหนือขึ้นไปอีกเกือบสองร้อยกิโลเมตร

เด็กเล่าว่า เมื่อชาติก่อนครั้งเขาเป็นนายปาระมะนันท์ เขามีภรรยาและมีบุตรชาย ๔ คน บุตรหญิง ๑ คน มารดาของเขาก็อยู่ที่เมืองสะหะรานปูร์ เขามีกิจการงานห้างร้าน โรงแรม โรงภาพยนต์ โรงทำน้ำโซดา โรงทำขนมปัง ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น

ที่สถานีรถไฟเมืองโมราดาบัด พอลงจากรถไฟ เด็กเห็นนายศรี การามจันท์ เมห์รา ผู้เป็นลูกพี่ของนายปาระมะนันท์ชาติก่อนของตน ก็เข้ากอดคอร้องไห้ เรียกว่า พี่ พี่

เด็กจำทางตั้งแต่สถานีรถไฟจนถึงร้านโมฮันบราเดอส์ได้ดี ทั้งหมดพากันขึ้นรถสองล้อเทียมม้าแบบชาวอินเดีย พวกผู้ใหญ่บอกคนขับให้ไปตามทางที่เด็กบอก เด็กชายปาระโมทก็บอกให้คนขับรถเลี้ยวไปทางโน้นทางนี้ จนถึงบ้านที่ตนเคยมีชีวิตอยู่เมื่อชาติก่อน พวกผู้ใหญ่บางคนยังหลอกเด็กว่า ไม่ใช่ทางนี้ ไปทางโน้น เด็กชายปาระโมทก็ไม่ยอมไปตามที่ผู้ใหญ่หลอก

ตามทางผ่านศาลาหอประชุมของเมืองโมราดาบัด แม้ไม่มีป้ายเป็นแต่เพียงตึกรูปเหมือนสุเหร่า เด็กก็ยังจำได้ บอกว่าเป็นหอประชุมเมืองโมราดาบัด

พอถึงบ้าน เด็กก็ถามขึ้นก่อนว่าใครดูแลบ้านนี้ เด็กมองหาที่นั่งคอยรับลูกค้าที่ตนเคยนั่งแต่ไม่พบ ปรากฏว่าเมื่อนายปาระมะนันท์ตายแล้ว พวกพี่น้องได้ย้ายที่นั่งนั้นไปไว้เสียที่อื่น

เด็กชายปาระโมทไปตรวจดูเครื่องทำน้ำโซดา พวกผู้ใหญ่แกล้งถอดท่อน้ำออกเสียก่อนเด็กไปถึง เด็กเห็นก็บอกขึ้นเองว่า ท่อน้ำหลุดให้จัดการต่อเสีย

พอเด็กชายปาระโมทเดินเข้าไปในห้องนอนที่เคยนอนเมื่อชาติก่อน เห็นมีม่านกั้นห้อง ก็ถามนายศรี เมห์รา ว่า "พี่กั้นม่านนี้หรือ" นายเมห์ราก็ถามว่า ทำไมถาม เด็กตอบว่า เมื่อเขาอยู่ยังไม่กั้นม่านนี้

เด็กชี้ตู้ในห้อง บอกว่าเคยเก็บของในตู้นั้น

ที่บ้านนั้นมีโต๊ะชนิดขาสั้นตัวหนึ่ง เด็กชี้บอกว่าเป็นโต๊ะของเขาสำหรับนั่งรับ-ประทานอาหาร

พอเด็กปาระโมทเดินเข้าไปในบ้าน ก็ร้องทักมารดาของนายปาระมะนันท์ว่า "แม่" ก่อนที่ผู้อื่นใดจะพูดแนะนำ

มองเห็นลูกสาวของนายปาระมะนันท์ ก็ร้องทักว่า "ลูก"

ในห้องนั้นมีหญิงนั่งอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ มีผู้ถามขึ้นว่า เขาจำภรรยาของเขาได้ไหม? เด็กมองไปทางภรรยาของนายปาระมะนันท์ แล้วยืนขวยอาย นางก็จับเด็กขึ้นนั่งบนตัก

เด็กบอกว่า "ฉันกลับมาหาเธอแล้ว ทำไมเธอจึงไม่แต้มพินธิ" ซึ่งตามธรรม-เนียมผู้หญิงมีสามีจะต้องแต้มพินธิเป็นสีแดงที่หน้าผาก เมื่อเป็นแม่หม้ายก็ไม่ต้องแต้ม

นางใช้ผ้าส่าหรีสีขาวนุ่งห่มตามแบบธรรมเนียมของหญิงแม่หม้าย เด็กชายปาระโมทบอกว่า ทำไมจึงนุ่งขาว ไม่ดีเลย

ลูกชายคนหัวปีของนายปาระมะนันท์ ได้เรียกเด็กชายปาระโมทโดยออกชื่อตัวเขา เด็กบอกว่า อย่าเรียกชื่อ เพราะตามธรรมเนียมชาวอินเดียเขาไม่ให้ออกชื่อบิดามารดา เขาบอกว่า เขาเป็นพ่อ แต่เวลานี้ตัวเล็กไปหน่อยเท่านั้น

ตอนนั้นลูกชายคนเล็กของปาระมะนันท์กลับจากโรงเรียนเข้ามาในบ้าน มีผู้ถามว่า ใครมา เด็กตอบว่า ลูกฉันมา และออกชื่อเด็กได้ถูกต้อง

ครอบครัวของนายปาระมะนันท์ มีโรงแรมสองแห่ง ชื่อเซอชิลโฮเตล และวิคตอรี่โฮเตล วิคตอรี่โฮเตลสร้างขึ้นภายหลังเซอชิลโฮเตล เด็กชายปาระโมทไปถึง

โฮเตลวิคตอรี่ ได้ชี้มือไปยังตู้ใบหนึ่ง บอกว่า ตู้นี้เขาซื้อมาตั้งไว้ที่เชอชิลโฮเตล ไม่ใช่ที่โฮเตลนี้ ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะพวกพี่น้องได้ย้ายตู้ใบนั้นจากเชอชิลโฮเตล

ที่เมืองสะหะรานปูร์ เด็กชายปาระโมทมองเห็นชายผู้หนึ่งยืนอยู่ ก็บอกว่าคนนั้นเป็นหมอและเป็นเพื่อนกันด้วย

แล้วเด็กก็ชี้ไปยังชายชาวมุสลิมผู้หนึ่ง ชื่อยาสมิน บอกว่าคนนั้นเป็นหนี้เขาอยู่ ให้เอาเงินมาใช้เขาเสีย ทีแรกชายนั้นปฏิเสธ เด็กชายปาระโมทก็ยืนยันว่า ชายนั้นยืมเงินเขาไปแน่นอน พวกผู้ใหญ่ก็บอกกับชายนั้นว่า ไม่เป็นไรหรอก เรื่องเงินทอง พวกเขาไม่ติดใจที่จะเอาคืน ยาสมินจึงยอมรับว่าได้ยืมไปจริง

เด็กเห็นคนขับรถบรรทุก ก็ร้องเรียกออกชื่อคนขับรถได้ถูกต้อง

ผู้ใหญ่พาเด็กชายปาระโมทไปเที่ยวเมืองเดลฮี เด็กจดจำสถานที่ต่าง ๆ ได้หลายแห่ง เขาว่าเมื่อก่อนเคยมาเที่ยว ปรากฏว่านายปาระมะนันท์เคยไปเที่ยวเมืองเดลฮีก่อนตาย

ดร. สตีเวนสันได้ไปสอบเรื่องนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ปรากฏว่าเด็กมีความจำเลือนลางไปมาก แต่ก็ยังพอจำบางอย่างได้อยู่

เมื่ออายุระหว่าง ๕ ถึง ๗ ขวบ เด็กปาระโมทจำอะไรได้มากทีเดียว พอเติบโตขึ้นก็ค่อย ๆ เลือนลางไป

แต่ยังมีลักษณะนิสัยใจคอเดิมติดตัวอยู่ คือตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก ๆ ทีเดียว เด็กชายปาระโมทชอบเล่นสร้างตึกราม ต่อสายไฟฟ้าเข้าไปใช้ ชอบเอาดินมาปั้นเป็นขนมปัง เอาแก้วใส่น้ำต่างน้ำชา แล้วเล่นเลี้ยงกัน

เขาชอบรับประทานขนมปังและน้ำชา และชอบน้ำโซดามาก เขาชอบพูดถึงน้ำโซดาเสมอ ๆ

ท่านผู้อ่านคงจำได้ว่านายปาระมะนันท์ตายเพราะรับประทานนมเปรี้ยวเกินขนาด

เมื่อเกิดมาเป็นเด็กชายปาระโมท ปรากฏเด็กชายปาระโมทไม่ชอบน้ำนม ยิ่งนมเปรี้ยวยิ่งเกลียดนัก เขาเคยบอกบิดาของเขาว่า อย่ารับประทานนมเปรี้ยวเพราะให้โทษมาก

พออายุได้ ๑๗—๑๘ ปี เขาก็พอจะรับประทานนมเปรี้ยวได้บ้าง แต่ก็ไม่ชอบ ผิดลักษณะของชาวอินเดียซึ่งชอบนักหนา

ที่เด็กชายปาระโมทบอกว่า เขาตายในอ่างน้ำนั้น พวกญาตินายปาระมะนันท์ ก็ว่า ความจริงก่อนนายปาระมะนันท์จะตายได้ให้นายปาระมะมันท์อาบน้ำ นาย ปาระมะมันท์อาบน้ำแล้วก็ตาย

แต่อย่างไรก็ดี ปรากฏว่าเด็กชายปาระโมทกลัวน้ำ เขาไม่กล้าดำน้ำ แม้อาบน้ำ ก็ยังไม่กล้าเอาน้ำรดหัว

มีลักษณะพิเศษของเด็กชายปาระโมท คือตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก ๆ เขาไม่สุงสิงกับ เด็กรุ่นเดียวกัน ชอบอยู่คนเดียว

เขาชอบรบเร้าให้บิดามารดาให้พาเขาไปยังเมืองโมราดาบัด บางทีถึงกับร้องไห้ ให้พาไป มารดาต้องหลอกว่าให้เรียนหนังสือเสียก่อน เมื่ออ่านหนังสือออกแล้วจะพา ไป เด็กบอกว่าไม่เห็นจะต้องเรียนหนังสือ เพราะเมื่อก่อนนี้เขายังทำงานได้ มีห้างมี ร้านได้โดยไม่ต้องเรียนหนังสือเลย

เด็กบอกด้วยว่า บ้านนี้จน บ้านก่อนของเขารวยกว่านี้มาก

ตั้งแต่ยังเป็นเด็กน้อย ๆ เด็กชายปาระโมทมีความโน้มเอียงไปในทางศรัทธาใน การศาสนาเหมือนนายปาระมะนันท์ นายปาระมะนันท์เคยบวชครั้งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ นายปาระโมทอายุได้ ๒๐ ปี เขามีความสนใจเรื่องดูลายมือ มาก ซึ่งก็ปรากฏว่านายปาระมะนันท์ก็เคยเป็นนักดูลายมือสมัครเล่น นายปาระมะนันท์ เคยทายวันตายของน้องสะใภ้ และก็แม่นเสียด้วย

ปาระโมทพูดภาษาอังกฤษได้หลายคำ ซึ่งใคร ๆ ในครอบครัวของเขาไม่เคย พูดเลย เช่นคำว่า ร้านทำขนมปัง อ่างอาบน้ำ หอประชุมจังหวัด และชื่อบริษัทหลาย บริษัทในอินเดีย เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งก็คล้องจองกับชีวิตของนายปาระมะนันท์ซึ่งเขา พูดภาษาอังกฤษได้

ความผูกพันกับครอบครัวชาติก่อนของนายปาระโมทนั้น มีมากทีเดียว คราว หนึ่งลูกชายนายปาระมะนันท์แต่งงาน ปาระโมทไม่ได้ไปในงานนั้น เขาก็แสดงความ หงุดหงิดกระวนกระวายใจมาก

ลูกสาวของนายปาระมะนันท์คนหนึ่งชื่อ กุฌารี เปรมละทา เมห์รา ทำงานอยู่ที่จังหวัดบูดาวน์ใกล้พิเสาลี เปรมละทามาเยี่ยมเยียนปาระโมทเสมอ และมีความรักปาระโมทมาก เมื่อเปรมละทาหายไปนาน ๆ ปาระโมทก็บ่น บ่นเหมือนบิดาไม่ได้พบบุตร และอากัปกิริยาซึ่งปาระโมทแสดงต่อนางก็เป็นเช่นเดียวกับบิดาต่อบุตร ต่อมานางก็บอกกับปาระโมทว่า เรื่องชาติก่อนก็เป็นอันแล้วไปแล้ว ขอให้ติดต่อกันอย่างพี่สาวกับน้องชายจะดีกว่า ปาระโมทก็คล้อยตาม

ความจำชาติก่อนของเขาปาระโมทจางลงไป ๆ ทุกทีเมื่อเติบโตขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ปรากฏว่าปาระโมทลืมเรื่องชาติก่อนไปมาก จะจำได้ก็ต่อเมื่อได้พบบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ จึงจะนึกย้อนไปได้ถึงชาติก่อน หรือเมื่อมีผู้ถามขึ้นก็นึกทบทวนได้บ้าง

บิดามารดาปาระโมท บอก ดร. สตีเวนสันว่า เมื่อเด็ก ๆ ปาระโมทเรียนหนังสือเก่ง แต่พอเติบโตขึ้นก็เรียนไม่ใคร่ดี ซึ่งทั้งนี้มารดาของปาระโมทมีความเห็นว่าคงเป็นด้วยเด็กระลึกชาติได้นี่เอง ทำให้สติปัญญาไม่ใคร่ดีเมื่อโตขึ้น

แต่อย่างไรก็ดี ปาระโมทไม่เก่งก็เรื่องเรียนหนังสือเท่านั้น แต่เรื่องการงานแล้วปาระโมทเก่งทีเดียว เช่นคราวหนึ่งญาติของเขามีร้านค้าขายเล็ก ๆ อยู่แห่งหนึ่งซึ่งแกจะต้องทิ้งร้านไปทำธุระที่ต่างจังหวัดชั่วคราว จึงมอบหมายให้ปาระโมทดูแลร้าน ปรากฏว่าปาระโมททำได้เรียบร้อยดีทีเดียว เป็นที่แปลกใจของบิดามารดา

บิดาของเขาจึงเห็นว่า ปาระโมทควรจะศึกษาในทางธุรกิจการค้า แต่ปาระโมทคัดค้านว่า อาชีพธุรกิจค้าขายไม่เหมาะกับกาลสมัยของอินเดียเสียแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เขาสนใจศึกษาในวิชาเคมี

นี่แหละเป็นเรื่องการสืบเนื่องของชีวิตนักธุรกิจมาเกิดใหม่เป็นบุตรของอาจารย์สอนภาษาสันสกฤตในมหาวิทยาลัย.

ผู้ระลึกชาติได้ในประเทศไทย

---

๒๑. รายเด็กชายบงกช พรหมศิลป
ตำบลท่าตะโก อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๐๘ ได้มีข่าวเกรียวกราวเกิดขึ้นในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับลงข่าวติดต่อกันอยู่หลายวัน เป็นข่าวที่น่าตื่นเต้น เกี่ยวกับเรื่องเด็กชายผู้หนึ่งอายุ ๓ ขวบ เกิดระลึกชาติได้ เมื่อชาติก่อนถูกแทงตายแล้วเกิดใหม่ รบเร้าบิดามารดาให้พาตนไปหาบิดามารดาของตนในชาติก่อน เมื่อไปถึงก็จำได้ ยังได้ซักถามสิ่งของเรื่องราวต่าง ๆ ได้เหมือนเป็นชายหนุ่มคนเก่า ขอนำรายละเอียดตามที่เก็บความได้จากหนังสือพิมพ์มาประมวลดังต่อไปนี้ :–

พบเด็ก ๓ ขวบระลึกชาติได้ เป็นลูกชายครูใหญ่ อ้างเมื่อชาติก่อนอายุ ๑๙ ปี เพื่อนแทงตายขณะกลับจากเที่ยวงาน และรบเร้าให้แม่คนปัจจุบันพาไปเยี่ยมบ้านเดิมซึ่งห่างกันเกือบ ๑๐ กิโลเมตร พอเด็กพบแม่ในชาติก่อน ร้องถามเรื่องทรัพย์สินที่เคยใช้ในสมัยก่อน ซึ่งแม่คนเดิมก็รับรองว่าตรงกันทุกอย่าง รวมทั้งเรื่องเดิมของเด็กชายผู้ระลึกชาติก็ตรงกันกับลูกชายที่ถูกแทงตายเมื่อหลายปีมาแล้ว

เกี่ยวกับเรื่องราวของความแปลกประหลาดรายนี้ เด็กชายผู้ระลึกชาติปางก่อนได้ก็คือ เด็กชายบงกช พรหมศิลป ปัจจุบันอายุได้ ๓ ขวบ เป็นบุตรของนายอมร พรหมศิลป ครูใหญ่โรงเรียนวัดแรง ตำบลดอนคา อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนมารดาชื่อนางไสว พรหมศิลป

ข่าวลือเกี่ยวกับการระลึกชาติแต่ปางก่อนได้นี้ได้แพร่สะพัดขึ้น ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้ไปถามข้อเท็จจริงจากปากคำของญาตินางไสว ผู้เป็นมารดาของ ด.ช. บงกช ที่บ้านเลขที่ ๑๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลดอนคา อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ และได้รับคำชี้แจงว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องจริง คือเมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ด.ช. บงกชได้

รบเร้านางไสวมารดาคนปัจจุบันให้พาไปที่บ้านของตนเองซึ่งอยู่บ้านหมู่๔ ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดเดียวกัน ซึ่งห่างจากบ้านถึง ๑๐ กิโลเมตร

โดย ด.ช. บงกชได้เล่าว่า เมื่อชาติก่อนนั้น ชื่อจำรัส เป็นบุตรคนโตของนางศรีนวลและอาจารย์ม่าน และก่อนที่จะเสียชีวิตนั้น ตอนนั้นอายุได้ ๑๙ ปี ขณะที่กลับจากเที่ยวงานวัดหัวถนนมากับเพื่อนสองคน ระหว่างทางได้นั่งปัสสาวะ ได้ถูกเพื่อนสองคนกลุ้มรุมเอามีดแทงถูกบริเวณท้องทะลุสิ้นใจตายคาที่ ด.ช. บงกชได้บอกตัวคนแทงด้วย โดยคนหนึ่งในสองคนร้ายที่ถูกระบุนั้น ปรากฏว่าขณะนี้ได้ตายไปแล้วหนึ่งคนเมื่อ ๕ ปีก่อน

สำหรับประวัติของอาจารย์ม่าน และนางศรีนวลนี้ ซึ่ง ด.ช. บงกชอ้างเป็นพ่อแม่เดิมแต่ชาติก่อน ปรากฏว่าเป็นคนทางภาคอีสาน แต่ต่อมาได้อพยพมาอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์

เมื่อนางไสวได้พา ด.ช. บงกชไปถึงบ้านของนางศรีนวลแม่คนเดิมแล้ว ด.ช. บงกชได้พูดเรื่องรถจักรยาน แหวน และนาฬิกา ซึ่งเป็นสมบัติของตนเมื่อชาติก่อน นางศรีนวลก็ยอมรับว่าของเหล่านั้นมีจริง โดยเฉพาะในข้อสำคัญคือนางศรีนวลได้บอกว่าบุตรคนโตของนางที่ถูกฆ่าตายคนนั้นก็ชื่อตรงกับที่ ด.ช. บงกชอ้าง คือ ชื่อนายจำรัส และถูกแทงตายเมื่ออายุ ๑๙ ปี ตรงกันกับที่ ด.ช. บงกชได้บอกไว้ก่อนทุกประการ

นอกจากนั้น ปรากฏว่าขณะที่ ด.ช.บงกชไปเยี่ยมบ้านนางสอาดซึ่งเป็นน้องสาวของนายจำรัส ได้พาลูกมาเยี่ยมนางศรีนวลผู้เป็นมารดา พอ ด.ช. บงกชเห็นเข้า ก็ร้องบอกเป็นภาษาอีสานว่า ให้น้องสาวนำตัวหลานไปอาบน้ำเสีย เนื้อตัวมอมเหลือเกิน เป็นเรื่องประหลาดมาก เพราะเป็นเรื่องปรากฏต่อหน้าผู้สื่อข่าว

นายอมรและนางไสวซึ่งเป็นบิดามารดาของ ด.ช.บงกช ก็ไม่เคยอยู่ทางภาคอีสานและพูดสำเนียงอีสานไม่เป็นเลย แต่ขณะที่ ด.ช. บงกชไปพบนางศรีนวลแม่คนเดิมซึ่งเป็นคนภาคอีสาน ก็ส่งภาษาอีสานตามนางศรีนวลอย่างชัดเจนอีกด้วย ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้ถามเรื่องราว ด.ช. บงกช และให้ ด.ช. บงกชตอบเป็นภาษาอีสาน ด.ช. บงกชก็ตอบเป็นภาษาอีสานได้อย่างชัดเจนทุกคำ

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้ไปพบกับนางไสว และ ด.ช. บงกช เด็กน้อยอายุ ๓ ขวบ ที่บ้านพานิชวัฒนา ในตลาดท่าตะโก ซึ่งนางไสวได้ไปช่วยพี่สาวขายของอยู่ นางไสวได้เปิดเผยถึงเรื่องน่าอัศจรรย์และความแปลกประหลาดของบุตรชายว่า เธอเกิดที่ตำบลดอนคา อำเภอท่าตะโก นั้นเอง จนเมื่ออายุ ๑๙ ปีก็ได้แต่งงานกับนายอมร พรหมศิลป์ ซึ่งปัจจุบันอายุได้ ๔๖ ปีแล้ว เป็นครูใหญ่โรงเรียนวัดแรง ตำบลดอนคา อำเภอท่าตะโก

หลังจากได้แต่งงานแล้ว ก็มีบุตรกับนายอมร ๑๐ คนด้วยกัน คนโตเป็นหญิงชื่อสุพิศ อายุ ๑๘ ปี คนที่สองเป็นหญิงชื่อสุพัฒน์ คนที่ ๓ ชื่อสมภพ เป็นผู้ชาย คนที่ ๔ เป็นหญิงชื่อสมเพชร์ คนที่ ๕ เป็นหญิงชื่อสุภาพ คนที่ ๖ เป็นหญิงชื่อช่อทิพย์ คนที่ ๗ และที่ ๘ พอเกิดมาก็ตายทั้งคู่ จนกระทั่งต่อมาได้เกิดบุตรชายชื่อ ด.ช. บงกช ปัจจุบันอายุ ๓ ขวบ ซึ่งปรากฏว่าระลึกชาติก่อนของตัวเองได้อย่างมหัศจรรย์ ส่วนคนที่ ๑๐ นั้น เธอกำลังตั้งท้องได้ ๗ เดือนแล้ว

เมื่อก่อนที่นางไสวจะตั้งท้องก็ไม่เห็นมีอะไรผิดปกติ และไม่เคยฝันเห็นอะไรด้วย แต่ที่มีอาการแพ้ท้องมากที่สุดก็คืออยากจะกินก๋วยเตี๋ยวและกะปิ ซึ่งปรกติแล้วเธอยืนยันว่าไม่ชอบกินกะปิเลย จนกระทั่งคลอด ด.ช. บงกชออกมา และเมื่อเริ่มพูดได้ลูกชายก็เริ่มพูดบ่นอู้อี้และร้องไห้เสมอว่าจะไปหาพ่อแม่ เธอก็ดุเอาเพราะเคืองว่า พ่อแม่ก็อยู่ด้วยกันเห็นอยู่แล้ว แต่เด็กกลับว่าไม่ใช่พ่อแม่ของแก เลยเกิดโมโหถึงกับตีด้วยไม้ก็มี เพราะเคืองว่าเด็กบอกว่าไม่ใช่แม่ของแก

เวลาล่วงมาอีกหลายเดือน ด.ช. บงกชก็ไปพูดกับคนข้างบ้านว่า เขาไม่ใช่ลูกของนางไสว เขาคือนายจำรัส ลูกชายของอาจารย์ม่านและนางศรีนวล พฤกเขียว บ้านอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก เขาถูกแทงตาย เขาอยากจะไปพบพ่อแม่ของเขาขอให้พาไปด้วย เมื่อได้ทราบข่าวจากชาวบ้าน นางไสวกับสามีก็เกิดเอะใจขึ้นมา จึงลองถาม ด.ช. บงกชดู ด.ช. บงกชก็บอกว่าเขาชื่อจำรัส ไม่ใช่ชื่อบงกชที่พ่อแม่ตั้งให้ เขาถูกแทงตายที่ข้างศาลเจ้า ตำบลหัวถนน และคนแทงเขา เขาก็บอกว่าเขารู้จักมันดี ชื่อนายแบนและนายมา มันช่วยกันแทงเขาจนตาย แล้วเอาสร้อยคอทองคำหนัก ๓ บาท แหวนทองนาค ๒ วง พร้อมกับนาฬิกาข้อมือของเขาไป

ตั้งแต่เกิดมา ด.ช. บงกชเด็กประหลาดผู้นี้ชอบกินปลาร้าและก๋วยเตี๋ยวผิดจากพี่น้องอื่น ๆ ที่บ้านของสามีภรรยา บิดามารดาของ ด.ช. บงกชไม่กินปลาร้า ด.ช. บงกชไปกินกับคนข้าง ๆ บ้าน และยิ่งกว่านั้นยังพูดภาษาอีสานได้อย่างดีอีกด้วย ทั้ง ๆ ที่ในหมู่บ้านนั้นไม่มีชาวอีสานเลย และบางครั้ง ด.ช. บงกชยังขอร้องมารดาให้บวชให้ ซึ่งเป็นที่ประหลาดใจมาก เพราะอายุ ด.ช. บงกชเพิ่งจะได้ ๓ ขวบเท่านั้น

นางไสวยังได้เปิดเผยต่อไปว่า จากคำพูดของบุตรชายทุก ๆ วันนั้น ทำให้นางกับสามีกลุ้มใจ เพราะคิดว่าบุตรคงเป็นอะไรไป บางครั้ง ด.ช. บงกชไปตัดผมที่ร้านลุงบัวในตลาดท่าตะโก ด.ช. บงกชยังบอกให้ลุงบัวช่างตัดผมโกนหนวดให้เขา ซึ่งลุงบัวเองก็งง

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้ไปพบกับลุงบัวช่างตัดผม ลุงบัวได้เปิดเผยว่า แกก็งงเหมือนกัน เด็กตัวเท่ากำปั้น ทำไมมันพูดได้เหมือนผู้ใหญ่ และเวลาตัดผมก็ต้องคอยแต่งให้เรียบร้อย

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้คุยกับ ด.ช. บงกชขณะที่กำลังเล่นอยู่ว่า เมื่อถูกแทงตายแล้วไปอยู่ที่ไหน ด.ช. บงกช วัย ๓ ขวบ ตอบอย่างฉาดฉานเหมือนผู้ใหญ่ว่า ก็อยู่ข้างกอไผ่นั่นแหละ ถามว่า อยู่คนเดียวหรือ ด.ช. บงกชตอบว่า อยู่คนเดียวสบายดี ข้าวปลาก็ไม่ต้องกิน อิ่มดี จะไปบ้านหาพ่อแม่ไปไม่ถูก เลยเดินเที่ยวอยู่จนพบพ่อเขาซึ่งหมายถึงนายอมรพ่อคนปัจจุบัน นั่งรถกลับจากประชุมครู ผ่านตำบลหัวถนนจะไปบ้านที่ตำบลดอนคา เขาเลยกระโดดเกาะท้ายรถพ่อมา ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้ถามว่าแล้วมาอยู่กับแม่ใหม่เมื่อไร ด.ช.บงกชไม่ตอบได้แต่พูดว่า "ถามไม่เข้าเรื่อง พอเสียทีซี" แล้วหันไปเล่นกับเพื่อนเด็ก ๆ ด้วยกัน

หนังสือพิมพ์ได้ถามหาความจริงต่อไปว่า แล้วใครฆ่าหนูตายเล่าถึงได้มาเกิดที่นี่ ด.ช. บงกชมองหน้าแล้วตอบอย่างฉุน ๆ ว่า ก็อ้ายแบนกับอ้ายมาซิ มันมาแทงข้างหลังแล้วแทงตรงพุงนี่ และตรงนี้ ด.ช. บงกชเอามือชี้ไปที่ท้องและสีข้างทำท่าอย่างทะมัดทะแมงพร้อมกับแสดงถึงถูกมือฆาตกรล็อกคอไว้แล้วแทงที่ท้อง ทำให้คนฟังหัวเราะกันครื้นเครง หนังสือพิมพ์ถามว่า เมื่อเขาแทงตายแล้วทำไมไม่ไปบอกตำรวจ ด.ช. บงกชบอกว่า

เขาหลับไปไม่รู้เรื่อง รู้แต่ว่าอยู่เฉย ๆ ไม่หิวอะไรเลย จากการสังเกตของคนข่าวหนังสือพิมพ์รู้สึกว่าการพูดจาของ ด.ช. บงกชเป็นการพูดที่เกินวัย ๓ ขวบของเขาอย่างมาก และบางครั้งก็จะหยุดพูดไปเฉย ๆ โดยไม่สนใจต่ออะไรทั้งสิ้น แม้ว่าใครจะถามก็ไม่ยอมพูด

เพื่อข้อเท็จจริงของข่าว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้รุดไปพบกับ นายไชยศิริ ธีรัทธานนท์ นายอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ นายอำเภอได้เปิดเผยว่า เรื่องนี้ได้ทราบแล้ว มีพระภิกษุหลายองค์ได้มาเล่าให้ฟัง นายอำเภอก็สงสัยอยู่เหมือนกัน เพราะเด็กอายุขนาด ๓ ขวบพูดจาได้อย่างนี้ แม้แต่เรื่องที่นายจำรัสถูกฆ่า นายอำเภอเองยังไม่รู้เรื่องเลย เพราะเพิ่งจะมารับหน้าที่ได้เพียง ๓ ปีเท่านั้น แต่เมื่อสอบถามคนเก่า ๆ เขาดูแล้วก็ว่ามีจริง และเด็กตัวขนาดนี้ก็ไม่น่าจะจดจำได้อย่างตาเห็นเลย มันเรื่องมหัศจรรย์จริง ๆ นายอำเภอเองก็งงเหมือนกัน พร้อมกันนั้นนายไชยศิริ นายอำเภอท่าตะโกได้ให้พนักงานเปิดดูทะเบียนคดีอาญา จึงทราบว่าเรื่องนี้มีจริง นายจำรัสอายุ ๑๘ ปี บุตรของนายม่านหรือสิงห์ พุฏเขียว และนางศรีนวล บ้านอยู่เลขที่ ๑๐๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก ถูกแทงตายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๔๙๖ เหตุเกิดที่บริเวณงานวัดหัวถนน ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก ซึ่งเป็นเรื่องจริงทุกอย่าง และเหตุการณ์ครั้งนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวน มีนายอำเภอเทิ้ม ช่างเรียนเป็นนายอำเภออยู่ และมีปลัดเลี่ยมเป็นปลัดอำเภอ ส.ต.ต. เจริญ และพล ฯ ภู่ เป็นผู้ไปชันสูตรพลิกศพ "ผมคิดว่าหลักฐานเหล่านี้ เด็ก ๆ ขนาดนี้ไม่น่าจะรู้ละเอียด แต่ก็น่าอัศจรรย์จริง ๆ ที่เด็กขนาดนี้รู้อย่างละเอียดและถูกต้องเสียด้วย" นายอำเภอเล่า

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ได้พบกับนายม่าน หรือสิงห์ พุฏเขียว อายุ ๖๑ ปี และนางศรีนวลภรรยาวัยไล่เลี่ยกัน ซึ่งอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๒ หมู่ ๒ ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก ซึ่ง ด.ช. บงกชระบุว่าเป็นพ่อเก่าและแม่เก่าของตนแต่ชาติก่อนนั้น นายม่านซึ่งเคยเป็นอาจารย์สักชื่อดัง ได้เปิดเผยถึงเรื่องราวของลูกชายที่ตายไปแล้วมาเกี่ยวพันกับ ด.ช. บงกชด้วยหยาดน้ำตาว่า "ผมไม่ทราบว่าจะเล่าอย่างไรคุณเอ๋ย มันตรงกับลูกของผมทุกอย่าง ผมมีอะไรอยู่มันก็รู้หมด จะไม่ให้ผมเชื่อได้อย่างไร" โดยที่นายม่านได้เปิดเผย

ว่า ตัวเขาเองเกิดที่บ้านคำประกอบ ตำบลคำประกอบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบล-ราชธานี แต่ว่าต่อมาได้ย้ายมาอยู่ที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จนกระทั่งอายุได้ ๓๐ ปี ก็ได้มาเป็นลูกจ้างเขาอยู่ที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จนกระทั่งได้มาอยู่กินกับนางศรีนวลแม่ของเด็กเขานี่แหละ" นายม่านเล่าแล้วชี้ไปทางเมียคู่ทุกข์คู่ยากซึ่งอยู่ข้าง ๆ พร้อมกับเล่าต่อไปว่า "ผมก็เริ่มทำนาเป็นลูกจ้างเขา มีเงินก็ซื้อนาเป็นของตัวเอง จนกระทั่งซื้อนาของตนเองไว้ได้ ๕๐ กว่าไร่ ผมแต่งกันเดือน ๖ พอเดือน ๗ เมียก็ตั้งท้อง พอเดือน ๓ เมียก็คลอดลูกออกมาเป็นผู้ชาย ผมตั้งชื่อว่าจำรัส

ต่อมามีบุตรอีกชื่อสวัสดิ์และสอาด คนหลังนี้เป็นผู้หญิง และคนที่ ๔ เป็นชายชื่อสมจิต ก็มีเท่านั้นแหละ แต่เจ้าสวัสดิ์ลูกคนที่ ๒ มันตายเสียก่อนเพราะป่วยเป็นไข้บวมตาย ส่วนเจ้าจำรัส ลูกชายคนโตของผม เมื่อเล็ก ๆ ผมก็ให้เข้าเรียนอยู่โรงเรียนวัดหัวถนนจนจบ ป. ๔ ก็ได้ออกมาช่วยพ่อแม่ทำนา มันทำนาเก่ง จนกระทั่งมันครบเกณฑ์ทหาร ผมก็พามันไปอำเภอเพื่อรับหมายเกณฑ์ พอรับหมายเกณฑ์มาได้ ๒ เดือนมันก็มาถูกแทงตายเมื่อ ๙ ปีมาแล้ว นายม่านหยุดเล่าเอาผ้าขาวม้าเช็ดน้ำตา

วันนั้นผมก็จำไม่ได้ว่าเป็นวันอะไร เขามีงานวัดที่หัวถนน มันก็บอกกับผมว่าจะไปเที่ยว ผมก็ไม่ว่าเพราะมันเป็นคนหนุ่ม จนกระทั่ง ๒ ยามเศษ จึงมีตำรวจมาบอกกับผมว่า ลูกชายถูกฆ่าตาย ตอนไปมันใส่ทองหนัก ๓ บาท นาฬิกา ๑ เรือน แหวนทองนาค ๒ วง พอผมไปถึงก็ไม่มี ตำรวจว่าถูกคนร้ายแทงชิงทรัพย์ไปหมด

ตอนนั้นผมยังจำได้ มันใส่เสื้อขาวแขนสั้น นุ่งกางเกงสีกากีขาสั้น มันนอนตายอยู่โคนต้นตะโกข้างศาลเจ้าติดกับที่นา

จนกระทั่งต่อมาวันรุ่งขึ้นตอนบ่ายเขาพลิกศพแล้ว ผมก็ได้เอาไปวัดเผาเลย ตอนนั้นดูเหมือนจะ ๓ โมงเย็น ผมก็ทำบุญ ๗ วันและ ๑๐๐ วันให้ และไม่เคยมาเข้าฝันหรือให้พบเห็นเป็นลางอะไรเลย พอเขาตายได้ ๓ เดือน ผมก็เอาจักรยานของเขาไปขายให้ทิดมีคนหมู่บ้านหนองเนินไป แต่พอตกกลางคืนเจ้าลูกชายคนเล็กของผมมันร้องไห้จนไม่ต้องนอนกันทั้งคืน ผมเลยไปจุดธูปเทียนบอกถึงจำรัส บอกเรื่องรถจักรยานของเขา เจ้าลูกคนเล็กก็หยุดร้อง ผมเลยต้องไปซื้อรถจักรยานคืนมาเก็บไว้ทุกวันนี้ แต่เสื้อผ้าของเขาผม

ได้ให้ท่านไปหมด เก็บไว้แต่มีดพกและกางเกงขายาวดำอีกหนึ่งตัวยังเก็บไว้เพราะไม่มีคนใส่" นายม่านเล่าพร้อมกับเผยความสัมพันธ์ระหว่าง ด.ช. บงกชว่า "ผมเองก็รู้เรื่องเมื่อต้นปีนี้เอง มีคนเขาลือกันว่าลูกผมไปเกิดที่ตำบลดอนคา ผมก็อุตส่าห์ไปกับเมียของผมเพื่อจะไปดูให้แน่ พอผมถามเขาไปก็ไปพบนางไสวแม่ของ ด.ช. บงกชเข้า พอผมเข้าบ้าน ด.ช. บงกชก็วิ่งมาหา ดูหมาให้ผมแล้วพูดภาษาอีสานกับผม ผมนึกเอะใจก็ลองถามเขาถึงเรื่องสีของรถจักรยานและมีดพก เขาก็บอกว่าช่วยเก็บไว้ให้เขาด้วย เขาเอามีดพกเสียบไว้ข้างฝา ผมก็งงเป็นไก่ตาแตก ยิ่งคุยถามไปเด็กก็ตอบได้อย่างถูกต้อง เขาต่อว่าผมไม่ไปหาเขาเลย เขาคิดถึงผมอยู่ตลอดเวลา เด็กตัวเล็ก ๆ พูดจาเหลือเชื่อ จนกระทั่งผมสังเกตดูนิ้วมือ นิ้วเท้า ก็เหมือนจำรัสลูกชายของผมทุกอย่างเว้นแต่ใบหน้าไม่เหมือน

จนกระทั่งผมถามว่าเวลาตายใส่เสื้ออะไรไป เขาก็ตอบว่าใส่เสื้อขาวแขนสั้น นุ่งกางเกงขาสั้นสีกากี ก็พ่อเป็นคนให้ใส่จำไม่ได้หรือ ผมเองถึงกับน้ำตาไหล แม่ของเขาเองก็ร้องไฮ้ เจ้าเด็กชายบงกชก็เข้าไปหาจะขอมาอยู่ด้วย แล้วเขาก็ถามถึงเรื่องเกวียนที่ผมเคยซื้อตอนที่เขายังมีชีวิตอยู่ ผมก็บอกว่าได้ขายไปแล้ว เขาก็ไม่ว่าอะไร และยังถามถึงน้อง ๆ ของเขาที่อยู่ด้วยกันอย่างถูกต้อง ผมร้องไห้เพราะผมเชื่อแน่ว่า ลูกของผมแน่ครับ มันเคยตีน้องมันยังเล่าถูกต้อง ผมกลับมาถึงบ้านได้ปรึกษากับเมียว่าจะขายที่นาสัก ๓๐ ไร่ แล้วเอาเงินไปขอซื้อตัวลูกคืนมา แต่ปรากฏว่าทางฝ่ายครูอมรและนางไสวซึ่งผมไม่เคยรู้จักกันมาก่อนเลยเขาไม่ยอม เขายังกลัวว่าผมจะเอาลูกคืนมา เขาไม่ยอมพามาหาเลย และเด็กมันก็จะมาอยู่กับผมด้วย ..." นายม่านพูดไปพลางน้ำตาก็ไหลยกผ้าขาวม้าเช็ดน้ำตาอยู่ตลอดเวลา

ขณะเดียวกัน ก็ได้เปิดเผยต่อไปว่า "สำหรับเรื่องมือมีดที่แทงลูกชายผมตายนั้น ปรากฏว่าตำรวจเขาได้จับตัวมาได้ ส่วนนายแบนได้หนีไปยังจับไม่ได้ แต่เมื่อฟ้องร้องถึงศาลแล้ว ศาลได้ตัดสินปล่อยเพราะหลักฐานไม่เพียงพอ ปรากฏว่านายมาถูกขังอยู่เพียง ๓ เดือนเท่านั้น และนายม่านยังได้เล่าต่อไปว่า สำหรับนายมานั้นเคยเป็นลูกจ้างของผม อยู่ช่วยทำไร่ข้าวโพดได้หนึ่งปีเศษก็ออกไป เป็นคนแถวหัวถนนนี้เอง เขาโกรธผมหาว่าผมไล่เขาออก เขาจึงคิดแก้แค้นฆ่าลูกผมเสีย ผมน่ะเชื่อแน่ว่า

เป็นลูกชายของผมอย่างแน่นอน เขายังสั่งผมว่า ช่วยน้องให้ดีด้วย เขาบวชเสียก่อน เขาจะมาช่วยผมทำนา โธ่ เด็กตัวแค่นี้พูดได้อย่างไร" นายม่านเล่าอย่างเศร้า ๆ.

เพื่อได้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วด้วยตนเอง ผู้เขียนจึงได้ถือโอกาสเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ ไปยังอำเภอท่าตะโกพร้อมด้วยเพื่อนอีกหลายคน มีคุณสาย รัตนสมบัติ หัวหน้ากองการสุรา กรมสรรพสามิต, คุณกริตย์ ผลทอง สรรพสามิตจังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น แห่งแรกที่ผู้เขียนไปสอบถาม คือบ้านนายม่าน นางศรีนวล บิดามารดาของนายจำรัส

บ้านของนายม่าน นางศรีนวล เป็นเรือนไม้ ใต้ถุนสูง หลังคาสังกะสี เปิดโล่งแบบบ้านชาวนาตามชนบททั่วไป บ้านหลังนี้คงรูปอย่างเดิมตั้งแต่นายจำรัสยังมีชีวิตอยู่ เมื่อไปถึงก็ได้พบนายม่าน นางศรีนวล และนางสอาดน้องสาวของนายจำรัสอยู่พร้อมหน้า นางสอาดมีสามีและบุตรแล้ว นางสอาดนี้แหละที่ตามข่าวว่า ด.ช. บงกชบอกให้นางสอาดอาบน้ำบุตรเสียให้สะอาด ส่วนน้องชายนายจำรัสอีกผู้หนึ่งที่ชื่อสมจิตนั้นกำลังเรียนหนังสืออยู่ที่วัดหัวถนน จึงได้ขอร้องให้มาพบเมื่อว่างจากการเรียน เพื่อได้ดูตัวว่ามีรูปร่างคล้ายคลึงนายจำรัสอย่างไร หลังจากได้ไปพบ ด.ช. บงกชแล้ว ก็ได้สังเกตเห็นว่า ด.ช. บงกช มีรูปร่างหน้าตาละม้ายมาทางน้องชายชาติก่อนผู้นี้มาก ผู้เขียนเสียใจที่ไม่อาจจะนำบุคคลทั้งสองมาถ่ายรูปพร้อมกันได้ เพราะอยู่ห่างไกลกันประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งที่จะติดตามบุคคลในเรื่องระลึกชาตินี้ยากมาก เพราะพบคนนี้ แต่ไม่อาจพบคนโน้นได้ เพราะไปธุระเสียบ้าง เช่นตอนไปบ้าน ด.ช. บงกช พบแต่ ด.ช. บงกช และมารดา คือนางไสว แต่ครูอมรไม่อยู่ ไปตามที่โรงเรียนก็ได้ความว่าหยุดพักไปหาอาหารรับประทานที่ตลาดอำเภอท่าตะโก ผู้เขียนนำรถไปที่อำเภอ วนรอบตลาดก็ไม่พบ พอออกจากบริเวณตลาด ก็เห็นเกาะท้ายรถจักรยานยนต์เพื่อนผ่านไป ต้องเอารถไล่กวดกันจึงได้พบตัว มิฉะนั้นก็ต้องติดตามกันอีกนาน แม้ไปสอบการระลึกชาติรายอื่น ๆ ที่จังหวัดราชบุรีก็ตาม เต็มไปด้วยอุปสรรค คือพบคนนี้แล้วไม่พบคนโน้น เพราะไปไร่เสียบ้าง ไปงานศพเสียบ้าง ต้องตามหากันให้วุ่นวายไปหมด และข้อสำคัญคือเรื่องเวลา ด้วยการไปมามีเวลาจำกัด

เมื่อไปพบบิดามารดาของนายจำรัสผู้เป็นชาติก่อนของ ด.ช. บงกชนั้น นางศรีนวลมารดานายจำรัสกำลังนอนป่วยอยู่ สอบถามอาการต่าง ๆ และดูชื่อยาตามที่แพทย์จ่ายให้ ทราบว่าเป็นวัณโรค ได้ถามว่า ด.ช. บงกชรู้เรื่องนางศรีนวลป่วยหรือเปล่า ได้รับคำตอบว่า ด.ช. บงกชได้มาเยี่ยมแล้วเมื่อวันเพ็ญ

ขอเล่าถึงอาการเจ็บป่วยของนางศรีนวลเสียในที่นี้ด้วย คนเจ็บมีรูปกายซูบผอมมาก ถามดูเรื่องอาหาร ได้รับคำตอบว่า คนเจ็บไม่ใคร่กล้ารับประทานอะไรที่เป็นของสด เพราะกลัวแสลง ก็รู้สึกสลดใจ ว่าน่ากลัวจะไม่รอดเสียแล้ว และเรื่องที่หวาดเกรงก็เป็นจริง คือหลังจากวันที่ผู้เขียนไปสอบถามเรื่องราวเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๘ นั้นแล้ว ต่อมาก็ได้ทราบว่า นางศรีนวลมารดาเก่าของ ด.ช. บงกชก็ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ นายอมรและนางไสวได้พา ด.ช. บงกชไปเยี่ยมถามข่าวมารดาชาติก่อน เพื่อนผู้เขียนเล่าว่าพบ ด.ช. บงกชตอนขากลับ ถาม ด.ช. บงกชว่าไปไหนมา ด.ช. บงกชร้องไห้ตอบว่า "ไปเยี่ยมแม่ศรีนวลมา" ความผูกพันระหว่าง ด.ช. บงกชกับมารดาในชาติก่อนยังมีอยู่แน่นแฟ้น

ขอย้อนกลับเล่าตอนไปสอบถามนายม่านและนางศรีนวลที่บ้านตำบลหัวถนนต่อไป นายม่านเล่าให้ฟังว่า ตำบลที่นายจำรัสตายนั้นเรียกว่า หัวถนนเหนือ ส่วนบ้านที่อยู่เรียก หัวถนนใต้ ที่เรียกแยกตำบลหัวถนนเหนือ หัวถนนใต้ นี้คือ เอาทางหลวงไปอำเภอท่าตะโกเป็นสำคัญ และสองตำบลนี้แยกกันโดยลักษณะพลเมืองที่อยู่ในตำบลนี้ ตำบลหัวถนนใต้ซึ่งเป็นที่อยู่ของนายจำรัส ผู้คนเป็นชาวอีสานทั้งหมด ส่วนหัวถนนเหนือที่นายจำรัสถูกแทงตายนั้น เป็นหมู่บ้านของคนชาวภาคกลางล้วน ๆ นายจำรัสขณะนั้นอายุ ๑๘ ปี ขึ้นทะเบียนทหารแล้ว ไปเที่ยวงานบวชนาคที่หัวถนนเหนือซึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวภาคกลาง คืนนั้นมีงานบวชนาคพร้อมกัน ๒ งานแยกกันคนละแห่ง นายม่านเล่าว่า นายจำรัสลูกชายได้พบนายมาและนายแบนที่งาน แล้วนายมาและนายแบนชวนนายจำรัสไปเที่ยวดูเพลงที่งานบวชนาคอีกแห่งหนึ่ง พอถึงกลางทาง นายจำรัสหยุดนั่งปัสสาวะที่ข้างทางใกล้กับศาลเจ้า ก็ถูกนายมาและนายแบนช่วยกันแทงนายจำรัสถูกที่หลังหนึ่งแผลและที่ท้องหนึ่งแผล นายจำรัสถูกแทงตายเมื่อเวลาประมาณ ๕ ทุ่ม

เกี่ยวกับการดำเนินคดีฆาตกรรมรายนี้ นายม่านเล่าว่า เจ้าพนักงานจับนายมาได้ แต่ศาลตัดสินปล่อยตัวไป เพราะพยานหลักฐานไม่เพียงพอ นายม่าให้การว่าแทงนาย จำรัสเมื่อนายจำรัสถูกแทงตายก่อนแล้ว เพราะนายแบนบังคับให้แทง มีคนได้ยินนาย จำรัสร้องให้ช่วยเหมือนกัน แต่ไม่มีใครไปช่วย

ศพของนายจำรัสเผาที่วัดหัวถนนเหนือ ใกล้เคียงกับสถานที่ตายของนายจำรัส นั้นเอง

ตามหลักฐานการดำเนินคดีของทางอำเภอ ปรากฏวันเกิดเหตุ ๙ เมษายน ๒๔๙๗ เวลา ๒๒.๐๐ น. เหตุเกิดที่ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ชื่อผู้ถูกทำร้ายหรือเสียหาย นายหรัด พุภูเขียว (ผู้ตาย) อายุ ๑๘ ปี เชื้อชาติสัญชาติไทย ที่อยู่ ๖ ต. หัวถนน

นายม่านเล่าถึงนิสัยใจคอของนายจำรัสบุตรชายที่ถึงแก่กรรมไปแล้วว่า ก่อนตาย นายจำรัสอยากจะบวชอยู่เสมอ และปรารภกับบิดาอยากจะบวชเณรมาก่อนถึงแก่ความตาย ๒ ปี นายม่านนางศรีนวลทัดทานไว้ เนื่องจากเกรงจะไม่มีใครช่วยทำนาด้วย นายจำรัสเป็นบุตรชายหัวปี เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงอยู่ จึงได้พูดปลอบโยนอยู่เสมอว่า อย่าเพิ่งบวชเลย รอไว้เมื่ออายุครบบวชแล้วจึงใคร่บวชเป็นพระเลยทีเดียว

ในเรื่องนายจำรัสอยากบวชก่อนหน้าถึงแก่ความตาย ๒ ปีนี้ น่าสังเกตว่า แม้เด็กชายบงกชขณะนี้ก็ได้บ่นกับนายอมรนางไสวเสมอว่า อยากบวช บางคราว ด.ช. บงกช เอาผ้าคลุมหัวแล้วทำท่าเป็นพระ บางคราวก็บอกนางไสวมารดาว่า เวลานี้โตเป็นผู้ใหญ่แล้ว จะบวชละ ทั้งชาติก่อนและชาตินี้ของนายจำรัส หรือ ด.ช. บงกชมีจิตเป็นกุศล ใคร่จะบวชในพระศาสนาอยู่เสมอ

ในครอบครัวของนายม่านนางศรีนวล มีนายจำรัสเป็นบุตรชายหัวปี คนที่สองเป็นชายแต่ถึงแก่ความตายด้วยเป็นไข้เมื่ออายุ ๑๓ ปี คนที่สามเป็นหญิงชื่อนางสอาด ขณะนี้มีบุตรแล้ว ซึ่ง ด.ช. บงกชได้พบแล้วบอกให้อาบน้ำแต่งตัวลูกให้ดีหน่อย ดังหนังสือพิมพ์ได้เล่ามาแล้ว บุตรคนสุดท้องของนายม่านนางศรีนวล ชื่อสมจิต ขณะนี้ยังเรียนหนังสืออยู่ชั้นประถมปีที่ ๗ ที่วัดหัวถนนใต้ ได้สังเกตรูปร่างหน้าตาของบุตรชายคน

สุดท้องนี้กับ ด.ช. บงกชแล้วว่า รูปร่างหน้าตามีส่วนสัดคล้ายคลึงกัน แต่ ด.ช. บงกช ริมฝีปากล่างแบะลงมามาก ครอบครัวของนายม่านนางศรีนวล มีนายจำรัสเป็นบุตรชาย คนเดียวที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของตระกูล นายม่านจึงทัดทานไว้ไม่ให้บวชจนนายจำรัส ถึงแก่ความตายไปโดยยังมิได้บวชสมประสงค์ เจตนานี้ยังตกทอดมาถึง ด.ช. บงกช ประสงค์ที่จะบวชอยู่อีก จนถึงกับบ่นกับนางไสวมารดาว่า โตแล้วอยากจะบวช อยู่เสมอ

อาหารที่นายจำรัสชอบรับประทาน คือ ก๋วยเตี๋ยวและขนมหวาน ๆ เป็นคนไม่ ชอบทำบาป เรียนจบชั้นประถมปีที่ ๔ แล้วก็ออกมาช่วยบิดามารดาทำนา นายจำรัส เป็นคนขี้โอ่ชอบแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสวย ๆ งาม ๆ เมื่อหมดฤดูทำนาแล้วมักปรารภว่า ปีนี้ แม่จะให้เครื่องแต่งตัวอะไรก็ไม่รู้ เมื่อนายจำรัสตายก็สวมสร้อยคอทองคำหนักถึงสาม บาท สวมนาฬิกาข้อมือทองคำ นายจำรัสอาจจะตายด้วยสาเหตุเรื่องเครื่องอาภรณ์นี้ เพราะผู้ร้ายประสงค์จะแย่งชิงเอาไปก็ได้

นายจำรัสเป็นคนพูดน้อย ข้อนี้เมื่อผู้เขียนไปสังเกตดูท่วงทีวาจาของ ด.ช. บงกช สังเกตเห็นได้ว่าไม่ใคร่พูด ลักษณะท่าทางสุขุม จะพูดก็พูดออกมาเองโดยใช้ถ้อยคำสั้นๆ

ก่อนถึงแก่ความตาย นายจำรัสมีสาวรักอยู่คนหนึ่งชื่อเทียน ปัจจุบันมีสามีแล้ว บ้านอยู่ใกล้เคียงกับบ้านนายจำรัส แต่ขณะที่ผู้เขียนไปสอบถาม นางเทียนและสามีไป ทำไร่เสียที่ต่างอำเภอ จึงไม่ได้พบเพื่อสอบถาม

เมื่อ ด.ช. บงกชมาเยี่ยมบิดามารดาชาติก่อน นางเทียนผู้เป็นคู่รักเก่าก็มาดู ด.ช. บงกชมองดูนางเทียนแล้วไม่พูดด้วย ภายหลังมีผู้ถามว่า ทำไมไม่พูดกับนางเทียน ด.ช. บงกชตอบว่า นางเทียนไปมีสามีเสียแล้ว นางเทียนไม่ดี

เรื่องนางเทียนคู่รักเก่าของนายจำรัสนี้ ดู ด.ช. บงกชยังผูกใจอยู่มาก เพราะ เมื่อผู้เขียนไปพบ ด.ช. บงกช หลังจาก ด.ช. บงกชกล่าวถึงผู้ฆ่าตนและทำท่าทางที่เข้า ทำร้ายให้ผู้เขียนดูแล้ว ยังเอ่ยถึงนางเทียนถึงสองครั้งว่า "อีเถียน อีเถียน" ตามสำเนียง ของคำอีสาน เป็นเรื่องน่าประหลาดที่เด็กเล็ก ๆ อายุเพียง ๓—๔ ขวบ ยังผูกใจเอ่ยชื่อถึง หญิงซึ่งมีสามีแล้ว

นายผิน บุญสิม บิดานางเทียนคู่รักเก่าของนายจำรัส ก็ยืนยันว่านางเทียนและนายจำรัสเป็นคู่รักกันก่อนที่นายจำรัสถูกฆ่าตายจริง

ได้ดูสถานที่ที่นายจำรัสถูกฆ่าตาย คือหัวถนนเหนือ วัดที่เผาศพนายจำรัสและศาลเจ้าที่กล่าวถึง แต่กอไผ่ไม่มีแล้ว สถานที่ที่นายจำรัสถูกฆาตกรรมอยู่ห่างจากบ้านของนายจำรัสซึ่งเรียกว่าหัวถนนใต้ประมาณ ๒ กิโลเมตร เสร็จแล้วก็ได้เดินทางไปยังบ้านดอนคา ตำบลที่เกิดของ ด.ช. บงกช ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านของนายจำรัส ๑๐ กิโลเมตร เมื่อไปถึงได้พบนางไสว พรหมศิลป มารดาของ ด.ช. บงกช พร้อมด้วยพี่น้องของ ด.ช. บงกช ขาดแต่นายอมร พรหมศิลป บิดาของ ด.ช. บงกช ซึ่งว่าไปฝึกกีฬาเด็กนักเรียนที่โรงเรียนเพื่อเตรียมแข่งขันในงานประจำปีของอำเภอท่าตะโก

นอกจากข้อเท็จจริงตามที่ทราบกันแล้ว กรณีที่ ด.ช. บงกชระลึกได้ว่า ตัวคือนายจำรัสซึ่งถูกฆาตกรรมมาแต่ชาติปางก่อน นางไสวเล่าให้ฟังถึงปรกตินิสัยของ ด.ช. บงกชว่า แตกต่างจากบุตรอื่น ๆ ของนาง ซึ่งล้วนเป็นหญิงทั้งนั้น คือ อาหารที่ ด.ช บงกชชอบรับประทานเป็นอาหารของชาวอีสาน ชอบฟังวิทยุพูดสำเนียงอีสาน ฟังคนพูดสำเนียงอีสานเข้าใจได้ดี และยังพูดภาษาอีสานได้ด้วย ไปตลาดครั้งหนึ่ง ด.ช. บงกชมองเห็นผลฝรั่งเกิดอยากรับประทาน ด.ช. บงกชได้บอกมารดาว่าอยากกินหมากสีดา นางไสวไม่เข้าใจ ด.ช. บงกชชี้ให้ดูผลฝรั่ง จึงรู้ว่าชาวอีสานเรียกว่า หมากสีดา และถ้าไปเห็นคนมาก ๆ ด้วยกัน ด.ช. บงกชจะใช้ภาษาว่า "คนหลาย"

นางไสวยังเล่าถึงนิสัยของ ด.ช. บงกชว่า เป็นคนรักสวยรักงาม ซึ่งตรงกับนิสัยเดิมของนายจำรัสดังเล่ามาแล้ว คือเมื่อเวลาตัดผม จะต้องสั่งช่างให้โกนหนวดให้ด้วยเขาบอกว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว ต้องโกนหนวดให้เรียบร้อยดี

บางคราว ด.ช. บงกชจะแต่งตัวอย่างประณีต สวมกางเกงใส่เสื้อเชิ้ตอย่างเรียบร้อยแบบผู้ใหญ่ทีเดียว

ในเรื่อง ด.ช. บงกชอยากบวชนี้ นางไสวว่า ด.ช. บงกชบ่นกับนางไสวอยู่เสมอว่าอยากบวช เขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว เขาอยากบวช นางไสวถามว่าบวชแล้วจะไปอยู่ที่ไหน? ด.ช. บงกชตอบว่า จะไปอยู่วัด ใกล้ ๆ วันพระ ด.ช. บงกชมักมีจิตเป็นกุศล มักปรารภ

อยากบวช และถ้ามีขนมหรือของรับประทานก็บอกนางไสวว่าจะเอาไปฝากแม่ศรีนวลอยู่เสมอ ๆ

นิสัยเดิมของ ด.ช. บงกชสืบเนื่องมาจากนายจำรัส ชอบรับประทานอาหารแบบอีสาน คือข้าวเหนียวจิ้มอาหารนั้นเห็นได้ชัด ถ้าที่บ้านนึ่งข้าวเหนียวรับประทานกัน ตามธรรมดาของการรับประทานข้าวเหนียวแบบชาวภาคกลางก็รับประทานแบบเป็นของว่าง คือรับประทานกับน้ำตาลหรือมีหน้าหวาน ๆ แต่ ด.ช. บงกชจะหาอาหารเป็นกับข้าวมารับประทานกับข้าวเหนียว ยิ่งปลาร้ายิ่งชอบมาก เป็นการแปลกจากบุคคลอื่น ๆ ในบ้านนั้นหรือตำบลนั้นทีเดียว ในตำบลบ้านดอนคาไม่มีชาวอีสานมาปะปนอยู่สักคนเลย เป็นตำบลบ้านของชาวภาคกลาง ฉะนั้นจึงเป็นนิสัยติดมาจากชาติก่อนโดยแท้ จะสงสัยในทำนองได้แบบอย่างหรือใครเสี้ยมสอนย่อมเป็นไปไม่ได้

เกี่ยวกับเรื่องภาษายิ่งเห็นได้ชัด เมื่อนายม่าน นางศรีนวล บิดามารดาชาติก่อนเสาะหาจนพบ ด.ช. บงกช ด.ช. บงกชก็พูดจาโต้ตอบเป็นภาษาอีสานได้อย่างดี

นางไสวเล่าให้ฟังว่า เป็นการประหลาดที่ ด.ช. บงกชไม่ใคร่จะรักใคร่พี่ ๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นหญิง ซึ่งมีตั้ง ๗–๘ คน กลับไปรักน้องซึ่งยังเป็นเด็กมาก อายุ ๑ ขวบเศษ ชื่อสุภางค์ ถ้าได้สิ่งของอะไรมา ด.ช. บงกชจะนึกถึงน้องก่อน ไม่ใคร่นึกถึงพี่เลย น้องหญิงที่ชื่อสุภางค์นี้ เมื่อหนังสือพิมพ์ไปสอบถามยังอยู่ในครรภ์นางไสว นอกจากนี้ยังนึกถึงหลานชาติก่อน คือบุตรของนางสอาดที่ตำบลหัวถนนอยู่เสมอ มีของก็อยากจะส่งไปให้

นางไสวเล่าให้ฟังอีกข้อหนึ่งว่า เมื่อตั้งท้อง ด.ช. บงกชได้ ๖ เดือน มีชีปะขาวมาเข้าฝันว่า เด็กคนนี้จะแปลกกว่าคนอื่น ขอให้คอยดูไปก็แล้วกัน ชีปะขาวยังบอกด้วยว่า เมื่อเกิดมาแล้วให้ตั้งชื่อ บงกช นายอมรและนางไสวจึงตั้งชื่อบุตรชายคนนี้ว่า บงกช ตามที่ชีปะขาวมาเข้าฝันแนะนำไว้

ท่วงทีวาจาของเด็กเห็นว่า มีนิสัยดั้งเดิมติดมาคือ พูดน้อย พูดด้วยถ้อยคำสั้น ๆ เหมือนนิสัยดั้งเดิมของนายจำรัสนั่นเอง

หลังจากได้ตามหานายอมรจนพบตัว นายอมรยืนยันตามที่นางไสวเล่าเรื่องต่าง ๆ อันเป็นการชี้ให้เห็นว่า นายจำรัสสืบชาติมาเป็น ด.ช. บงกชจริง และเรื่องที่ตนเองเคยผ่านไปมาใกล้เคียงกับบริเวณที่นายจำรัสถูกฆาตกรรมนั้น เป็นปรกติธรรมดาที่นายอมรจะต้องผ่านไปเพื่อเดินทางไปจังหวัดนครสวรรค์ เช่นไปประชุมครู ก็จะต้องเดินทางผ่านวัดหัวถนนเหนือ ซึ่งเป็นที่ใกล้เคียงกับที่นายจำรัสถึงแก่ความตาย และเป็นที่เผาศพด้วย

ตามสูติบัตรซึ่งได้คัดมาจากอำเภอ ปรากฏว่า ด.ช. บงกชเกิดเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เวลา ๒๑.๒๒ น. ตรงกับวันศุกร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๘ ปีฉลู และตามหลักฐานคดีอุกฉกรรจ์ฆาตกรรมนายจำรัส พุฎเขียว ปรากฏว่า นายจำรัสถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ แสดงว่า นับจากวันที่นายจำรัสถึงแก่ความตายแล้ว เป็นเวลา ๗ ปี ๑๐ เดือน กับ ๗ วัน จึงเกิดมาเป็นทารก เมื่อหักเวลาที่อยู่ในครรภ์มารดาเสีย ๑๐ เดือน ก็เป็นช่วงเวลาที่นายจำรัสท่องเที่ยวอยู่ที่บริเวณศาลเจ้าสถานที่ใกล้เคียงกับที่ที่ถึงแก่ความตาย เป็นเวลา ๗ ปี กับ ๗ วัน จึงเข้าปฏิสนธิในครรภ์นางไสวมารดาชาติใหม่นี้

ตามที่ ด.ช. บงกชได้เล่าให้ผู้สืบข่าวหนังสือพิมพ์ว่า ระหว่างนั้นไม่ต้องกินอะไรอิ่มดี ผู้เขียนขอยกไว้ให้ผู้อ่านพิจารณาเองว่า นายจำรัสได้ภพชาติเป็นอะไรในระหว่างนั้น

นายอมร นางไสว เล่าให้ฟังถึงเรื่องที่ ด.ช. บงกชรบเร้าจะไปเยี่ยมนางศรีนวลมารดาชาติก่อนที่ตำบลหัวถนน ว่า เหตุที่ ด.ช. บงกชจะรู้เรื่องนางศรีนวลป่วย ก็เนื่องจากเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๘ นั้น นางไสวมารดาได้พา ด.ช. บงกชไปตัดผม นางถุงเงินซึ่งเป็นชาวบ้านตำบลหัวถนน ได้มาเยี่ยมญาติที่ดอนคา เห็น ด.ช. บงกชที่ร้านตัดผมจึงบอกว่า นางศรีนวลแม่เก่าที่หัวถนนเจ็บทำไมไม่ไปเยี่ยม ด.ช. บงกชจึงรบเร้านายอมร นางไสว ให้พาไปเยี่ยมแม่เก่า จึงพาไป จำได้ว่าได้พาไปในวันเพ็ญ ซึ่งตรงกับวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ เมื่อรถผ่านตลาดท่าตะโก ด.ช. บงกชได้บอกให้บิดามารดาลงรถเพื่อซื้อของไปฝากแม่เก่า นายอมรนางไสวจึงลงจากรถไปที่ร้านพานิชวัฒนาซึ่งเป็นร้านของนางแกะ พี่สาวของนางไสว เป็นป้าของ ด.ช. บงกชนั่นเอง ด.ช. บงกช

เรียกเอานมข้นสองกระป๋องไปฝากแม่เก่า ไปถึงบ้านนายม่านนางศรีนวลที่ตำบลหัวถนน บงเอิญตอนขึ้นบันได เนื่องจากเป็นบันไดไม้ซึ่งขั้นบันไดไม่ราบและกว้างเหมือนบันไดตามธรรมดาที่บ้านของพวกเราในกรุงเทพ ฯ ใช้อยู่ แต่เป็นบันไดแบบบันไดบ้านตามชนบท ซึ่งใช้ไม้แคบ ๆ แทบจะเป็นรูปกลมขัดไว้ ด.ช. บงกชพลาดบันไดคางแตก จึงไม่ใคร่ได้พูดจากับพ่อแม่เก่ามากนัก ได้แต่เอามือไพล่หลังเดินไปมา แหงนดูหลังคาบ้านซึ่งเป็นหลังคาสังกะสี ด.ช. บงกชเมื่อครั้งเป็นนายจำรัสได้มุงไว้เอง

ฐานะดั้งเดิมของนายจำรัส กับฐานะใหม่ของ ด.ช. บงกช แตกต่างกันอย่างไร เมื่อพิจารณาจากบ้านเรือนเคหสถานของนายจำรัสชาติก่อน กับบ้านเรือนที่มาเกิดใหม่เป็น ด.ช. บงกช ในสายตาของผู้เขียนและคณะที่ไปด้วย เห็นต้องกันว่า บ้านเรือนที่มาเกิดใหม่ใหญ่โตกว่า และสะอาดสะอ้านเป็นระเบียบกว่า แสดงให้เห็นว่านายจำรัสที่มาได้กำเนิดใหม่นี้ มีฐานะความเป็นอยู่ดีกว่าเมื่อชาติก่อน

คณะเรามีความวิตกก่อนไปแล้วว่า ที่ไปนี้อาจจะพลาดหวังจากการได้ยิน ด.ช. บงกชกล่าวถึงเรื่องชาติก่อนด้วยวาจาตนเอง เพราะได้ทราบว่ามีผู้ไปสอบถามมากรายดวยกัน ทำให้เด็กรำคาญ และอีกประการหนึ่ง ธรรมดาระลึกชาติได้ นานเข้าเด็กนั้นมักไม่อยากพูด ที่เป็นเช่นนี้ มีผู้อธิบายว่า แต่เดิมมา พ่อแม่ของเด็กเหล่านี้มักจะคอยห้ามปรามไม่ให้พูด หรือไม่ก็แกล้งให้เด็กเวียนศีรษะด้วยจับตัวแกว่ง โดยเข้าใจว่าที่เด็กระลึกได้เพราะผีเข้ามาสิง เด็กก็เลยหวาดเกรงไม่อยากจะพูด แต่รายนี้พ่อแม่เด็กก็มิได้ห้ามหวง แล้วแต่เด็ก

ในรอบแรกก่อนได้พบครูอมร เด็กชายบงกชมิได้เอ่ยถึงชาติก่อนประการใดเลย ได้พยายามเป็นกันเองกับ ด.ช. บงกช โดยมิได้เอ่ยปากถามอะไร ๆ ก่อนเลย พอคุ้นกันได้สัก ๓—๔ ชั่วโมง ขณะที่กำลังคุยกันอยู่ ด.ช. บงกชนั่งอยู่กลางวง ได้เอ่ยขึ้นว่า "อ้ายแบน อ้ายมา อ้ายแบน อ้ายมา" ด้วยเสียงอันผิดปกติ คือดังกว่าธรรมดา ถามว่า "อ้ายแบน อ้ายมา มันทำอะไร" ด.ช. บงกชตอบว่า "มันแทง มันแทง" ถามว่า "มันแทงที่ไหน?" ด.ช. บงกชตอบว่า "มันแทงที่นี่" ด.ช. บงกชตอบพลางก็เอานิ้วมือชี้ที่หลังใต้คอแห่งหนึ่งและที่ท้องอีกแห่งหนึ่ง บอกว่า "มันแทง" "อ้ายแบน อ้ายมามันแทง

ที่นี่" ได้ฟังอย่างนี้ทั่วกัน ทำให้เกิดความยินดีในหมู่ที่ไปด้วยว่า มาครั้งนี้ไม่เสียเที่ยว เพื่อนที่ไปด้วยถามว่า เราจะฆ่ามันไหม? ด.ช. บงกชตอบว่า จะเอาปืนไปยิงมัน แล้วก็วิ่งไปหยิบปืนปลาสติกของเด็กเล่นมาให้ดู ว่าจะเอาปืนนี้ยิงมัน บิดาของ ด.ช. บงกช ว่าได้ซื้อปืนนั้นให้เอง

ชีวิตของ ด.ช. บงกช น่าศึกษาต่อ ๆ ไป น่าจะได้ติดตามสังเกตไปตามลำดับ

สังสารวัฏมีการสืบต่อโดยไม่มีที่สิ้นสุด จนกว่าจะถึงความพ้นจากกิเลสตัณหาโดยสิ้นเชิง การสืบต่อภพชาติจึงจะยุติลง

ข้อเท็จจริงที่นำมาเล่านี้ จากหนังสือพิมพ์ลงข่าวไว้ประการหนึ่ง และจากที่ไปสอบถามผู้รู้เห็นด้วยตนเองพร้อมด้วยหมู่คณะอีกประการหนึ่ง เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ใช้สติปัญญาใคร่ครวญ จะได้เกิดความสังเวชเบื่อหน่ายในสังสารวัฏ จะได้เพียรประกอบบุญกุศลด้วยความไม่ประมาท โปรดติดตามการระลึกชาติรายที่ ๒ ต่อไป.

---

๒๒. รายนายจุก หรือ นายทองสุก เชาวน์ฉลาด
บ้านดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

การไปสอบถามเรื่องระลึกชาติรายนี้เป็นไปโดยบังเอิญ คือผู้เขียนได้สนทนากับเพื่อนข้าราชการด้วยกันเรื่องไปสอบคนตายเกิดที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ คุณสุเทพ เจียมนุสรณ์ ข้าราชการกรมสรรพสามิต ได้ยินเข้า จึงบอกว่า มีญาติของเขาระลึกชาติได้เหมือนกัน อยู่ที่บ้านดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เวลานอายุ ๓๓ ปี แต่ก็ยังจำได้ ไม่ได้ลืมเรื่องเดิมของเขาเลย เมื่อมีโอกาสเช่นนี้เห็นว่าไม่สมควรที่จะละเลยเสีย

เรื่องตายเกิดรายนี้ ผู้ตายเป็นชาย อยู่ที่บ้านท่าราบ ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ แล้วไปเกิดใหม่เป็นชายที่บ้านดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง อยู่ในจังหวัดราชบุรี ระยะทางห่างกันประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

การสอบถามระลึกชาติรายนี้ มีผู้ร่วมไปด้วยคือ คุณแส สายะเสวี, คุณฉัตร ศรีอุดม ซึ่งเป็นกรรมการฝ่ายจัดทำวารสารพุทธธรรมของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยฯ และด้วยความอนุเคราะห์ของสรรพสามิตอำเภอโพธาราม ช่วยติดต่อและติดตามผู้ที่เกี่ยวข้อง การสอบถามจึงสำเร็จเรียบร้อย

ที่ตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง มีเด็กผู้หนึ่งมาได้กำเนิดเป็นชาย บุตรของนายเหลือง นางแช่ม แซ่อ๊วง บิดามารดาให้ชื่อว่า ทองสุก ชื่อเรียกเล่นๆ ว่า จุก เมื่อเด็กชายจุกหรือทองสุกอายุได้ ๓-๔ ขวบ พอพูดได้ก็พูดว่า ตนเคยเป็นเด็กชายคนหนึ่งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านนั้น บ้านเดิมของตนเป็นโรงตีเหล็ก ทำมีด ทำเคียวขาย มารดาและพี่สาวจึงนำไปยังตำบลที่สืบได้ โดยได้เค้าเงื่อนร้านตีเหล็กที่บางแพ อำเภอโพธาราม เป็นสำคัญ เมื่อพบสถานที่ที่เคยเป็นที่อยู่ในชาติก่อนของเด็กชายจุกหรือทองสุก เด็กชายจุกหรือทองสุกก็เข้าไปหาบิดามารดาชาติก่อนของตน ต่อแต่นั้นก็ไปมาติดต่อถือบิดามารดาที่ตำบลบางแพเป็นบิดามารดาคู่กันไปกับบิดามารดาชาติใหม่ ตลอดมาจนบัดนี้ ขณะนี้นายจุกหรือทองสุกอายุได้ ๓๓ ปี เมื่อชาติก่อนเป็นเด็กชายชื่อ

ด.ช. บุญอยู่ แซ่โง้ว ถึงแก่ความตายเมื่ออายุ ๑๔ ปี หลังจากถึงแก่กรรมอยู่ในช่วงเวลาไม่ถึงปีก็ได้กำเนิดใหม่ กล่าวว่า ตายปีมะแม แล้วเกิดใหม่ในปีวอกปีต่อมานั้นเอง

บ้านแรกที่ไปเยี่ยมคือ ร้านขายของเบ็ดเตล็ดที่สี่แยกตลาดบางแพ เป็นที่อยู่ของนางอิน แซ่โง้ว มารดาของ ด.ช. บุญอยู่ แซ่โง้ว ร้านนี้ขายของเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ รวมทั้งมีดและเคียว และยังมีเตาสูบ ทั้งเครื่องตีเหล็กใช้ทำมีดและเคียว สืบต่อมา แม้นายคุนโหมว แซ่โง้ว ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวสามีของนางอินได้ถึงแก่กรรมไปแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ การทำมีดและเคียวก็ยังทำอยู่ โดยนายยุ้ย แซ่โง้ว พี่ชายของ ด.ช. บุญอยู่ เป็นผู้ทำสืบต่อมา

นางอินขณะนี้อายุ ๗๕ ปี มีบุตร ๓ คน คือ นายยุ้ย แซ่โง้ว เป็นบุตรหัวปีพี่ชาย ด.ช. บุญอยู่ เกิดปีเถาะ (พ.ศ. ๒๔๕๘) อายุ ๕๑ ปี อีกผู้หนึ่งเป็นน้องของ ด.ช. บุญอยู่ ชื่อ พัฒน์ แซ่โง้ว เกิดปีเถาะ (พ.ศ. ๒๔๗๐) อายุ ๓๙ ปี

ด.ช. บุญอยู่ แซ่โง้ว เกิดปีมะเส็ง (พ.ศ. ๒๔๖๐) เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดท่าราบ ตำบลบางแพ ถึงแก่ความตายเมื่ออายุได้ ๑๔ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๔) เป็นไข้ป่วยอยู่ประมาณ ๑๕ วัน และเมื่อเผาศพมีแผ่นเนื้ออยู่ที่ต้นคอ เผาไม่ไหม้ ซึ่งในสมัยโบราณเรียกกันว่า "ถูกคุณ" ศพของ ด.ช. บุญอยู่เผาที่วัดท่าราบ ตำบลบางแพ นั้นเอง ห่างจากบ้านที่ตายประมาณ ๑ กิโลเมตร เผาศพ ด.ช. บุญอยู่แล้วไม่นาน นางอินมารดาฝันว่าได้เห็นบุตรที่ตายเดินอยู่ที่ตลาด นางร้องเรียกก็ไม่พูดด้วย

นางอินเล่าว่า ก่อนที่ ด.ช. บุญอยู่ล้มเจ็บถึงแก่ความตายนั้น ได้เคยถูกเรือล่ม เพราะทางไปโรงเรียนนั้นต้องไปเรือ มีผู้ช่วยไว้ได้จึงไม่จมน้ำตาย หลังจากนั้นก็ล้มป่วยลง การสิ้นใจเมื่อถึงแก่ความตายของ ด.ช. บุญอยู่เป็นไปโดยสงบ

นางอินได้เล่าถึงตอนที่ ด.ช. จุกเดินทางมาหาตนนั้น เด็กชายจุกอายุได้ ๓ ขวบ มากับพี่สาวชื่อนางแอ๊ว เด็กเดินนำหน้ามาที่ห้องที่นางอยู่ ลากอ้อยลำเล็ก ๆ มา ๑ ลำด้วย มาหยุดอยู่เฉย ๆ ที่หน้าบ้าน แล้วพี่สาวที่พามาบอกว่า เตี่ยอยู่ไหน ไปไหว้เสีย ด.ช. จุกก็เดินตรงเข้ามาหาเตี่ย คือ นายคุนโหมว แซ่โง้ว สามีของนางอิน ไหว้เตี่ยแล้วเดินเข้ามาหาแม่ไหว้แม่ และคืนวันนั้น ด.ช. จุกนอนค้างคืนอยู่กับบิดามารดาในชาติก่อนของตน

ตอนกลางคืน ด.ช. ถามนางอินว่า จุกเรือเราอยู่ไหน? นางก็ชี้ให้ดู ด.ช. จุก

ตอบว่า ไม่ใช่นี่ ของเราไม่ใช่ลำนี้ ก็เป็นความจริงตามที่ ด.ช. จุกแย้ง เพราะเรือลำเก่าที่ ด.ช. จุกเคยเห็นอยู่เมื่อเป็น ด.ช. บุญอยู่นั้น ผุพังไปเสียแล้ว นางอินได้ซื้อมาใหม่ไว้ใช้แทนลำก่อน นางอินเล่าว่า ด.ช. จุกได้มาค้างแรมกับตนถึง ๓ คืน จึงได้กลับไปบ้าน

ตอนหนึ่งขณะที่นอนคุยกันเล่นกับลูกชายอีก ๒ คน พร้อมด้วย ด.ช. จุก นางอินได้พูดขึ้นว่า ถ้าลูกชายอยู่พร้อมกันทั้ง ๓ คนก็จะดี ด.ช. จุกกอดนางอินแล้วพูดว่า ก็เขาเป็นลูกอยู่แล้วนี่ ทำไมไม่ว่าเป็นลูกอีกเล่า นางอินถามว่า ทำไมไม่มาเข้าท้องแม่อีก ด.ช. จุกตอบว่า เข้าบ้านไม่ได้เพราะมีสายสิญจน์ล้อมบ้าน ไปรออยู่ข้างนอก แม่ก็ไม่ออกมา รออยู่ไม่ไหวจึงไปที่ปากบ่อ แม่ใหม่ผ่านมาเลยเกาะไปเกิด

ต่อจากนั้นมา ด.ช. จุกก็ไปมาหาสู่นางอินปีหนึ่งหลาย ๆ ครั้ง มาคราวหนึ่ง ๆ ก็ค้างอยู่หลายคืน ไปมาเสมือนเป็นบ้านของตนเองจนบัดนี้

ปัจจุบันนายจุกอายุ ๓๔ ปี นายยุ้ย แซ่โง้ว พี่ชายในชาติก่อนอายุ ๔๑ ปี ส่วนนายพัฒน์ แซ่โง้ว ซึ่งเคยเป็นน้องชายในชาติก่อน ปัจจุบันอายุ ๓๙ ปี แก่กว่านายจุก ๕ ปี นายยุ้ยเล่าว่า นายจุกไม่ใคร่ถือว่านายพัฒน์มีอายุแก่กว่าตนนัก มักทำตนเป็นพี่ชายเหมือนชาติก่อน เช่นเรียกชื่อก็ออกชื่อเฉย ๆ ไม่ใช้คำว่าพี่เหมือนเรียกนายยุ้ย

นางอินเล่าให้ฟังว่า เคยมีรูปถ่ายของ ด.ช. บุญอยู่ไว้ เพราะ ด.ช. บุญอยู่เคยถ่ายรูปแต่งเครื่องแบบลูกเสือไว้ก่อนตาย แต่บังเอิญไฟไหม้บ้านของนางอินเสีย รูปถ่ายก็พลอยไหม้ไปเสียด้วย มิฉะนั้นเราก็จะได้ดูรูปถ่ายของ ด.ช. บุญอยู่ เปรียบเทียบกับรูปร่างหน้าตาในชาติใหม่นี้

เรื่องรูปถ่ายของ ด.ช. บุญอยู่นี้ นางอินเล่าให้ฟังด้วยว่า เป็นรูปถ่ายหมู่พร้อมกับเพื่อนนักเรียนและครู นางอินได้ให้ ด.ช. จุกชี้ให้ดูว่ารูปของตนอยู่ตรงไหน ด.ช. จุกก็ชี้รูปของ ด.ช. บุญอยู่ได้ถูกต้อง และยังบอกชื่อครูของตนได้ถูกต้องอีกด้วย

มีเรื่องน่าประหลาด คือคราวหนึ่งเกิดไฟไหม้ที่ตำบลบางแพ ซึ่งบ้านของนางอินก็ไหม้ไปด้วย ตอนนั้น ด.ช. จุกได้ไปนอนค้างอยู่ที่บ้านนางอิน ตอนกลางวันของคืนที่จะเกิดไฟไหม้ ด.ช. จุกบอกว่าจะต้องกลับบ้าน ไม่ยอมค้างคืนอีก ด.ช. จุกบอกนางอินว่าอยู่ไม่ได้ มองเห็นไฟไหม้อยู่บนยอดไผ่ที่อยู่หน้าบ้าน แล้ว ด.ช. จุกก็กลับไปบ้านที่

ดอนกระเบื้อง คืนวันนั้นก็เกิดไฟไหม้บ้านบางแพ ไหม้บ้านนางอินด้วย บ้านที่นางอินอยู่ในปัจจุบันห่างจากบ้านเดิมสัก ๓๐๐ เมตร

หลังจากได้ไต่ถามมารดา ด.ช. บุญอยู่ และพี่ชาย ด.ช. บุญอยู่ ทางบางแพแล้ว จึงได้เดินทางไปยังบ้านของนายจุกตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง ต่อไป

บ้านที่นายจุกหรือทองสุกอยู่นั้น เป็นกระท่อมหลังคาจาก พื้นเป็นดินปราบเรียบ มีที่นั่งนอนยกพื้นไม้สูงจากพื้นดินประมาณ ๓ เมตร เป็นกระท่อมแบบชาวสวนซึ่งมีเชื้อชาติจีนทั่วไป น่าประหลาดที่นายจุกหรือทองสุกซึ่งเมื่อชาติก่อนเป็นบุตรของบุคคลเชื้อชาติจีน นามสกุลเป็นชื่อแซ่ว่า แซ่โง้ว ครั้นมาเกิดใหม่ในชาตินี้ ก็คงเป็นบุตรบุคคลเชื้อชาติจีนตามเดิม คือเป็นบุตรของนายเหลือง แซ่อ๊วง มารดาชื่อนางแช่ม แต่นายจุกหรือทองสุกใช้นามสกุลว่า เชาวน์ฉลาด ตามนามสกุลของสามีคนก่อนของนางแช่มมารดานายจุกหรือทองสุก นางแช่มเป็นแม่หม้ายมีบุตรเกิดจากสามีเดิมเป็นชาย ๑ คน หญิง ๒ คน นายจุกไม่อยากใช้นามสกุลเป็นแซ่ จึงขอใช้นามสกุลเชาวน์ฉลาดตามพี่ชายและพี่สาวซึ่งเกิดจากสามีที่ถึงแก่กรรมไปแล้วของมารดาตน พี่สาวมีชื่อว่านางแอ๊ว เคยเป็นผู้พานายจุกไปหาบิดามารดาเก่าที่ท่าราบ ตำบลบางแพอยู่เสมอ จึงจำเรื่องราวได้มาก

นายจุกเกิดปีวอก (พ.ศ. ๒๔๗๕) ขณะนี้อายุ ๓๔ ปี ส่วนบิดาชื่อว่า นายเหลือง แซ่อ๊วง เกิดปีขาล (พ.ศ. ๒๔๓๓) อายุ ๗๖ ปี มารดานายจุกเกิดปีมะโรง (พ.ศ. ๒๔๓๕) อายุ ๗๔ ปี ทั้งสองคนแข็งแรงดี เดินเหินได้คล่องแคล่ว นายจุกมีพี่ชายเกิดแต่บิดามารดาเดียวกัน ๑ คน คือ นายเสริม เกิดปีมะโรง (พ.ศ. ๒๔๗๐) อายุ ๓๙ ปี น้องชาย ๑ คน ชื่อนายเจริญ เกิดปีชวด (พ.ศ. ๒๔๗๙) อายุ ๓๐ ปี ล้วนแต่เป็นชาวสวน ทำไร่อ้อย และเลี้ยงสุกรขาย

เราได้พบบิดามารดานายจุก พร้อมด้วยพี่ชายพี่สาว ณ ที่บ้านนี้ นายเหลืองและนางแช่มซึ่งทั้งสองคนล้วนแต่ยังมีความจำดี ไม่เลอะเลือนแม้อายุจะเลย ๗๐ ไปแล้วก็ตาม เล่าให้ฟังว่า เมื่อ ด.ช. จุกอายุ ๓—๔ ขวบ พอพูดได้ก็บอกว่าจะไปบ้าน และชี้ตำบลบ้านไปทางทิศใต้แต่ท่าเดียว ว่าตัวเคยอยู่ทางโน้น แต่บอกไม่ถูกว่าตำบลอะไร บอกด้วยว่าที่บ้านเป็นโรงตีเหล็กด้วย

ต่อมามีหญิงผู้หนึ่งชื่อนางเบี้ยว เป็นหลานสาวของนางสังข์ผู้เป็นเพื่อนกับนางแช่มมาเที่ยวที่บ้าน นางเบี้ยวมีบ้านเรือนอยู่ทางใต้ของบ้านดอนกระเบื้อง นางแช่มได้สอบถามนางเบี้ยวว่า ทางใต้มีโรงตีเหล็กอยู่บ้างหรือไม่ นางเบี้ยวตอบว่า มีอยู่ คือ โรงตีเหล็กของเจ๊กโหงว เมียชื่อนางอิน

พอ ด.ช. จุกได้ยินผู้ใหญ่พูดกันดังนั้น ก็ร้องขึ้นมาว่า พ่อของเขาชื่อนายโหมว แม่ชื่อนางอินถูกแล้ว และรบเร้านางแช่มให้พาไปหา ระยะนั้นเป็นฤดูน้ำ นางแช่มบอกว่า ถ้าจะไปต้องไปเรือ แต่ ด.ช. จุกไม่ยอมลงเรือเพราะกลัวจมน้ำ (ด้วยได้เคยตกน้ำเพราะเรือล่มเมื่อครั้งเป็นเด็กในชาติก่อนที่บางแพ)

ต่อมาเมื่อถึงหน้าแล้งจึงได้พากันไป นางแช่มจะไปเก็บข้าวที่ได้เอาอ้อยและยาสูบไปแลกไว้ นางแอ๊วก็ได้ร่วมไปด้วย และต่อ ๆ มาทุกคราวที่ ด.ช. จุกไปเที่ยวบ้านเดิมของตน นางแอ๊วเป็นผู้พาไป การเดินทางในสมัยเมื่อ ๓๐ ปีมาแล้วก็ต้องไปด้วยล้อเกวียน เมื่อเดินทางไปถึงบริเวณหน้าบ้านของนายคุนโหมวและนางอิน แซ่โง้ว ด.ช. จุกบอกว่าไปบ้านได้ถูกแล้ว แล้วก็เดินลากอ้อยนำไปถึงบ้านเดิมได้ถูกต้อง นางแอ๊วบอก ด.ช. จุกว่า เตี่ยอยู่ไหนเล่าไปไหว้เสีย ด.ช. จุกก็เดินตรงเข้าไปหานายคุนโหมวแล้วยกมือไหว้ เสร็จแล้วก็เข้าไปหานางอิน ไหว้นางอินแล้วก็ร้องไห้ แสดงการรู้จัก จำได้โดยไม่สงสัยเลย

ต่อจากนั้นมา ด.ช. จุกได้ไปมาหาสู่บ้านเดิมเป็นประจำโดยนางแอ๊วเป็นผู้พาไป บางคราวก็พักอยู่นาน ๆ นางแอ๊วได้ยืนยันการจำรูปถ่ายของ ด.ช. จุกเมื่อครั้งยังเป็น ด.ช. บุญอยู่ได้ว่าเป็นจริงตามนั้น น่าเสียดายที่รูปถ่ายถูกไฟไหม้เสียดังได้เล่ามาแล้วแต่ต้น

สำหรับนายพัฒน์ซึ่งเคยเป็นน้องชายเมื่อชาติก่อนนั้น เมื่อ ด.ช. จุกได้กลับไปเยี่ยมในร่างของชาติใหม่ ด.ช. จุกอายุเพียง ๓—๔ ขวบ ขณะนั้นนายพัฒน์ก็ย่อมมีอายุ ๑๐ ปี ด.ช. จุกน่าจะเรียกว่าพี่ตามอายุ แต่ ด.ช. จุกหาได้เรียกดังนั้นไม่ กลับยืนยันว่าเขาเป็นพี่ชาย ยังบอกด้วยว่าเคยอุ้มไปเที่ยวหลังบ้าน ไปเที่ยวแถวต้นมะขามอย่างไรเล่า การเรียกนายพัฒน์ก็เรียกชื่อเฉย ๆ ไม่เรียกว่าพี่ จนบัดนี้นายจุกหรือทองสุกก็ไม่ยอมเรียกนายพัฒน์เป็นพี่ตามอายุที่แก่กว่ากัน ๗ ปีเลย

รูปร่างหน้าตาของนายจุกหรือทองสุก เชาวน์ฉลาด เตี้ยล่ำ หน้าตาที่ได้เห็น ละม้ายไปทางนางอินมารดาชาติก่อนมาก นิสัยใจคอเท่าที่ได้พบปะพูดจาด้วย และที่ได้ ฟังจากบิดามารดา พี่ชาย พี่สาว ประกอบ นายจุกมีนิสัยเรียบร้อย จะพูดจาก็ช้า ๆ เป็น หลักเป็นฐาน อารมณ์เย็น พ่อแม่พี่น้องชมว่า แม้ถูกใครด่าว่านายจุกก็ยิ้ม มีความคิด ในการบุญการกุศล

พี่ ๆ ของนายจุกเล่าว่า เมื่อเด็ก ๆ นั้น ด.ช. จุกรักกบมาก และกบก็รัก ด.ช. จุก อย่างประหลาด เมื่อ ด.ช. จุกไปอยู่ริมน้ำ กบจะเข้ามาหา เล่นหัวกันได้กับกบ จนถึงกับ พูดกันว่า ใครอยากเห็นกบก็ให้ ด.ช. จุกไปที่ริมน้ำ กบจะเข้ามาหา ด.ช. จุก ด.ช. จุกไม่ กินกบ ถ้าใครจับกบมาขังไว้ ด.ช. จุกจะลักไปปล่อยเสีย

ปัจจุบันนี้นายจุกมีภรรยาแล้ว มีบุตร ๔ คน เป็นชาย ๒ หญิง ๒ ชื่อ วินัย วัฒนา สุวาณี ส่วนลูกสุดท้องยังไม่ได้ตั้งชื่อ ขยันขันแข็งในการทำมาหากิน สังเกตเห็นเป็นผู้ รักครอบครัว

จากปากคำของนายจุกหรือทองสุก เชาวน์ฉลาด เอง นายจุกเล่าให้ฟังตอนที่ ถึงแก่ความตายเมื่อชาติก่อน ดังต่อไปนี้

เมื่อตายไปแล้วก็รู้สึกตัวขึ้นใหม่ แต่การรู้สึกตัวนี้มารู้สึกเมื่ออยู่ภายนอกบ้าน ได้ นำหน้าศพไปด้วย ได้เห็นการเผาศพของตนเองที่วัดท่าราบ ตำบลบางแพ ซึ่งอยู่ห่างจาก บ้านเดิมสัก ๒ กิโลเมตร ตอนดูเขาเผาศพตนเองนั้น ได้ดูอยู่บนต้นสะแกเพราะเห็นว่าสูง ดี และกลัวผู้ใหญ่ที่เผาศพอยู่นั้นเขาจะตีเอาด้วย

ตอนที่เขาทำบุญ ๗ วันให้ ก็ได้รู้เห็น รออยู่ข้างนอกบ้าน รู้ด้วยว่าเขาทำบุญให้ แก่เรา แต่เข้าไปไม่ได้ด้วยกลัวด้ายสายสิญจน์

เมื่อนายจุกได้เห็นการเผาศพของตนก็เสียใจว่า ตัวตายแล้ว จึงกลับมาบ้าน การ ที่เดินไปมานั้น นายจุกอธิบายว่าไม่ต้องเดินอย่างธรรมดามนุษย์ ตัวมันลอยไปเองเรี่ย ๆ กับยอดหญ้า เมื่อนึกจะไปไหนตัวก็ลอยเคลื่อนไปเองตามประสงค์ เรื่องอาหารการ รับประทานไม่รู้สึกหิวโหยประการใด อิ่มอยู่เสมอ นายจุกกลับมาบ้านเพื่อจะกลับเข้า ครรภ์มารดาต่อไป มาร้องเรียกที่หลังบ้าน มารดาก็ไม่ได้ยิน จะเข้าบ้านก็ไม่ได้ เพราะ กลัวด้ายสายสิญจน์ มีความเสียใจจึงออกเที่ยวไป

มาถึงที่แห่งหนึ่งเป็นทางสามแยก มีคนให้กินผลไม้ เหมือนลูกมะปราง แต่นายจุกไม่ยอมรับ เดินเลยไปเสีย เพราะนายจุกเข้าใจว่า นั่นเป็นลูกลืม ถ้ารับมากินแล้วเกรงว่าจะลืมอะไรเสีย ผู้ที่ยื่นให้กินนั้น รูปร่างหน้าตาเหมือนคนธรรมดา แต่งกายก็เหมือนคนธรรมดา

ได้เที่ยวไปถึงที่แห่งหนึ่ง มีต้นโพธิ์ใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง กิ่งก้านแผ่สาขา มีมหรสพสนุกสนานที่บริเวณใต้ต้นโพธิ์นั้น คือมีละคร ลิเก งิ้ว มีผู้คนไปดูกันเหมือนในเมืองมนุษย์ และที่บริเวณนั้นมีแท่นอยู่แท่นหนึ่งยาวขนาดที่ตักบาตรกลางแจ้งตามวัดในชนบท แต่แปลกที่มีหมอนขวานมีแสงแวววาวอยู่ด้วย นายจุกขึ้นไปนอนเล่นบนแท่นนั้นจนหลับไป ตื่นขึ้นมาแล้วก็ออกเที่ยวต่อไปใหม่

นอกจากได้เห็นสถานที่เที่ยวเตร่สนุกสนานใต้ต้นโพธิ์ใหญ่แล้ว ยังได้เห็นที่ทรมานผู้ทำบาปด้วย คือได้เห็นมีการย่างไฟผู้ทำบาป เป็นแคร่มีคนถูกวางไว้บนนั้น มีกองไฟสุมอยู่ข้างล่าง ผู้ถูกย่างไฟบิดตัวไปมาน่าสังเวชมาก ทำให้นายจุกรู้สึกกลัวบาปกรรมมากทีเดียว

ออกจากที่ทรมานก็มาพบชีปะขาวยืนอยู่ ที่เรียกว่า ชีปะขาว นายจุกอธิบายว่าเป็นชายชรามีเคราขาวมาก นุ่งขาว ห่มขาว ถามว่าจะไปไหน นายจุกตอบว่าไปเที่ยวมา ชีปะขาวผู้นั้นชักชวนให้อยู่กับแก แต่นายจุกตอบว่า ยังคิดถึงแม่ จะไปอยู่กับแม่ก่อน แต่ก็รับกับชีปะขาวว่าอีก ๒ เดือนจะกลับมาอยู่กับแก ชีปะขาวยินดีมาก บอกว่าจะรับเป็นบุตรบุญธรรมของแก

นายจุกอธิบายเรื่องเวลาที่พูดรับปากกับชีปะขาวว่า ๒ เดือนนั้น ตรงกับเวลาในเมืองมนุษย์ ๖๐ ปี เพราะที่เรียกว่าเดือนในสถานที่นั้น เดือนหนึ่ง ๆ มี ๓๐ วันก็จริง แต่วันหนึ่ง ๆ คือปีของมนุษย์ ฉะนั้นที่นายจุกรับปากกับชีปะขาวว่า ขอผลัดอีก ๒ เดือนจะมาอยู่ด้วย คือ ๖๐ วันเท่ากับ ๖๐ ปีเมืองมนุษย์ นายจุกจะมีอายุอยู่ประมาณ ๖๐ ปีแล้วก็จะไปอยู่กับชีปะขาวต่อไป

นายจุกเล่าต่อไปว่า ชีปะขาวให้นายจุกปฏิบัติตามข้อสัญญาหลายข้อ คือไม่ให้ฆ่าคน ไม่ให้ฆ่าสัตว์ใหญ่ ไม่ให้รับประทานของวัด

เมื่อจากชีปะขาวมาแล้ว นายจุกก็กลับไปบ้าน ตั้งใจจะไปเกิดกับแม่เดิมอีก แต่ก็เข้าบ้านไม่ได้เพราะกลัวด้ายสายสิญจน์ จึงออกจากบริเวณบ้านไปรออยู่ที่ข้างบ่อน้ำ บ่อน้ำนี้เดิมเป็นบ่อปูนข้างลำคลอง เจาะลึกลงไปเพื่อให้ชาวบ้านได้ตักน้ำใช้ในฤดูน้ำน้อย รออยู่นางอินมารดาก็ไม่มา พอดีเห็นแม่ใหม่คือนางแช่ม หาบกระบุงกลับจากไปแลกข้าวจึงเกาะกระบุงที่แม่ใหม่หาบมา พอแม่ใหม่มาถึงวัดเตาอิฐ ซึ่งอยู่ห่างจากบางแพประมาณ ๓ กิโลเมตร แม่ใหม่หยุดพักลงดื่มน้ำที่คูข้างวัด นายจุกก็เข้าไปในน้ำที่มารดาดื่มก็เข้าไปในท้องของมารดา หมดความรู้สึกไป

ตั้งแต่รู้ว่าตัวตายแล้วท่องเที่ยวไปจนมาเข้าท้องมารดา นายจุกว่ารู้สึกเป็นวันเดียวเท่านั้น

ปรากฏว่า ด.ช. บุญอยู่ถึงแก่ความตายปีมะแม (พ.ศ. ๒๔๗๔) มาเกิดใหม่ปีวอก (พ.ศ. ๒๔๗๕) วันเดียวของภพชาตินั้นคงจะเท่ากับ ๑ เดือนของเมืองมนุษย์ นายจุกเที่ยวอยู่ ๑ เดือนมนุษย์ แล้วอยู่ในครรภ์มารดา ๑๐ เดือน เป็นเวลา ๑๑ เดือน

เมื่อมาเกิดใหม่ พออายุได้ ๓ ขวบ นายจุกก็จดจำกำเนิดในชาติก่อนได้ จึงได้ไปพบนางอินมารดาชาติก่อนได้สมประสงค์ และต่อแต่นั้นก็ไปมาหาสู่เรื่อยๆ มาเหมือนบ้านของตนเอง ทั้งสนิทสนมกับพี่น้องดั้งเดิมทุกคนไปหมด

เรื่องนางแช่มไปแลกข้าวเดินผ่านบ่อน้ำมานี้ นางแช่มรับรองว่าเป็นความจริง และได้แวะรับประทานน้ำที่ข้างวัดเตาอิฐจริงตามที่นายจุกเล่า ต่อจากนั้นก็ตั้งครรภ์

เรื่องชีปะขาว นายจุกกล่าวว่า ชีปะขาวผู้นั้นมาติดต่ออยู่เสมอโดยทางมาเข้าฝัน ครั้งหนึ่งตอนจะบวช ชีปะขาวมาเข้าฝันบอกว่า เวลานี้มีเคราะห์ให้บวชต่ออายุเสีย และจะได้เป็นกุศลให้แก่พ่อเก่าอีกส่วนหนึ่งด้วย เพราะพ่อเก่าจะต้องตายแล้ว การบวชจะได้แผ่ส่วนกุศลให้บ้าง นายจุกได้อุปสมบทที่วัดหนองอ้อ บ้านดอนกระเบื้อง เป็นวัดใกล้บ้าน

นายจุกอุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ การบวชของนายจุกไม่ได้บอกบิดามารดาก่อนเลย พอจวนถึงวันบวช จึงได้บอกแก่บิดามารดาว่าจะบวช ได้

เตรียมเครื่องอัฏฐบริขารไว้พร้อมแล้ว โดยขอสมทบบวชพร้อมกับนาครายอื่นที่เขาจัดงานไว้เรียบร้อยแล้ว เหตุผลที่อ้างต่อบิดามารดาบอกว่าไม่อยากให้พ่อแม่ลำบาก และตามที่ผู้เขียนได้สอบถามนายจุกเอง นายจุกบอกว่า ไม่อยากให้พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายน้อยใจกัน และที่ดีมากคือไม่ต้องวุ่นวายทำบุญเลี้ยงกัน ถ้าจัดทำก็ต้องใช้เนื้อสัตว์มาเลี้ยงกันเป็นบาปกรรม สังเกตได้ว่า ตามจิตใจของนายจุกผู้นี้ นายจุกมีความรู้สึกว่ามีบิดามารดาของตนอยู่ ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นบิดามารดาชาตินี้ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นบิดามารดาในชาติก่อน

ต่อมานายคุนโหมว แซ่โง้ว ก็ล้มป่วยถึงแก่ความตายจริงตามที่ชีปะขาวมาเข้าฝันไว้

ชีปะขาวยังได้มาเข้าฝันอีกครั้งหนึ่ง ตอนนั้น นายจุกเตรียมการจะไปเที่ยวเมืองชุมพร ชีปะขาวมาเข้าฝันห้ามปรามไว้ว่า อย่าไป ถ้าไปจะเกิดอันตราย นายจุกจึงยับยั้งไม่ไปตามที่ชีปะขาวทัดทาน

เรื่องไม่รับประทานของวัด นายจุกปฏิบัติเคร่งครัดมาก ปรากฏจากปากคำบิดามารดา พี่ชาย พี่สาวนายจุกเล่าให้ฟังว่า ตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้ว เมื่อพานายจุกไปวัดตอนมีงานทำบุญ เสร็จจากพระฉันแล้วตามธรรมดาก็มีการเลี้ยงกัน แต่ ด.ช. จุกจะไม่ยอมรับประทานเป็นอันขาด ต้องกลับมารับประทานที่บ้าน แม้จนบัดนี้นายจุกก็ไม่ยอมรับประทานของที่วัด นายจุกให้เหตุผลว่า ไม่ดี สัญญากับชีปะขาวไว้ และของที่วัดไม่ใช่ของของเรา ส่วนเมื่อบวชนั้นรับประทานได้ เพราะเป็นของของเรา

นายจุกเล่าว่า เวลานี้ก็อยู่ได้ ๑ เดือนเศษตามที่สัญญาไว้กับชีปะขาว อีก ๑ เดือนก็จะต้องกลับไปอยู่กับชีปะขาวต่อไป

นายจุกได้เล่าแถมท้ายว่า เมื่อครั้งเขายังเป็นเด็กชายบุญอยู่นั้น เขามีเพื่อนหญิงที่ชอบพอสนิทสนมมากคนหนึ่ง อยู่ห้องติด ๆ กัน เพื่อนหญิงผู้นั้นชื่อสมจิต เขายังจำได้จนปัจจุบันนี้ ขณะนี้มีสามีค้าขายอยู่จังหวัดเพชรบุรี เขายังได้ไปพบสตรีผู้นั้น แกก็ยังเมตตาเขาให้เงินใช้เมื่อไปเยี่ยม เพราะปัจจุบันอายุแก่กว่าเขามาก

นี้เป็นเรื่องของสังสารวัฏ ด.ช. บุญอยู่มาเกิดใหม่เป็นนายจุกหรือทองสุก เป็นบุตรของบิดามีเชื้อชาติจีน ใช้ชื่อแซ่เป็นนามสกุลเหมือนชาติเดิม แต่การอาชีพแตกต่างกัน ชาติเดิมในสกุลพ่อค้าและตีเหล็ก ทำมีด ทำเคียว ชาติใหม่นี้ในสกุลชาวไร่

จิตใจของนายจุกในชาติใหม่นี้ มีจิตเป็นกุศล ชอบพูดกล่าวถึงการปฏิบัติตามธรรมะ เช่นติเตียนผู้ทำบาปว่า เขาไม่รู้ว่าเขาจะต้องเกิดใหม่อีก จึงหวังว่าการนำเรื่องการระลึกชาติของทั้งราย ด.ช. บงกช อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ และรายนายจุก บ้านบางแพ ดอนกระเบื้อง จังหวัดราชบุรี คงเป็นประโยชน์ให้ท่านผู้อ่านได้พิจารณาตามแต่จะใคร่ครวญต่อไป.

เรื่องนี้บันทึกไว้เมื่อปี ๒๕๐๙ ฉะนั้นอายุของบุคคลในบัดนี้จึงเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาด้วย.

---

๒๓. รายพระภิกษุสมพิศ หั้นเจริญ

ณ วัดทรงธรรม ตำบลบ้านแซ่ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพระภิกษุรูปหนึ่งอยู่ประจำวัดนี้ชื่อพระภิกษุสมพิศ หั้นเจริญ พระภิกษุรูปนี้ได้บรรพชาเป็นสามเณรตั้งแต่อายุได้ ๑๕ ปี เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่มารดาซึ่งถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ด้วยเหตุที่มีจิตใจรักสงบ และมีความรู้สึกในใจของท่าน ดังจะกล่าวต่อไปข้างหน้า ท่านก็เป็นสามเณรเรื่อยมาจนอายุครบอุปสมบทเป็นภิกษุ ท่านจึงบวชเป็นพระภิกษุอยู่ ณ วัดทรงธรรมตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยไม่มีท่าทีที่จะลาเพศไปเป็นฆราวาสเลย

ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๒ ปัจจุบันนี้อายุท่านได้ ๓๑ ปี

ปรากฏที่ร่างกายพระสมพิศ หั้นเจริญ ในปัจจุบันนี้มีรอยแผลเป็น ๑ แผลขนาดเท่าเม็ดข้าวโพด อยู่ใต้นมข้างซ้ายราว ๑ นิ้ว

พระสมพิศท่านบอกว่า มารดาของท่านเคยเล่าให้ท่านฟังว่า เมื่อท่านเกิดใหม่ ๆ แผลนี้เป็นเหมือนแผลสดยังมีหนองอยู่ รักษากันอยู่หลายวันจึงหาย แล้วก็เป็นแผลเป็นยังคงอยู่จนปัจจุบัน

พระภิกษุสมพิศท่านระลึกชาติได้ ท่านยังจำชาติก่อนของท่านได้ท่านบอกผู้เขียนว่า ท่านยังจำได้เหมือนจำเรื่องภาพยนต์ที่เคยดูแล้วจำมาเล่าได้ ความระลึกจำชาติก่อนได้นี้ เมื่อยังเป็นเด็ก ๆ นั้นชัดเจนมาก ต่อมาก็เลือน ๆ ลง แต่ก็ยังจำได้อยู่บ้างแม้ปัจจุบันนี้

พระภิกษุสมพิศ เกิดที่ตำบลสาขลา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นบุตรนายแห หั้นเจริญ นางลูกจัน หั้นเจริญ มารดาถึงแก่กรรมไปแล้ว คงอยู่แต่บิดาปัจจุบันบิดายังอยู่ที่ตำบลบ้านแซ่ อำเภอพระประแดง ใกล้กับวัดทรงธรรมนั้นเอง

ปัจจุบันนี้นายแห หั้นเจริญ อายุได้ ๗๘ ปี ยังแข็งแรงเดินได้คล่องแคล่ว ยังจดจำเรื่องเก่า ๆ เล่าให้ผู้เขียนฟังได้ดีอยู่

ท่านบอกว่า ก่อนพระสมพิศเกิด ท่านอยู่ปากคลองพระราม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ แล้วย้ายไปอยู่ที่บางปลากด ภรรยาของท่านเริ่มตั้งครรภ์พระภิกษุสมพิศในปีนั้น คือปี พ.ศ. ๒๔๘๑

จะขอกล่าวตามถ้อยคำของพระภิกษุสมพิศ หั้นเจริญ สืบต่อไป

ท่านเล่าว่า พอท่านจำความได้ เมื่อราวอายุ ๓ ขวบ ท่านก็ระลึกได้ว่า เมื่อชาติก่อนเคยเป็นชายชื่อว่า นายเสย อยู่ที่ตำบลบางปลากด แล้วถูกแทงตายด้วยมีดที่หน้าอก และเล่าเรื่องนี้ให้มารดาฟัง

ท่านเล่าว่า ท่านยังจำได้ว่า ถูกแทงตายที่วัดคู่สร้าง ตำบลบางปลากด ห่างจากตำบลสาขลาที่เกิดชาตินี้ประมาณ ๒ กิโลเมตร ผู้แทงเป็นหญิงชื่อนางหอม ถูกแทงเวลากลางคืน ด้วยมีเหตุคือ คืนวันนั้นที่วัดคู่สร้างมีงานเผาศพมีมหรสพแสดง นายเสยไปเที่ยวดูงานวัด พบนางหอมมาเที่ยวในงานนี้ ด้วยเหตุที่นายเสยเสพสุราเมาจึงพูดจาเกี้ยวพาราสีนางหอมด้วยความเมามาย แล้วยังจับต้องตัวนางหอม นางหอมโกรธใช้มีดแทงนายเสยถูกที่ใต้นมข้างซ้าย ตรงรอยแผลเป็นปัจจุบันนี้ นายเสยถึงแก่ความตายในขณะนั้นเอง ขณะนั้นนายเสยมีอายุ ๔๕ ปี

เมื่อเด็กชายสมพิศอายุได้ ๓–๔ ขวบ บิดาย้ายครอบครัวมาทำนาที่บางจาก ไม่ไกลจากบางปลากดนัก วันหนึ่งเด็กชายสมพิศเล่นอยู่หน้าบ้าน เห็นหญิงผู้หนึ่งอายุประมาณ ๑๖–๑๗ ปี พายเรือผ่านมา จึงร้องบอกพี่สาวว่า หญิงนั้นเป็นลูกสาวของเขา แต่ไม่ได้ติดตามไปดู เพียงแต่เห็นก็ร้องทักให้พี่สาวดูเท่านั้น พี่สาวเด็กชายสมพิศ คือนางสาวจารุนันท์ หั้นเจริญ

ได้สอบถามนางสาวจารุนันท์ หั้นเจริญ ซึ่งปัจจุบันอยู่บ้านเดียวกับนายแห หั้นเจริญ บิดาที่บ้านตำบลบ้านแซ่ อำเภอพระประแดง ก็ได้ความสมกัน นางสาวจารุนันท์เล่าว่า เมื่อเด็กชายสมพิศชี้ให้ดูหญิงสาวที่พายเรือผ่านมาในลำคลองว่า แน่ะคนนั้นเป็นลูกสาว ก็เห็นแปลก หญิงนั้นเป็นชาวตำบลอื่น แล้วแม่มาถามว่าเรื่องอะไรกัน เด็กชายสมพิศก็เล่าให้มารดาฟังว่า เดิมเขาชื่อ นายเสย แล้วถูกนางหอมแทงตายที่อกใต้นมข้างซ้าย มารดาก็เชื่อ เพราะได้เห็นแผลเป็นมาตั้งแต่แรกเกิดแล้ว เรื่องนางหอมแทงนายเสยตายก็เป็นที่ทราบกันอยู่ ขณะนั้นนางหอมถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ

เด็กชายสมพิศบอกมารดาด้วยว่า ชาติเดิมอยู่ที่คลองบางปลากด

การเล่าเรื่องชาติก่อนให้มารดาฟัง เด็กชายสมพิศเล่าให้ฟังยืดยาว ไม่ใช่ค่อยเล่าวันละเล็กน้อย

นางสาวจารุนันท์เล่าว่า เมื่อเด็ก ๆ เคยล้อเลียนน้อง โดยเรียกชื่อว่า นายเสย เด็กชายสมพิศมีความอาย ไล่ตีพี่สาว

ขอเล่าเรื่องของพระสมพิศสืบต่อไป

พระสมพิศ หั้นเจริญ เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า เมื่อถูกแทงตายแล้ว ก็รู้สึกตัวขึ้นมาใหม่ ตอนที่ถูกแทงนั้นมีความมึนเมาอยู่ แต่ความรู้สึกที่มีขึ้นมาใหม่หลังจากตายแล้วนั้น มีความรู้สึกเหมือนฝันไปในขณะที่นอนอยู่ คือรู้สึกขึ้นมาว่า ได้เดินทางไปตามหนทาง ซึ่งเป็นทางเดินเป็นทางยาว เป็นทางซึ่งเดินไปได้คนเดียว ผ่านไปในป่า ไม่มีบ้านช่อง ระหว่างทางเลย ไม่มีความรู้สึกเจ็บปวด และไม่รู้สึกว่ามีบาดแผล หรือมองเห็นศพของตัวเองแต่ประการใด จำได้ว่าตอนนั้น แต่งกายเหมือนกับตอนไปเที่ยวงานวัดแล้วถูกแทงตาย คือสวมเสื้อผ้าสีดำเหมือนชาวชนบททั่ว ๆ ไป ไม่สวมหมวกหรือรองเท้า

ต่อมาในขณะที่เดินอยู่นั้นรู้สึกกระหายน้ำ พอดีมาถึงกระท่อมหลังหนึ่ง ชายชราและหญิงชราอยู่ที่หน้ากระท่อม จึงหยุดขอน้ำดื่ม หญิงชราให้น้ำหนึ่งขัน พร้อมด้วยผลไม้หนึ่งผล บอกว่าให้กินเสียทั้งสองอย่าง แล้วหญิงชราก็เข้าไปในกระท่อม คิดว่าถ้ากินทั้งสองอย่างจะเสียเวลา ด้วยจะรีบเดินทางต่อไป จึงกินแต่น้ำ ส่วนผลไม้ขว้างทิ้งเสีย เมื่อหญิงชราออกมาถามว่า กินแล้วหรือยัง ก็ตอบว่ากินหมดแล้ว แล้วก็ลาหญิงชรานั้นมา

พอเดินพ้นออกมาจากหน้ากระท่อม ก็หมดความรู้สึกไปในทันทีนั้น

มามีความรู้สึกใหม่ จำอะไรได้ก็เมื่อมาเกิดใหม่ตอนพูดได้ ระหว่างนั้นจำอะไรไม่ได้

ตั้งแต่เกิดใหม่ ไม่เคยได้ฝันถึงเรื่องชาติก่อนเลย

แต่เรื่องที่พระภิกษุสมพิศมักฝันอยู่ คือ เรื่องจะถูกแทงและรู้สึกหวาดกลัวมีดมาจนถึงปัจจุบันนี้ เรื่องฝันว่าจะถูกแทงมีอยู่เป็นประจำ ส่วนมากฝันว่าไปเที่ยวดูงาน ถูกรุมแทงแล้วหลบหนีมาได้

พระภิกษุสมพิศ หั้นเจริญ มีความรู้สึกไม่อยากมีครอบครัว ในส่วนเรื่องของสตรีเพศ ท่านมีความรู้สึกว่าสตรีเพศทำให้ยุ่ง และที่ท่านบวชมาตั้งแต่เป็นสามเณรแล้วไม่สึกจนบัดนี้ ก็เพราะกลัวจะเป็นอย่างชาติก่อน

ผู้เขียนได้สอบถามนายแห หั้นเจริญ โยมบิดาของพระภิกษุสมพิศ ซึ่งบัดนี้อายุ ๗๘ ปี แต่ก็ยังแข็งแรง เดินได้คล่องแคล่ว และจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้

ท่านเล่าว่า ก่อนพระภิกษุสมพิศเกิด ท่านอยู่ที่ปากคลองพระราม อำเภอบางปลากด จังหวัดสมุทรสงคราม

นายเสยถูกแทงตายเมื่อปีขาล พ.ศ. ๒๔๘๑ พระภิกษุสมพิศเกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๒ ตอนนั้นนายแห หั้นเจริญ ย้ายมาอยู่ที่บางปลากด นายแหไม่เคยรู้จักกับนายเสยผู้ตาย หรือนางหอมผู้ฆ่านายเสยเลย ตอนที่เด็กชายสมพิศมีอายุสัก ๓—๔ ขวบ พอพูดได้ เด็กชายสมพิศเล่าให้มารดาฟังว่า ชาติก่อนชื่อนายเสย ถูกนางหอมแทงตายที่วัดคู่สร้าง และตนสังเกตเห็นเด็กชายสมพิศเห็นผู้หญิงมักจะหลบเข้าห้องเสมอ

เมื่อเด็กชายสมพิศเล่าเรื่องชาติก่อนให้ที่บ้านฟัง เรื่องก็เล่าสืบกันไป นายผลผู้ใหญ่บ้านเป็นเพื่อนของนายแหมาเที่ยวที่โรงนาของนายแห นายแหสอบถามเรื่องของนายเสย ก็ได้ความจากนายผลสมจริงตามคำของเด็กชายสมพิศ คือนายเสยเป็นนายตรวจเรือยนต์ของบริษัทแม่น้ำมอเตอร์โบ๊ต ด้วยความมึนเมาสุราได้เกี้ยวพาจับต้องนางหอม นางหอมจึงแทงตาย

จักได้กล่าวเรื่องราวตามที่ได้จากครอบครัวของนายเสยต่อไป

ได้สอบถามจากบรรดาบุตรทั้งหญิงชายของนายเสยซึ่งมีอยู่รวมหกคนด้วยกัน บรรดาบุตรหญิงชายของนายเสยนี้ ขณะนี้รู้จักพระสมพิศดี เคยอาราธนามาฉันอาหารที่บ้านเมื่อมีการทำบุญ และบุตรหญิงคนหนึ่งชื่อว่า นางจันทร์ มียิ้ม บุตรคนที่ ๓ คุ้นเคยกับพระภิกษุสมพิศมาก ด้วยมีความรักนับถือพระสมพิศเหมือนบิดาของตน ทั้ง ๆ ที่ขณะนี้นางจันทร์อายุ ๔๒ ปี ส่วนพระภิกษุสมพิศอายุ ๓๑ ปีเท่านั้น ได้ไปเคารพกราบไหว้อยู่เสมอ

นางจันทร์ผู้นี้เองที่เคยพายเรือผ่านโรงนาเด็กชายสมพิศไป ตอนนั้นนางจันทร์อายุสัก ๑๓—๑๔ ปี เคยพายเรือเข้าไปในคลองนาแถบซึ่งเป็นบ้านของเด็กชายสมพิศ ซึ่งอยู่ห่างจากวัดคู่สร้างสัก ๕ กิโลเมตร

นายเสย นามสกุลว่า ปรางค์อยู่ มีบุตรหญิงชาย ๖ คน

๑. นางสาย มีลาภ

๒. นายประเสริฐ ปรางค์อยู่

๓. นางจันทร์ มียิ้ม

๔. นายประสิทธิ์ ปรางค์อยู่

๕. นายพล ปรางค์อยู่

๖. นางเกษร

ตามที่สอบถามได้จากนายประเสริฐ, นางจันทร์, นายประสิทธิ์, นายพล, นางสาย พอรวบรวมเรื่องราวได้ว่า

บิดาของตนถึงแก่ความตายเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ถูกนางหอมแทงตายด้วยมีด ตายอย่างชนิดที่เรียกว่าตายคาที่ ที่วัดคู่สร้าง พวกตนได้ข่าวเหมือนกันว่าบิดาได้ไปเกิดแล้ว และต่อมาบวชที่วัดทรงธรรมจึงได้ไปพบ และเมื่อมีงานก็อาราธนามาสวดมนต์ฉันอาหาร พวกพี่ ๆ ต่างเห็นพ้องกันว่า รูปร่างพระสมพิศเหมือนบิดา แต่พวกน้อง ๆ สังเกตไม่ได้ เพราะตอนบิดาตายตนยังเล็กอยู่ แต่อาของตนคือน้องของนายเสยเห็นว่าเหมือนทุกคน

ตอนนายเสยมีเรื่องถูกแทงตายนั้น นายเสยเป็นพ่อหม้าย เพราะภรรยาซึ่งเป็นมารดาของบุคคลเหล่านั้นชื่อพวง ถึงแก่กรรมไปก่อนเกิดเหตุประมาณหนึ่งปีเศษ

ตัวนางหอมผู้แทงนายเสยตายก็เป็นแม่หม้ายในขณะนั้น โดยร้างกับสามีมาได้๕ปี

แต่เดิมนายเสยไม่ดื่มสุราเลย มาเริ่มดื่มเมื่อภรรยาตายแล้ว

นายเสยอยู่กับมารดาของภรรยา เมื่อนายเสยตาย เด็ก ๆ ก็อยู่กับยายตลอดมา บ้านนายเสยอยู่ใกล้กับวัดคู่สร้าง บ้านนี้เกี่ยวข้องกับทางศาสนามาก เพราะสมภารวัดคู่สร้างเป็นพี่ชายของนางพวงภรรยานายเสย และบ้านนายเสยใส่บาตรที่หน้าบ้านเป็นประจำ ตัวนายเสยก็ใส่บาตร ถ้านายเสยไม่ใส่ มารดาภรรยานายเสยก็ใส่ มารดาภรรยานายเสยเคร่งครัดในศาสนา รักษาศีลอุโบสถอยู่เสมอ

ตัวนายเสยเองเคยบวชเป็นพระภิกษุ บวชได้ ๑๕ วันก็ต้องสึก เพราะถูกเกณฑ์ทหาร

นายเสยเป็นคนออกจะเจ้าชู้อยู่ แต่ไม่ถึงกับมีภรรยาน้อย นางพวงภรรยาก็เคยต่อว่านายเสยเรื่องเจ้าชู้นี้ นายเสยเป็นคนกว้างขวางมีเพื่อนฝูงมาก

ผู้เขียนได้ไปสอบถามนางหอม ทับทิม ผู้ทำร้ายนายเสยถึงแก่ความตาย ณ ที่ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ด้วย

ปัจจุบันนี้นางหอมมีสามีชื่อนายสมใจ ก้อนใส นางหอมว่าไม่อยากใช้นามสกุลของสามี ขอให้ลงนามสกุลเดิมของตนว่า ทับทิม

ขณะนี้นางหอมอายุได้ ๕๕ ปี เมื่อเกิดเหตุคราวนั้น นางหอมอยู่ที่บางปลากด ใกล้วัดคู่สร้าง นางหอมแจ้งว่า ตัวก็เป็นผู้เกี่ยวดองเป็นญาติกันกับนายเสย รู้จักนายเสยมาตั้งแต่เล็ก ๆ ตาของนายเสยเป็นพี่น้องกับปู่ของนางหอม

เมื่อเกิดเรื่องกับนายเสย นางหอมอายุได้ ๒๒ ปี ตอนนั้นกำลังเป็นหม้ายด้วยร้างกับสามีมาได้ ๕ ปี สามีปัจจุบันมาได้ใหม่ภายหลัง

นางหอมเล่าว่า คืนนั้นมีงานมหรสพที่วัดคู่สร้าง นายเสยเป็นนายตรวจเรือยนต์โดยสารของบริษัทแม่น้ำมอเตอร์โบ๊ต เรือจอดที่หน้าวัด ประมาณเวลาสองทุ่มเศษ นางหอมได้อาศัยเรือนายเสยก้าวขึ้นท่าน้ำหน้าวัด นายเสยมาเกี้ยวพาจับเนื้อต้องตัวนาง ๆ ก็โกรธผูกใจเจ็บ พอพบกันอีกครั้งที่บริเวณใกล้เคียงกับโรงมหรสพ ก็เอามีดแทงนายเสย แทงด้วยมีดซุยด้ามหวายยาวกว่าคืบ พอชักมีดออกนายเสยก็ขาดใจ แต่ก่อนตายนายเสยร้องโอย มันแทงข้าได้ แล้วก็ขาดใจ นางหอมวิ่งหนีไป ตำรวจจับได้ทัน เพราะแทงต่อหน้าตำรวจ

ศาลจังหวัดสมุทรปราการพิพากษาลงโทษจำคุก ๑๕ ปี แต่นางหอมรับโทษอยู่ ๘ ปี ๖ เดือน ก็ได้รับอภัยโทษ

เมื่อนางหอมรับโทษอยู่ในเรือนจำก็ได้ข่าวว่านายเสยไปเกิดใหม่แล้ว

นางหอมเล่าว่า ตนเข้าใจว่านายเสยรักตน เพราะนายเสยเคยพูดจาเคาะแคะตนเมื่อพบ แต่ตนไม่ชอบ เพราะเห็นว่านายเสยมีบุตรมาก และอีกประการหนึ่ง นางหอมเชื่อว่านายเสยไม่หวังดีต่อครอบครัวของตน นางหอมว่า เมื่อนางหอมเป็นเด็ก บ้านของตนเคยถูกปล้น เข้าใจว่านายเสยเป็นสายให้พวกปล้นมาปล้น และต่อมาบิดามารดาญาตินางหอมถูกตำรวจจับเล่นการพนัน นางหอมก็เข้าใจว่านายเสยเป็นสายนำตำรวจมาจับ ต้องถูกลงโทษไปตาม ๆ กัน

นางหอมว่า แทงที่ใต้นมข้างซ้ายหรือขวาจำไม่ได้ถนัด เมื่อเห็นนายเสยยืนอยู่ จึงเดินกอดอกกำมีดเข้าไปทางข้างขวาของนายเสย แล้วเอามีดแทงลงไป

นางหอมชอบดื่มสุรา เพราะบิดาเป็นคอสุรา บิดาให้ดื่มบ้าง นางหอมจึงชอบสุรามาจนทุกวันนี้

นางหอมว่า คืนวันเกิดเหตุนั้น นายเสยก็ดื่มสุราเหมือนกัน

ในเรื่องความประพฤตินิสัยใจคอของนายเสยนี้ ตามที่สอบถามจากบุตรหญิงชายและบุคคลใกล้เคียงวัดคู่สร้างซึ่งอยู่ข้างบ้านของนายเสย ไม่ปรากฏว่านายเสยเป็นอันธพาล นางสายบุตรหญิงหัวปีของนายเสยว่าบิดาเป็นคนใจดี พูดจาอ่อนหวาน ออกจะเจ้าชู้ แต่ก็ไม่ถึงกับมีภรรยาน้อย ภรรยาเคยต่อว่านายเสยในเรื่องนี้

ปรากฏจากคำนางสายว่า นายเสยไม่ชอบรับประทานเนื้อ ทั้งเนื้อหมูและเนื้อวัว ชอบรับประทานแต่ปลา กุ้ง ปู

มีข้อที่น่าสังเกตคือ นายเสยได้เคยอุปสมบทเป็นพระภิกษุ แต่บวชอยู่ได้เพียง ๑๕ วันก็จำเป็นต้องลาสึก เพราะถูกเกณฑ์ทหาร

นี่แหละเป็นเรื่องของผู้ถูกหญิงฆ่าตาย แล้วมาได้กำเนิดชาติใหม่ มีรอยแผลเป็น ณ ตำแหน่งที่ถูกทำร้ายปรากฏอยู่ในชาติใหม่นี้ มีจิตใจน้อมไปในทางรู้สึกว่าสตรีเพศทำให้ยุ่ง มีความกลัวต่อสภาวะที่ตนได้เคยรับมา จึงบวชเป็นพระภิกษุสืบต่อจากสามเณรและคงอยู่ในสมณเพศตลอดมาจนบัดนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณพระภิกษุสมพิศ ในการที่ท่านได้กรุณาแจ้งเรื่องของท่านไว้ในโอกาสนี้ด้วย.

บทส่งท้าย

ท่านผู้อ่านทั้งหลาย ท่านได้เห็นเรื่องราวต่าง ๆ ของชีวิต ๒๓ ชีวิต ในประเทศต่าง ๆ มาแล้ว ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

๒๓ ชีวิต ที่ท่านได้พบ เป็นแต่เพียงตัวอย่างที่ประจักษ์แก่ชาวโลก มีชีวิตอีกมากมายมหาศาลที่ยังต้องเวียนว่ายตายเกิด เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด วนเวียนอยู่หาที่จบยังไม่ได้ ตัวท่านผู้อ่านเองก็หนีไม่พ้นจากสภาพนี้

ขอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาดูเถิด

จะพิจารณาผู้อื่นใดใครเล่า ที่จะให้ผลยิ่งไปกว่าพิจารณาตัวของเราเอง.

ชีวิตของใคร ใครก็รัก ใครก็หวง

เฝ้าระแวดระวังมิให้กระทบกระเทือนกับอารมณ์ที่ไม่ดีทุก ๆ อย่าง แม้จะเจ็บสักนิด จะปวดสักหน่อย ก็คอยแก้ไข

เฝ้าประคบประหงมบำรุงบำเรอ ให้ได้เห็น ให้ได้ยิน และให้ได้กิน ได้อยู่ที่ดี ๆ แม้จะเสียเงินทองไปมาก ๆ ก็สู้อุตส่าห์หามาจนได้

เมื่อมีทุกข์โศก โรคภัย หรือได้เจ็บประการใด ก็ดิ้นรนกระสับกระส่ายวุ่นวายหาหนทางแก้ไข

เฝ้าเพียรพยายามเปลี่ยนอิริยาบถไป ๆ มา ๆ วันยังค่ำ มิได้หยุดหย่อนเลย เพื่อหวังจะแก้ทุกข์ ประเดี๋ยวนั่ง ประเดี๋ยวนอน ประเดี๋ยวเดิน เพราะเกรงว่ามันจะปวด จะเมื่อย จะไม่สบาย

เราไม่เคยทำอะไรให้ใครมากเท่าชีวิตของเราเลย

เราไม่เคยทำอะไรให้ใครนานเท่านี้ เพราะทำให้ตั้งแต่เกิดไปจนถึงแก่ความตาย

เราทำให้ทุก ๆ ครั้งที่เกิดขึ้นมาจนนับชาติที่เกิดไม่ได้ มิได้มีความท้อถอยเบื่อหน่ายเลยแม้แต่สักน้อยหนึ่ง

เมื่อเรารักใคร่หวงแหนชีวิตดังนี้ เราจึงได้หาช่องทางที่จะให้ชีวิตเดินไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

แต่เราจะพาชีวิตของเราเดินไปทางไหนเล่า ที่เป็นทางดีที่สุดเท่าที่จะหาได้

เราเคยคิดว่า เรานี้เป็นคนมีปัญญาเพราะได้ศึกษาวิทยาการต่าง ๆ มาสารพัดวิชา

แต่เราก็ต้องมาอับจนปัญญาต่อปัญหาชีวิตของตัวเอง แม้จะเผชิญกับมันอยู่เฉพาะหน้า กินอยู่หลับนอนกับมันอยู่ทุกวันเวลา แต่หาได้เข้าใจอะไรมันไม่

เรายังมิได้ทราบเลยว่า ชีวิตนั้นคืออะไร ตัวของเราเองแท้ ๆ ก็ยังไม่รู้จัก เมื่อไม่มีความเข้าใจชีวิตเสียแล้ว ก็ย่อมจะแก้ปัญหาให้แก่ชีวิตไม่ได้

แต่ละวันที่ผ่านไป เราต้องเปลี่ยนแปลงอารมณ์จากอย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง จากอีกอย่างหนึ่งเป็นต่อ ๆ ไป หยุดไม่ได้จนกว่าจะตาย แล้วก็ไปแก้ให้ในชาติหน้าต่อไป และชาติหน้า ๆ ต่อไปไม่จบสิ้น

เราได้อะไรบ้างเล่าเป็นเครื่องแลกเปลี่ยนกับที่เราได้ลงทุนลงแรงไป

เมื่ออายุแก่เฒ่าจนถึง ๘๐ ปี เราก็มิได้มีอะไรเหลืออยู่ในมือเลย ปัญหาต่าง ๆ ก็ยังแก้ไม่จบ เรายังต้องกิน ต้องนอน ต้องเจ็บป่วย ตลอดไปจนถึงเรื่องของความตาย

เราดิ้นรนหลีกหนีความทุกข์ แล้วก็เจอะความทุกข์เข้าจนแก้ไม่ไหว

เราดิ้นรนหลีกหนีความตาย แต่มันก็จะต้องพบกับความตายเข้าจนได้ แล้วพบมาเสียนับครั้งไม่ถ้วน

เราดิ้นรนขวนขวายเพื่อหากำไรให้ชีวิต แต่เพราะเราเป็นนักเศรษฐกิจชั้นเลว จึงขาดทุนย่อยยับ

เมื่อคิดดูให้ดีจริง ๆ แล้ว ก็จะเห็นว่าชีวิตนี้เราก็รักใคร่อย่างเหลือเกิน แต่มันก็น่ากลัวอย่างเหลือแสน

เราน่ากลัวชีวิตของเราเองจริง ๆ

ท่านผู้อ่านทั้งหลาย

ท่านผู้ร่วมความทุกข์และร่วมการแก้ทุกข์ทุก ๆ ท่าน

ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาดูด้วยดี ชีวิตนี้มันน่าพิสมัยจริง ๆ หรือ

ท่านได้มองเห็นทุกข์โทษภัยที่เกิดกับชีวิตบ้างหรือเปล่า เมื่อเราตายลงไปแล้วก็ยังเกิดต่อไปอีกได้ เมื่อตั้งต้นเกิด นั่นก็คือตั้งต้นแก้ทุกข์กันต่อไป

ท่านทั้งหลาย มฤตยูไม่เคยมาเคาะประตูร้องเรียกท่านบ้างเลยทีเดียวหรือ

ถ้าเราไม่รู้จักมฤตยู แล้วไม่ยอมทำความคุ้นเคยกับเขาเสียให้ดี เขาก็จะกลายเป็นผู้แปลกหน้า แล้วการเจรจาทั้งหลายก็จะเป็นไปได้ยากมาก

ถ้าท่านปรารถนาที่จะเดินไปในสายทางที่ปลอดภัย แล้วถึงซึ่งความสุขอันสถาพร เพราะไม่ต้องแก้ปัญหาให้แก่ชีวิตอีกต่อไปแล้ว อภิธรรมมูลนิธิขอรับอาสาจะเป็นผู้นำพาไปสู่หนทางนั้นให้แก่ท่าน ให้ท่านได้รู้จักคุ้นเคยกับมฤตยู คือความตาย ทั้งจะให้ท่านได้บังเกิดความเข้าใจกับการปฏิสนธิ ซึ่งได้แก่การเกิดใหม่ ในภพภูมิต่าง ๆ จากวิทยาการที่เลื่องลือ คือพระอภิธรรมปิฎก แล้วจะได้พาท่านท่องเที่ยวไปในมหาอาณาจักรอันเร้นลับมหัศจรรย์ของเรื่องชีวิต อันท่านจะหาศึกษาที่ไหนไม่ได้เลย

ขอเชิญที่สถานศึกษา ณ ศาลาโพธิ์ลังกา วัดพระเชตุพน ฯ ตรงข้ามหน้าตลาดท่าเตียน โดยไม่ต้องเสียมูลค่าอะไรเลย ท่านเสียเวลาเพียงเล็กน้อย แต่ได้ประโยชน์เกินคุ้มมากมาย

ถ้าท่านยังไม่พร้อมที่จะเข้าศึกษา เราก็ขอแนะนำหนังสือให้แก่ท่าน ที่สามารถศึกษาได้ที่บ้านของท่านเอง โดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แล้วท่านก็จะเห็นว่าหนทางใดเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่ท่านจะได้วางเท้าก้าวเดินไป

เราได้เสนอแนะแก่ท่านแล้ว บัดนี้ก็ยังอยู่แต่ท่านจะตัดสินใจทดลองดูหรือไม่

ทั้งหมดนี้เรามิได้เจตนาที่จะพาท่านเข้าไปเพ่งเล็งแต่ในแง่ร้าย แต่เราปรารถนาที่จะพาท่านเข้าไปเห็นความจริงที่จริง, จริง, นั่นคือบทพิสูจน์ที่จะหาได้ทั้งจากทฤษฎีและปฏิบัติ

โปรดทราบว่า อภิธรรมมูลนิธิกำลังรอคอยต้อนรับท่านอยู่เสมอ.

(นายบุญมี เมธางกูร)
ประธานกรรมการอภิธรรมมูลนิธิ

หนังสือสำหรับนำทางในการศึกษาเริ่มต้น

๑. เหตุที่ข้าพเจ้ามานับถือพระพุทธศาสนา

๒. ธรรมะเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์อย่างไร

๓. ข้อเปรียบเทียบธรรมะบางประการกับวิทยาศาสตร์

๔. ปัญญา

๕. ความมหัศจรรย์ของจิต

๖. เฉลยปัญหาจุลอภิธรรมัตถสังคหะ

๗. ชีวิตภายหลังความตาย

๘. ตายแล้วเกิดได้อย่างไร

๙. การนอนหลับคืออะไร เมื่อนอนไม่หลับจะแก้ไขอย่างไร

บทศึกษาอภิธรรมัตถสังคหะอย่างง่าย ๆ ศึกษาได้ที่บ้าน

๑. แสงสว่างของชีวิต

๒. ความมหัศจรรย์ของชีวิต จากวารสารชื่อ "ชีวิต"

นอกจากนี้ยังมีหนังสือต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

อภิธรรมมูลนิธิ ได้ไปเปิดสำนักปฏิบัติสมาธิและวิปัสสนาขึ้นที่ตำบลอ้อมน้อย กิโลเมตรที่ ๒๔ ถนนเพชรเกษม มีผู้ทยอยกันเข้าปฏิบัติปีหนึ่งรวมหลายร้อยท่าน มีทั้งพระภิกษุสามเณร และอุบาสกอุบาสิกา มีอาจารย์ควบคุมแนะนำหลายท่านด้วยกัน เพื่อพิสูจน์ว่าบทเรียนที่ศึกษาหรือตำราที่อ่านนั้นตรงกับที่ปฏิบัติอย่างไร ทั้งก่อให้เกิดความสุข ความสงบ ความเยือกเย็นใจ และได้หนทางที่จะสู่มรรคผลนิพพาน พ้นจากทุกข์ พ้นจากการที่จะต้องแก้ปัญหาแก่ชีวิตอีกต่อไป.

สูญญาคารสถานที่ปฏิบัติธรรม อ้อมน้อย